

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Καταρχάς θα ήθελα να ευχαριστήσω την κα Χατζοπούλου Αλίκη για την εξαιρετική τιμή που μου έκανε επιτρέποντας μου να εκπονήσω τη διπλωματική μου στον τομέα Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών. Εν συνεχεία, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή κο Καρασμάνη Βασίλειο, την επίκουρη καθηγήτρια κα Ρομπόλη Αθηνά και τον επίκουρο καθηγητή κο Ίωνα Σαγιά που με τίμησαν συμμετέχοντας στην επιτροπή εξέτασης της διπλωματικής.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες σε δυο εξαιρετικούς φίλους και συναδέλφους μηχανικούς την κα Σκαλτσή Μαρία και τον κο Τσάγκο Κωνσταντίνο χωρίς την συμβολή των οποίων δεν θα είχα την δυνατότητα να ολοκληρώσω την παρούσα διπλωματική.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου για την στήριξη τους στα δύσκολα αυτά χρόνια και για την υπομονή που επέδειξαν.

ΣΥΝΟΨΗ

Η διπλωματική εργασία πραγματεύεται το θέμα της Περιφερειακής Πολιτικής και συγκεκριμένα το θεσμικό πλαίσιο κινήτρων ανάπτυξης που εφαρμόζεται στην Ελλάδα.

Αρχικά, επιχειρείται μια σύντομη ανάλυση της έννοιας της Περιφερειακής Πολιτικής, εξετάζοντας την ιστορική της εξέλιξη και τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκε στην ελληνικό χώρο. Στη συνέχεια, γίνεται μια ιστορική αναδρομή στο θεσμικό πλαίσιο των κινήτρων ανάπτυξης που τέθηκαν σε ισχύ στην Ελλάδα, από τις αρχές της δεκαετίας του '50 μέχρι και το Ν. 1892/90,

Στο κύριο μέρος της εργασίας αυτής, γίνεται εκτεταμένη μελέτη του αναπτυξιακού Νόμου 2601/98 και 3299/2004 καθώς και τον Αναπτυξιακό Νόμο 3908/11. Αναλύονται διεξοδικά τα κίνητρα των Νόμων, οι υπαγόμενες επιχειρήσεις, οι ενισχυόμενες δαπάνες καθώς και οι καινοτομίες. Τέλος, παραθέτονται κριτικές, προτάσεις, καθώς επίσης εξάγονται και χρήσιμα συμπεράσματα.

ABSTRACT

The current project deals with the issue of regional policy and more specifically with the institutional framework of the development projects in Greece.

First of all, there has been an attempt to make a brief analysis of the meaning of regional policy, by examining its historical development and the way it was implemented in the greek area. Furthermore, there has been a historical flashback to the institutional framework of the encouraging development projects that were in force since the early '50s up to the Law 1892/90.

In the main part of the current project, there has been done an extensive study of the development Law 2601/98 and 3299/2004, as well as of the Law 3908/11. There have been analyzed in depth the motivations of Laws, the enhanced investments, the aid expenditure, as well as the innovations. Last but not least, reviews are listed and suggestions and useful conclusions are made.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	1
ΣΥΝΟΨΗ	2
ABSTRACT	3
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	7
1.1. Σκοπός της διπλωματικής.....	8
1.2. Περιεχόμενο της διπλωματικής.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	10
2.1. Εισαγωγή στην περιφερειακή πολιτική.....	11
2.2. Στόχοι της περιφερειακής ανάπτυξης.....	12
2.3. Η εξέλιξη της περιφερειακής πολιτικής.....	13
2.3.1. Δεκαετία του '60: Αναγνώριση του περιφερειακού προβλήματος.....	13
2.3.2. Δεκαετία του '70: Κρίση και περιφερειακό πρόβλημα	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	16
3.1. Ο χαρακτήρας του θεσμικού πλαισίου περιφερειακής ανάπτυξης.....	17
3.2. Ιστορικό αναπτυξιακών κινήτρων στην Ελλάδα.....	17
3.3. Ο Νόμος 1262/82.....	19
3.3.1. Εισαγωγή	19
3.3.2. Κύρια χαρακτηριστικά του 1262/82	19
3.3.3. Βασικοί στόχοι του Νόμου	20
3.3.4. Οι κύριες διαφορές του Ν. 1262/82 ως προς τους προηγούμενους.....	21
3.3.5. Συνολικά στοιχεία – κριτική – συμπεράσματα.....	21
3.4. Ο Νόμος 1892/90.....	25
3.4.1. Εισαγωγή	25
3.4.2. Χαρακτηριστικά του Νόμου 1892/90	25
3.4.3. Κριτική και σχόλια για το Νόμο	26
3.5. Σύγκριση των νόμων 1262/82 και 1892/90.....	26
3.6. Κρίσεις και σχόλια από την εφαρμογή των Νόμων 1262/82 και 1892/90 μέχρι σήμερα.....	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	29

4.1. Εισαγωγή.....	30
4.2. Σκοπός και είδη παρεχόμενων ενισχύσεων.....	30
4.3. Διαίρεση Επικράτειας.....	31
4.4. Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια (Τομείς).....	33
4.5. Παρεχόμενες ενισχύσεις.....	37
4.5.1. Ενισχύσεις νέων φορέων.....	39
4.5.2. Ενισχύσεις παλαιών φορέων.....	41
4.6. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όρια για την χορήγηση των ενισχύσεων.....	42
4.6.1. Περιορισμοί στο ποσό της παρεχόμενης επιχορήγησης και επιδότησης χρηματικής μίσθωσης.....	42
4.6.2. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων.....	43
4.6.3. Ελάχιστο ύψος επένδυσης, προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου.....	43
4.7. Κριτήρια υπαγωγής των επιχειρήσεων στο καθεστώς των ενισχύσεων.....	47
4.8. Επίλογος.....	50
4.8.1. Το μέγεθος της σπατάλης στη διάρκεια ισχύος των Αναπτυξιακών Νόμων.....	50
4.8.2. Καινοτομίες – Διαφορές του Ν.2601/98 με τους προγενέστερους Αναπτυξιακούς Νόμους.....	52
4.9. Κριτική – Προτάσεις Σ.Β.Β.Ε.	56
4.9.1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις.....	56
4.9.2. Δυσλειτουργίες του Νόμου 2601/98.....	57
4.9.3. Προτάσεις.....	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	61
5.1. Εισαγωγή.....	62
5.2. Σκοπός και είδη παρεχόμενων ενισχύσεων.....	63
5.3. Διαίρεση της Επικράτειας.....	64
5.4. Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια (Τομείς).....	65
5.5. Παρεχόμενες ενισχύσεις.....	70
5.6. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την χορήγηση των ενισχύσεων.....	74
5.6.1. Περιορισμός στο ποσό της παρεχόμενης επιχορήγησης και επιδότησης χρηματικής μίσθωσης.....	74
5.6.2. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων.....	75
5.7. Κριτήρια υπαγωγής των επιχειρήσεων στο καθεστώς των ενισχύσεων.....	76
5.8. Επίλογος.....	79
5.8.1. Καινοτομίες – διαφορές του Ν.3299/2004 με προγενέστερους Αναπτυξιακούς Νόμους.....	79

5.8.2. Οι διαφορές του παρόντος Νόμου 3299/04 με τον 2601/98	80
5.8.3. Αρνητικά στοιχεία και δυσλειτουργίες σύμφωνα με την Γ.Σ.Ε.Β.Β.Ε.	83
5.8.4. Απόψεις του Σ.Ε.Β.	84
5.8.5. Άποψη Ε.Β.Ε.Α.	85
5.8.6. Οι απόψεις των παραγωγικών φορέων	85
5.8.7. Αποτελεσματικότητα του Νόμου.	86
5.9. Οι οριστικές τροποποιήσεις του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/04(όπως ανακοινώθηκαν το Δεκέμβριο του 2006)	87
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	91
6.1. Εισαγωγή	92
6.2. Σκοπός και είδη παρεχόμενων ενισχύσεων	93
6.3. Διαίρεση της Επικράτειας	95
6.4. Περιεχόμενο επενδυτικών σχεδίων – Ενισχυόμενες και μη ενισχυόμενες δαπάνες	97
6.5. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την χορήγηση των ενισχύσεων	99
6.6. Κριτήρια αξιολόγησης και υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων	101
6.7. Τομείς και μεταρρυθμίσεις του Αναπτυξιακού Νόμου 3908/11	102
6.8. Καθορισμός του ποσού της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της φορολογικής απαλλαγής.....	104
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7.....	107
7.1. Εισαγωγή.....	108
7.2. Ο Νόμος 1262/82.....	108
7.3. Ο Νόμος 1892/90.....	109
7.4. Σύγκριση Νόμων 1262/82 και 1892/90	110
7.5. Ο Νόμος 2601/98.....	110
7.6.Ο Νόμος 3299/04.....	112
7.7. Ο Νέος Αναπτυξιακός Νόμος 3908/11	114
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	116
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	118

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Σκοπός της διπλωματικής

Η διπλωματική εργασία έχει σκοπό να προσεγγίσει το θέμα της περιφερειακής πολιτικής και συγκεκριμένα το θεσμικό πλαίσιο κινήτρων ανάπτυξης που εφαρμόζεται στην Ελλάδα μέσω των αναπτυξιακών Νόμων 2601/98, 3299/2004 και του 3908/11, τον Νέο Αναπτυξιακό Νόμο του 2010.

Αρχικά, πραγματοποιείται μια σύντομη ιστορική αναδρομή ως προς το πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής που ίσχυε στην Ελλάδα, από τις αρχές της δεκαετίας του '50 του '60 και του '70 μέχρι το Ν. 1262/82, «Νόμο σταθμό» για τον Ελληνικό χώρο, και το Ν.1892/90. Εν συνεχεία, γίνεται μελέτη των Νόμων 2601/98, 3299/2004 ,της τροποποίησης του το 2006, και του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου του 2010.

Αναλύονται διεξοδικά τα χαρακτηριστικά τους, τα κίνητρα του Νόμων, τα επενδυτικά σχέδια ,η διαίρεση της χώρας, οι υπαγόμενες επιχειρήσεις, και οι καινοτομίες που αυτοί εισάγουν. Τέλος, αφού γίνει σύγκριση του νέου νόμου με τον κάθε προγενέστερο, αναφέρονται οι διαφορές τους και εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα.

1.2. Περιεχόμενο της διπλωματικής

Η παρούσα διπλωματική εργασία ασχολείται με τους Αναπτυξιακούς Νόμους που ίσχυσαν στην Ελλάδα στο παρελθόν ,καθώς και με τον ισχύοντα Νόμο, αλλά και γενικότερα με το θεσμικό πλαίσιο κινήτρων ανάπτυξης στην Ελλάδα. Αρχικά αναλύεται ο όρος περιφερειακή πολιτική και ανάπτυξη και επισημαίνεται η σπουδαιότητα του για το μέλλον μια χώρας. Έπειτα γίνεται μια προσπάθεια ιστορικής αναδρομής για την περιφερειακή πολιτική στην Ελλάδα παραθέτοντας το ιστορικό των νομοσχεδίων που εφαρμόστηκαν μετά την δεκαετία του '50. Η αναδρομή αυτή ολοκληρώνεται με λεπτομερή αναφορά στον Νόμο 1262/82, που αποτέλεσε σταθμό στο ιστορικό των αναπτυξιακών κινήτρων στην Ελλάδα και στον Ν. 1892/90 ως συνέχεια του.

Το κυρίως θέμα της διπλωματικής εργασίας καταπιάνεται με την παρουσίαση των Νόμων 2601/98, 3299/04 και τον 3908/11. Επιχειρείται εμπεριστατωμένη ανάλυση όλων των παραμέτρων.

Μετά την εξέταση αυτών, πραγματοποιείται σύγκρισή του Νόμου με τον προγενέστερο, αναφέρονται δυσλειτουργίες και συγκρίσεις σχετικά με την αλλαγή των κυβερνήσεων, παρουσιάζονται απόψεις παραγωγικών φορέων, οργάνων διοίκησης και παραγόντων της αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

2.1. Εισαγωγή στην περιφερειακή πολιτική

Η πολιτική περιφερειακής ανάπτυξης αποτελεί την άμεση εξειδίκευση της κρατικής παρέμβασης στον περιφερειακό χώρο, με στόχο την αντιμετώπιση των περιφερειακών προβλημάτων. Ας προσπαθήσουμε όμως να εμβαθύνουμε λίγο στους όρους «πολιτική» και «ανάπτυξη». (Γετίμης, 1987)

Με τον όρο «πολιτική», υποδηλώνεται γενικά η δράση που εκδηλώνεται συστηματικά από πλευράς κράτους. Έτσι, λοιπόν, με τον όρο περιφερειακή πολιτική εννοούμε ρυθμιστική επέμβαση του κράτους στην περιφερειακή οικονομική διαδικασία, με σκοπό την ανάπτυξη.

Ο όρος «ανάπτυξη» είναι μια έννοια πολυδιάστατη, άλλοτε δε ερμηνεύεται ως διεύρυνση της κοινωνικής δικαιοσύνης (μη μετρήσιμα μεγέθη) και άλλοτε ως αύξηση του συνολικού εισοδήματος (π.χ. αύξηση του Α.Ε.Π., μετρήσιμα μεγέθη). Συνεπώς, η ανάπτυξη μπορεί να είναι κοινωνική, οικονομική, πολιτιστική κλπ. Όταν δε έχει ως βασική του παράμετρο τον χώρο, μαζί με οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές κλπ. παραμέτρους, τότε αναφερόμαστε:

- Στην αστική ανάπτυξη όταν το επίπεδο αναφοράς είναι στην κλίμακα της πόλης ή αστικής περιοχής
- Στην τοπική ανάπτυξη όταν το επίπεδο αναφοράς είναι μικρή χωρική κλίμακα (πολλές φορές η έννοια τοπική ανάπτυξη μπορεί να καλύπτει μέχρι και ολόκληρη περιφέρεια)
- Στην περιφερειακή ανάπτυξη, όταν το επίπεδο αναφοράς είναι στην κλίμακα Νομού, Περιφέρειας, Χώρας, ομάδας Χωρών (π.χ. εντός της Ε.Ε. ή το σύνολο της Ε.Ε.) κλπ., δηλαδή ένα εξαιρετικά μεγάλο φάσμα μεγεθών Χώρου.
- Στην εθνική ανάπτυξη όταν το επίπεδο αναφοράς είναι στην κλίμακα χώρας.

Ο όρος λοιπόν ανάπτυξη και συνεπώς περιφερειακή ανάπτυξη, αποδίδει τόσο τη συγκρότηση νέων παραγωγικών διαδικασιών, όσο και τη δημιουργία στοιχείων κοινωνικής και τεχνικής υποδομής. Ακόμη θα μπορούσαμε να ορίσουμε την περιφερειακή ανάπτυξη σαν την προσπάθεια για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ορθολογικής και συντονισμένης οργάνωσης όλων των στοιχείων και

δραστηριοτήτων, που είναι μέσα στο χώρο της περιφέρειας και μπορούν να ελεγχθούν από τον άνθρωπο (Ιωακειμίδου-Παπαπαύλου, 2000, Γεροθανάσης, Κωστούλας, 2001).

2.2. Στόχοι της περιφερειακής ανάπτυξης

Η περιφερειακή ανάπτυξη επιδιώκεται για πολλούς λόγους και αφορά σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Ενδεικτικά, μπορούμε να αναφέρουμε τους παρακάτω πρωτεύοντες στόχους στους οποίους αποσκοπεί η πολιτική περιφερειακής ανάπτυξης (Νεγρεπόντη- Δελιβάνη, 1986):

- **Πρώτος** στόχος, είναι η διεύρυνση της αγοράς προϊόντων.
- **Δεύτερος** στόχος της πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης, εφ' όσον βέβαια ασκηθεί αποτελεσματικά, είναι και ο περιορισμός του πληθωρισμού.
- **Τρίτος** στόχος είναι η δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης, δηλαδή η δημιουργία θέσεων εργασίας.
- Ο **τέταρτος** βασικός στόχος της πολιτικής για περιφερειακή ανάπτυξη είναι και η ανάγκη περιορισμού των δαπανών και των μειονεκτημάτων που προέρχονται από τον υπερβολικό πληθυσμιακό και οικονομικό συγκεντρωτισμό σε ορισμένα αστικά κέντρα.

Ως **δευτερεύοντες σκοποί** της περιφερειακής πολιτικής σε διεθνή κλίμακα θεωρούνται:

- η μείωση των περιφερειακών διαφορών στο κατά κεφαλήν εισόδημα,
- η αναβάθμιση του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος και
- η ενίσχυση της πολιτιστικής ταυτότητας των περιφερειών.

(Ιωακειμίδου-Παπαπαύλου, 2000)

Εμβαθύνοντας περισσότερο στους στόχους της περιφερειακής πολιτικής, θα λέγαμε ότι αφορά σε όλους τους τομείς της σύγχρονης οικονομίας. Πιο συγκεκριμένα μπορεί να γίνει ο παρακάτω διαχωρισμός:

- Στον πρωτογενή τομέα, με την εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης αγροτικής βιομηχανίας, βιοτεχνίας και χειροτεχνίας καθώς και αναβάθμισης και προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Στις ορεινές και «προβληματικές» περιοχές βασικός στόχος είναι η εξασφάλιση της αναγκαίας πληθυσμιακής πυκνότητας και η εκμετάλλευση των φυσικών πόρων με την παροχή ειδικών ενισχύσεων.

- Όσον αφορά τον δευτερογενή τομέα, επιδιώκεται η δημιουργία πόλων βιομηχανικής ανάπτυξης που διευκολύνει την προώθηση του κοινωνικού ελέγχου και την έλξη εργατικού δυναμικού στις περιοχές εγκατάστασής τους. Κύριο στόχο αποτελεί και η αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την ανάπτυξη της βιομηχανίας, ενώ στον κλάδο των μεταφορών, η οργάνωση του οδικού δικτύου, των λιμανιών και η βελτίωση της προσβασιμότητας των προβληματικών περιοχών.
- Στον τριτογενή τομέα και κυρίως στον τουρισμό, κύριο στόχο αποτελεί η ανάπτυξή του σε νέες περιοχές με συγκριτικό πλεονέκτημα, με την ταυτόχρονη εξασφάλιση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας του τομέα. (Γεροθανάσης, Κωστούλας, 2001).

2.3. Η εξέλιξη της περιφερειακής πολιτικής

Κινητήρας του κυρίαρχου μεταπολεμικού πρότυπου ανάπτυξης ήταν η συνεχής ανάπτυξη του βιομηχανικού τομέα, που στηριζόταν στην αύξηση της παραγωγικότητας μέσω του διευρυνόμενου καταμερισμού εργασίας και της επεκτεινόμενης εκμηχάνισης. Αφετέρου, στηρίζονταν στη συμφωνημένη απ' το κράτος, εργοδότες και συνδικάτα τακτική διαχείρισης της εργατικής δύναμης και τη συνεχή αύξηση της κατανάλωσης των μισθωτών. Το πρότυπο αυτό, επέτρεπε την εντατική συσσώρευση κεφαλαίου, τη συνεχή διεύρυνση της επένδυσης, τη διεύρυνση του βιομηχανικού τομέα αλλά και την ενσωμάτωση του αγροτικού τομέα. Επίσης, συντέλούσε στην επικράτηση των μονοπωλιακών μονάδων και στη διάλυση των πρωταρχικών μορφών παραγωγής (οικογενειακές συντεχνίες), υπό συνθήκες γενικευμένης κοινωνικής συναίνεσης. (Μιχαηλίδης, Μπουσχολίτης, 1998)

2.3.1. Δεκαετία του '60: Αναγνώριση του περιφερειακού προβλήματος

Στα πλαίσια αυτά, το «περιφερειακό πρόβλημα» εμφανίζεται με τη μορφή της δυσκολίας πρακτικής εφαρμογής στο χώρο του πρότυπου ανάπτυξης. Δηλαδή της δυσκολίας οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής συνάρθρωσης των διαφόρων τύπων περιφερειών που είτε είχαν κληροδοτηθεί από το παρελθόν πρότυπο, είτε προέκυπταν από την ανάπτυξη του νέου. Έτσι έχουμε τις ακόλουθες περιφέρειες:

- Περιφέρειες όπου κυριαρχεί το ανώτερο επίπεδο καταμερισμού εργασίας (διεύθυνση - οργάνωση της παραγωγής, συγκέντρωση - κυκλοφορία χρηματοδοτικού κεφαλαίου)
 - Περιφέρειες όπου κυριαρχεί το μεσαίο επίπεδο (εξειδικευμένη παραγωγή υψηλής απόδοσης)
 - Περιφέρειες όπου επικρατεί το χαμηλότερο επίπεδο (ανειδίκευτη εργασία και παραγωγή χαμηλής αξίας)
 - Αγροτικές περιφέρειες ενσωματούμενες στο βιομηχανικό τομέα μέσω της εμπορευματοποίησης προϊόντων και της συνολικής οργάνωσης της παραγωγής
 - «Περιθωριακές» αγροτικές περιφέρειες
 - «Μεταβατικές» περιφέρειες.
- (Μιχαηλίδης, 1998)

Όλη η χωρική δομή ιεραρχούνταν μέσω ενός αστικού πλέγματος λειτουργικά εξειδικευμένου, με κέντρο τις δυναμικές μητροπολιτικές περιοχές του πρώτου τύπου.

Το πρότυπο αυτό ανάπτυξης εισήχθηκε στην Ελλάδα καθυστερημένα (στα μέσα της δεκαετίας του '60) και ελλιπώς. Η αύξηση της παραγωγικότητας στηρίχτηκε στην εισαγωγή εξοπλισμού και όχι στη διεύρυνση της τεχνολογικής βάσης της ελληνικής βιομηχανίας. Επίσης, η αύξηση της κατανάλωσης δεν ακολούθησε την επέκταση της μισθωτής σχέσης εργασίας αλλά περισσότερο τη διόγκωση των εισοδημάτων απ' τον τριτογενή τομέα. Η επένδυση στηρίχτηκε κυρίως στην εισαγωγή πόρων (άδηλοι πόροι, ξένες επενδύσεις, δανεισμός), και όχι στην εξαγωγή εργασίας. Επιπλέον, σε αντίθεση με τις πρωτοπόρες χώρες, οι παλιοί οικονομικοί μηχανισμοί δε διαλύθηκαν αλλά συντηρήθηκαν, λόγω της σημαντικής κοινωνικής και πολιτικής τους βαρύτητας και λειτούργησαν ανταγωνιστικά προς το νέο πρότυπο, ιδίως όταν αυτό μπήκε σε φάση κρίσης. (Γεροθανάσης, Κωστούλας 2001)

2.3.2. Δεκαετία του '70: Κρίση και περιφερειακό πρόβλημα

Με καταλύτη την κρίση του δολαρίου (1971), και την κρίση του πετρελαίου (1973), εκδηλώνονται τα χαρακτηριστικά της βιομηχανικής κρίσης που εγκυμονούνταν από τα μέσα της δεκαετίας του '60: επιβράδυνση των ρυθμών αύξησης της παραγωγικότητας, μείωση του ποσοστού κέρδους, καθυστέρηση της επένδυσης, μείωση της βιομηχανικής δραστηριότητας, κλείσιμο μονάδων και κρίση κλάδων, ανεργία, τάση

για ύφεση. Ο μηχανισμός του μονοπωλίου επιτρέπει βέβαια την προσωρινή ανάκτηση των κερδών με την αύξηση των τιμών, ενώ το παρεμβατικό κράτος στηρίζει την επένδυση με επιχορηγήσεις και την κατανάλωση με τις παροχές του κράτους πρόνοιας και τα επιδόματα ανεργίας. Τελικό αποτέλεσμα, ο στάσιμος πληθωρισμός των ετών 1974-79. Σε δεύτερη φάση έρχεται η νεοφιλελεύθερη απάντηση στην κρίση: απελευθέρωση της αγοράς και κυρίως της αγοράς εργασίας, μείωση του πληθωρισμού και του πραγματικού μισθού, μείωση των κρατικών δαπανών που έφτασαν σε κρίση με την πολιτική της προηγούμενης φάσης, αποδοχή της ανεργίας σαν μηχανισμού σταθεροποίησης του κόστους, εμπιστοσύνη στη δυναμική των επιχειρήσεων (1979-87).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3.1. Ο χαρακτήρας του θεσμικού πλαισίου περιφερειακής ανάπτυξης

Το έντονο αναπτυξιακό πνεύμα, στο μεγαλύτερο τμήμα της περιόδου 1958 - 1983 αποτέλεσε τη βασική προϋπόθεση, για την ανάπτυξη της Επικράτειας.

Πράγματι, **οι Νόμοι 1078/71 και 1312/72** για πρώτη φορά χώρισαν τη χώρα σε 4 ζώνες και περιφερειοποίησαν τα παρεχόμενα κίνητρα, κλιμακώνοντας αυτά αναλόγως του βαθμού ανάπτυξης κάθε ζώνης. Μέχρι τότε, επαρχία θεωρούνταν η χώρα από τα Οινόφυτα και πέρα και αντιμετωπιζόνταν κατά ενιαίο τρόπο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη η διαφορά στο βαθμό ανάπτυξης και οι ιδιαίτερες ανάγκες κάθε περιοχής. Επακολούθησαν και άλλοι αναπτυξιακοί Νόμοι όπως ο **289/1976** που δημιούργησε την 5^η ζώνη αυξημένων κινήτρων της περιοχής δυτικής Θράκης και νησιών ανατολικού Αιγαίου, ο Ν. **849/78** και ο Ν. **1116/81** και τέλος κατά την τελευταία περίοδο οι νόμοι Ν. **1262/82** και ο Ν. **1892/90**. (Μιχαηλίδης, Μπουσχολίτης, 1998).

3.2. Ιστορικό αναπτυξιακών κινήτρων στην Ελλάδα

Οι προσπάθειες της νομοθεσίας για περιφερειακή ανάπτυξη και ιδιαίτερα για αποκέντρωση της βιομηχανίας από την περιοχή της Αθήνας, άρχισαν αμέσως τον πόλεμο.

Μέχρι το τέλος της δεκαετίας του '60, τα κίνητρα που δόθηκαν για την προσέλκυση επενδύσεων στις περιφέρειες ήταν γενικής μορφής και προσανατολιζόνταν στην ενίσχυση του συνόλου της επαρχιακής βιομηχανίας. Τα κίνητρα αυτά ήταν κυρίως φορολογικά. Ακόμη, αφορούσαν την προτίμηση των προϊόντων της βιομηχανίας από το δημόσιο, τους ευνοϊκότερους όρους πιστοδότησης και τη δημιουργία βιομηχανικών περιοχών. Τα μέτρα που προέβλεπαν οι νόμοι της εποχής αναφέρονταν κύρια:

- Στο δικαίωμα αφορολόγητης κράτησης μέρους των κερδών για νέες επενδύσεις
- Στα όρια αποσβέσεων των πάγιων επενδύσεων
- Στη μείωση των επιτοκίων των βιομηχανικών δανείων και του φόρου κύκλου εργασιών
- Γενικά σε διάφορα φορολογικά κίνητρα υπέρ της επαρχιακής βιομηχανίας.

Ειδικότερα, τα Ν.Α. 2176/52 και Ν. 3213/55, περιείχαν ευνοϊκές προϋποθέσεις για τις επιχειρήσεις που εγκαθίσταται εκτός Αθηνών και Πειραιά, ενώ το Ν.Α. 2687/53 αφορούσε στην προστασία κεφαλαίων από το εξωτερικό. Ο Ν. 4171/61, για τη λήψη μέτρων υποβοήθησης ανάπτυξης μέσα από τις μεγάλες βιομηχανικές επενδύσεις, ανεξαρτήτως προέλευσης κεφαλαίων, που έδινε κίνητρα κυρίως φορολογικά και πιστωτικά .

Στις αρχές της δεκαετίας του '70 έγινε η πρώτη προσπάθεια θεσμοθέτησης ενός ισχυρού συστήματος περιφερειακών κινήτρων, που ολοκληρώθηκε στο τέλος της δεκαετίας. Ο κορμός των ενισχύσεων ήταν οι δανειακές ενισχύσεις του δημοσίου και τα φορολογικά κίνητρα. Η προσπάθεια στράφηκε αποφασιστικά στην ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης γενικότερα, ενώ ταυτόχρονα θεσμοθετήθηκαν οι πρώτες διατάξεις για την χωροταξία

Το σύστημα αυτό ήταν εξαιρετικά περίπλοκο και δύσκολο στην ερμηνεία του. Το σημαντικότερο πρόβλημά του, προσδιορίζονταν στην αδυναμία να αξιοποιηθούν οι χρηματοδοτικές πηγές της Ε.Ο.Κ.. Το Ε.Τ.Π.Α δεν μπορούσε να χρηματοδοτήσει την εφαρμογή αυτής της πολιτικής κινήτρων, γιατί τα άμεσα χρηματοδοτικά κίνητρα ήταν περιορισμένα.

Κίνητρα για την πραγματοποίηση μεγάλων επενδυτικών έργων έδιναν: το Ν.Α. 916/71, παρέχοντας κίνητρα για μεγάλες βιομηχανικές επενδύσεις, το Ν.Α. 1078/71, όπου για πρώτη φορά η χώρα χωρίζονταν σε 3 περιοχές κινήτρων (Α, Β, Γ) και διαφοροποιούνταν κατά περιοχή τα κίνητρα. Επίσης, το Ν.Α. 1312/72 που βελτίωνε το καθεστώς του Ν.Α. 1078/71 και δημιουργούσε τη Δ' περιοχή κινήτρων. Επίσης, ο Ν. 289/76, που αφορούσε κυρίως επιδότηση επιτοκίου, δημιούργησε την Ε' περιοχή κινήτρων και θέσπιζε για πρώτη φορά τη μερική κάλυψη της δαπάνης για κτιριακές βιομηχανικές εγκαταστάσεις, με μορφή επιχορήγησης.

Στο τέλος της δεκαετίας του '70 άρχισε μια προσπάθεια εκλογίκευσης της πολιτικής κινήτρων με κύριους στόχους την αποφυγή περιττού κόστους και την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους. Η προσπάθεια αυτή ήταν μέρος των τάσεων εκσυγχρονισμού ορισμένων τουλάχιστον τομέων της οικονομικής πολιτικής. Με το Ν. 849/78, θεσπίζονταν κίνητρα με τη μορφή των άτοκων δανειακών ενισχύσεων και των εκπτώσεων από τα ακαθάριστα έσοδα κατά κλάδο παραγωγής, για πρώτη δε φορά προβλέπονταν κίνητρα για ειδικές επενδύσεις, (π.χ. για επεξεργασία αποβλήτων, εξοικονόμηση ενέργειας, δημιουργία εργαστηρίων έρευνας κ.λ.π.).

Στις αρχές της δεκαετίας του '80 ολοκληρώνεται η προσπάθεια για ένα ισχυρό σύστημα περιφερειακών κινήτρων. Πρώτα με το **N. 1116/81**, όπου γινόταν προσπάθεια για την αναμόρφωση των κινήτρων, την κατάργηση της πολυνομίας και την προσαρμογή τους στο σύστημα επιχορηγήσεων από τους πόρους της Ε.Ο.Κ.. Εν συνεχεία, με το **N. 1262/82** «για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας και τροποποίηση συναφών διατάξεων».

Ο Νόμος **N. 1262/82** αποτελεί σταθμό στις προσπάθειες θεσμοθέτησης ενός ολοκληρωμένου προτύπου ανάπτυξης. Για το λόγο αυτό, θα αναλυθεί εκτενέστερα παρακάτω.

3.3. Ο Νόμος 1262/82

3.3.1. Εισαγωγή

Η πολιτεία το 1982 με το Νόμο 1262/82 κάνει μια προσπάθεια αποκέντρωσης της οικονομίας ,δίνοντας έμφαση στην περιφερειακή ανάπτυξη. Με το Νόμο καταγράφεται μια συγκροτημένη προσπάθεια απόδοσης κινήτρων στην περιφέρεια, που σε πρώτη φάση αποτελείται από ολόκληρη την χώρα εκτός της Αθήνας. Ο Ν. 1262/82 αποτελεί το βασικό πλαίσιο άσκησης βιομηχανικής πολιτικής στη χώρα για όλη τη μεταποίηση, ανεξάρτητα από την προέλευση των κεφαλαίων, αξιοποιώντας τους πόρους της Ε.Ο.Κ. και του Ελληνικού Δημοσίου.

3.3.2. Κύρια χαρακτηριστικά του 1262/82

Ο Νόμος 1262/82 εισάγει νέες καινοτομίες ως προς το είδος των κινήτρων και ως προς τη διαίρεση της χώρας ,οι περιοχές κινήτρων αυξάνονται σε 4 Ταυτόχρονα, δίνεται η δυνατότητα επιλογής μεταξύ δύο πακέτων (δεσμών) κινήτρων, την α' και β' δέσμη και καθορίζεται με εφαρμογή κριτηρίων βαθμολόγησης, το ποσοστό επιχορήγησης. Την ίδια στιγμή, τα ΜΟΠ (Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα), συνδέονται και ενισχύουν σημαντικά τα κίνητρα του Νόμου, πάντα με την προϋπόθεση ότι συμβάλλουν ιδιαίτερα στην ανάπτυξη της περιοχής ίδρυσης της μονάδας.

Με το Νόμο 1262/82, για πρώτη φορά δίνεται η δυνατότητα για ευρεία εφαρμογή των αναπτυξιακών διατάξεων καθώς καθορίζονται συγκεκριμένες ζώνες

εφαρμογής του στην περιφέρεια που ξεφεύγουν από τη γενικότητα που επικρατούσε στους προηγούμενους Νόμους. Ενισχύεται επίσης η ιδιωτική και τοπική πρωτοβουλία, δίνεται ώθηση στους συνεταιρισμούς ενώ καθιερώνεται σειρά από νέα κίνητρα που προωθούν τις επιχειρηματικές κινήσεις ειδικού χαρακτήρα.

Η επιχορήγηση εγκρίνεται, κατά κύριο λόγο, όταν αποδεικνύεται η σκοπιμότητα της επένδυσης ως προς κάποιον γενικότερο στόχο της πολιτείας (π.χ. αύξηση των εξαγωγών συνεπάγεται ώθηση των εξαγωγικών εταιριών, όπως οι κλωστοϋφαντουργίες, οι κονσερβοποιίες κ.α.) καθώς και η κοινωνική ανάπτυξη που θα επιτευχθεί (π.χ. στήριξη εγκαταλελειμμένης περιοχής). Έτσι, παρατηρούμε κυρίως κλαδικές (κάθετες) παρεμβάσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, που έχουν ως σκοπό να αναβαθμίσουν και να ενισχύσουν, ποσοτικά κυρίως, την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας. (Γεροθανάσης, Κωστούλας 2001).

3.3.3. Βασικοί στόχοι του Νόμου

Ο νόμος αυτός προωθήθηκε κυρίως σαν απάντηση στο πρόβλημα του περιφερειακού αναπροσανατολισμού των ιδιωτικών επιχορηγήσεων. Οι κύριοι στόχοι που επιδιώκονται είναι:

- Η ενίσχυση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας αλλά και κάθε τοπικής οργάνωσης και συνεταιρισμού.
- Ενίσχυση κάποιων ειδικών πρωτοβουλιών (π.χ. επενδύσεις Ελλήνων του εξωτερικού, ειδικές επενδύσεις με έμφαση στο περιβάλλον, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τις σύγχρονες τεχνολογίες).
- Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του παραδοσιακού χαρακτήρα στην περιφέρεια.
- Στήριξη του τουρισμού και των παραδοσιακά ελληνικών επιχειρήσεων (π.χ. εργαστήρια κοσμηματοποιίας, γουνοποιίας, τοιχοποιίας, ναυπηγίας κ.α.)
- Κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των παραμεθόριων περιοχών.
- Δημιουργία θέσεων εργασίας σε ακριτικές περιοχές και κάλυψη τους με ενεργό πληθυσμό.

- Προώθηση κατασκευής παραγωγικών μονάδων ορισμένων κυρίως κλάδων (π.χ. κλωστοϋφαντουργίας, κονσερβοποιίας, γεωργικών προϊόντων), που απορροφούν φθηνά «εργατικά χέρια».
- Δημιουργία κατάλληλης υποδομής τόσο εντός των νέων μονάδων (π.χ. μηχανήματα, νέες τεχνολογίες μηχανοργάνωσης, αυτοματοποίηση, ευνοϊκές συνθήκες εργασίας), όσο και γύρω από αυτές (π.χ. οδικές και σιδηροδρομικές υποδομές, εξέλιξη στη μεταφορά πρώτων υλών και προϊόντων).

(Καραβίτης, Κλωναράς, 1990)

3.3.4. Οι κύριες διαφορές του Ν. 1262/82 ως προς τους προηγούμενους

- Αυξάνονται οι επιχορηγούμενες δραστηριότητες, ειδικά αυτές που οδηγούν σε εκσυγχρονισμό και αρτιότερη οργάνωση.
- Ενισχύονται κοινωνικοί, επενδυτικοί φορείς (π.χ. δημοτικές επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί, εταιρίες λαϊκής βάσης).
- Καθιερώνονται όρια για τις επιχορηγήσεις (από ένα σημείο και μετά, το δημόσιο γίνεται υποχρεωτικά μέτοχος στο επενδυτικό πρόγραμμα).
- Ενισχύονται επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και προστασίας του περιβάλλοντος..
- Ορίζονται τέσσερις περιοχές κινήτρων και τέσσερις κατηγορίες κινήτρων.

(Γεροθανάσης, Κωστούλας, 2001)

3.3.5. Συνολικά στοιχεία – κριτική – συμπεράσματα

Όπως φαίνεται και από τα στοιχεία που ακολουθούν, οι διατάξεις του νόμου 1262/82 έτυχαν ευρύτατης αποδοχής. Μέχρι 31/10/1990 υπάχθηκαν στο Νόμο 17.385 επενδυτικά σχέδια συνολικής αξίας επενδύσεων 1.143 δις δρχ..

Επενδυτικά σχέδια του Ν. 1262/82 ανά τομέα

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ :	ΕΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ (εκατ. δρχ.)	ΕΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΕΙ (εκατ. δρχ.)	ΕΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ ΕΧΟΥΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΕΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΕΙ (εκατ. δρχ.)	Ε ΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΕΙ (εκατ. δρχ.)
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	3.666	1.532	420	1.714
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	9.365	3.684	1.246	4.435
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	4.539	1.108	1.500	1.931
ΣΥΝΟΛΟ	17.570	6.324	3.166	8.080
ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	100	36.0	18.0	46.0

Από αυτά, τα 3.680 επενδυτικά σχέδια αφορούν τον πρωτογενή τομέα με ποσοστό αξίας 10%, τα 9.115 ανήκουν στον δευτερογενή με ποσοστό 52%, ενώ στον τριτογενή τομέα αφορούν τα 4.590 σχέδια με ποσοστό 38%.

Συμπερασματικά αναφέρεται ότι σε κάθε 100 επενδυτικά σχέδια που είχαν ενταχθεί στο Ν. 1262/82, τα 45 δεν χρηματοδοτήθηκαν από το κράτος, ενώ από τα υπόλοιπα 55, τα 36 είχαν ολοκληρώσει την επένδυσή τους, ενώ τα 14 είχαν χρηματοδοτηθεί και δεν ολοκληρώθηκαν. **Κατά συνέπεια, είναι προφανές ότι η τελική αποτελεσματικότητα του νόμου περιορίστηκε σε ποσοστό 36%.**

Όπως προκύπτει, οι αναπτυξιακοί Νόμοι στην Ελλάδα, όπως εξελίχθηκαν από τη δεκαετία του 1950 και μετά, με τελευταίο το Ν. 1262/82, παρείχαν στον υποψήφιο επενδυτή σημαντικά κίνητρα για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του, τα οποία ήταν ιδιαιτέρως ενισχυμένα όταν επρόκειτο για επενδύσεις που θα πραγματοποιούνταν στις υποβαθμισμένες περιοχές της χώρας. Η μεγάλη αποδοχή που έτυχαν τα αναπτυξιακά κίνητρα είχε αισθητά αποτελέσματα και σε εθνικό επίπεδο.

Έγινε εκσυγχρονισμός της ελληνικής βιομηχανίας στους περισσότερους κλάδους, στήθηκαν νέες μονάδες ενώ ανανεώθηκε ο μηχανολογικός τους εξοπλισμός. Ανάλογη εξέλιξη σημειώθηκε και στις ξενοδοχειακές μονάδες οι οποίες αναβάθμισαν το επίπεδο εξυπηρέτησής τους. Δόθηκε έτσι η ευκαιρία στις περισσότερες επιχειρήσεις να δημιουργήσουν μια εξελιγμένη υποδομή και να ισχυροποιήσουν τη θέση τους ανάμεσα σε άλλες του κλάδου τους, ακόμα και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Όσον αφορά την

κοινωνική διάσταση του φαινομένου, παρατηρήθηκε μια γενικότερη αποκέντρωση των βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων από τις βεβαρημένες περιοχές με ευνοϊκές συνέπειες για τις περιοχές αυτές. Αυξήθηκε, επίσης, η απασχόληση του εργατικού δυναμικού στις περιοχές εγκατάστασης ή μετεγκατάστασης των μονάδων, ενώ μειώθηκε, ως ένα βαθμό, η διαφυγή του ενεργού πληθυσμού προς μεγαλύτερα αστικά κέντρα.

Σχετικό παράδειγμα αποτελεί η μεγάλη ανάπτυξη της βιομηχανικής περιοχής του Κιλκίς, με αντίστοιχη κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του Νομού αυτού. Σχετική ήταν και η επιτυχία της βιομηχανικής περιοχής των Σερρών, καθώς και αυτής της Θεσσαλονίκης.

Όμως, παρά το ότι τα παρεχόμενα κίνητρα όσο και τα αποτελέσματα κρίνονται σημαντικά, τόσο απόλυτα όσο και εν συγκρίσει με τα ισχύοντα στην υπόλοιπη Ε.Ο.Κ., **ο βαθμός ανάπτυξης της χώρας δεν ήταν ο αναμενόμενος.** Το γεγονός αυτό αποδίδεται σε:

- Ορισμένες ατέλειες του ισχύοντος νόμου, λάθη συνολικής αντίληψης (π.χ. εταιρίες που κλείνουν μετά από ένα χρόνο λειτουργίας λόγω ανυπαρξίας ή κακής χρήσης του κεφαλαίου κίνησης).
- Σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη λειτουργία τους οι βιομηχανίες που εγκαταστάθηκαν στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές (υψηλά μεταφορικά, έλλειψη επικοινωνίας, πληροφόρησης, υπηρεσιών κλπ.). Οι λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές ευνοούνται ιδιαίτερα από τα παρεχόμενα κίνητρα, πάσχουν όμως από έλλειψη γενικότερης υποδομής (οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο, τηλεπικοινωνίες, χωροταξική κατανομή εξειδικευμένων υπηρεσιών κλπ.), που ειδικά στην περίπτωση της βιομηχανίας, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ανταγωνιστική και αποτελεσματική λειτουργία μονάδων.
- Απόλυτη, πρακτικά, έλλειψη κινήτρων για τον εκσυγχρονισμό της βιομηχανίας της περιοχής Α, που επιπλέον προσκρούει και σε αξεπέραστες γραφειοκρατικές δυσκολίες.
- Έλλειψη ίδιας συμμετοχής (απαιτείται η καταβολή του 50% αυτής συν 25% του δανείου πριν την πρώτη εκταμίευση, δηλαδή 15-30 % του συνολικού κόστους της επένδυσης), που αποθαρρύνει τα επενδυτικά σχέδια.

- Τα θέματα τα συνδεδεμένα με την στελέχωση της βιομηχανίας (τεχνική παιδεία όλων των βαθμίδων, βιομηχανικό εργατικό δυναμικό), την οργάνωση, την διοίκησή της καθώς και την ανυπαρξία σοβαρών προθέσεων και έλλειψη εμπειρίας εκ μέρους των επενδυτών.
- Η επιλογή του επενδυτή να μην εισπράξει την τελευταία δόση της επιχορήγησης καθιστά ανολοκλήρωτο το επενδυτικό σχέδιο.
- Δυσκολίες - καθυστερήσεις από τις τράπεζες για τη δανειοδότηση κύρια του κεφαλαίου κίνησης αλλά και της επένδυσης και υψηλά επιτόκια δανείων.
- Δυσκολίες - καθυστερήσεις όσον αφορά το δημόσιο τομέα: πληθώρα αδειών, πιστοποιητικών και εγκρίσεων που απαιτούνται και εκδίδονται από διαφορετικές υπηρεσίες, γραφειοκρατία, η λειτουργία των μηχανισμών αξιολόγησης, έγκρισης και προώθησης των επενδύσεων, ελλιπής διοικητική αποκέντρωση, λήψη αποφάσεων συνήθως μακριά από τον τόπο εφαρμογής τους, έλλειψη προδιαγραφών και δικτύων πληροφόρησης των επενδυτών.
- Το συρρικνωμένο και ανεπαρκές δίκτυο πωλήσεων και μεταφοράς εμπορευμάτων, δηλαδή ο πεπαλαιωμένος τρόπος οργάνωσης του εμπορίου.
- Λίγες ασφαλιστικές δικλίδες και έλεγχος υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, κατάχρηση δημοσίου χρήματος, εταιρίες και βιομηχανίες «φαντάσματα», το μεγάλο ποσοστό της παραοικονομίας (κατά κάποιες μελέτες έως και 30% του Α.Ε.Π.).

Παρατηρούμε λοιπόν, παρόλα τα θετικά αποτελέσματα που είχε, ότι η αναπτυξιακή προσπάθεια που έγινε περιορίστηκε στη θέσπιση μόνο οικονομικών κινήτρων για τις επενδύσεις. Έτσι, το θέμα δεν αντιμετωπίστηκε συνολικά με ταυτόχρονη εξάλειψη των αντικινήτρων, που αποτελούν εξίσου σημαντική αιτία αντιαναπτυξιακού κλίματος. Θα ήταν λάθος όμως να αμφισβητούσαμε τη συμβολή της περιφερειακής ανάπτυξης, που σηματοδοτήθηκε κατά κύριο λόγο από το Ν. 1262/82, στην εθνική ανάπτυξη και γενικότερα στην άνθιση της βιομηχανίας στη χώρα μας. (Γεωργακέλλος, Μαλλιαρός, Ματζής, Ορφανού, Δενιόζου, 1990)

3.4. Ο Νόμος 1892/90

3.4.1. Εισαγωγή

Μετά το Νόμο 1262/82 ο οποίος αποτέλεσε νόμο σταθμό για τα ελληνικά δεδομένα και στις αρχές της δεκαετίας του '90, εμφανίζεται ο Ν.1892/90. Ο νόμος αυτός ήταν το επιστέγασμα προβληματισμών και συλλογικών προσπαθειών μέσα στο ΥΠ.ΕΘ.Ο., με την συνεργασία διαφόρων φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Προοριζόταν να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό και αποφασιστικό πλαίσιο κινήτρων για την ελληνική οικονομία και ειδικότερα για την βιομηχανία.

Κύριο χαρακτηριστικό του Ν.1892/90 ήταν η μεσοπρόθεσμη μακροοικονομική πολιτική που πήρε τη θέση της αντίστοιχης βραχυπρόθεσμης. Βέβαια, αυτό θα επιτυγχάνονταν κάτω από την προϋπόθεση ότι θα βελτιωνόταν όσο το δυνατόν γρηγορότερα το θεσμικό επενδυτικό περιβάλλον.

3.4.2. Χαρακτηριστικά του Νόμου 1892/90

- Καθορίζεται ελάχιστο ύψος παραγωγικής επένδυσης (μόνο όμως όσον αφορά το καθεστώς επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων του επιτοκίου και όχι το καθεστώς των φορολογικών κινήτρων). Πρέπει επίσης οι επιχειρήσεις προκειμένου να ενταχθούν στον νόμο να τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας.
- Η αίτηση ένταξης επενδυτικού σχεδίου στο Νόμο 1892/90 υποβάλλεται το πρώτο δίμηνο κάθε εξαμήνου, ενώ η διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής πρέπει να ολοκληρώνεται μέσα στο ίδιο εξάμηνο που υποβλήθηκε. Για πρώτη φορά καθιερώνεται και η καταβολή παραβόλου. Μία ακόμη καινοτομία του νόμου, είναι ότι στην αρχή κάθε νέου έτους οι επενδυτές θα γνωρίζουν το συνολικό είδος επιχορηγήσεων που θα δοθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό και την κατανομή του σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας καθώς και σε γεωγραφικές ζώνες.
- Ενισχύεται η μετεγκατάσταση επιχειρήσεων από την αττική και τη Θεσσαλονίκη, σε άλλες περιοχές και ΒΙ.ΠΕ.. Παράλληλα σε καμία περίπτωση δεν δίνονται επιπλέον κίνητρα στους Συνεταιρισμούς ή στους Ο.Τ.Α.

- Τέλος, αυξάνεται το ποσοστό συμμετοχής του επενδυτή στο σύνολο της επένδυσης και ταυτόχρονα μειώνεται το ποσοστό επιχορήγησης για όλες τις προβλεπόμενες ζώνες.

(N.1892/90)

3.4.3. Κριτική και σχόλια για το Νόμο

Ο Ν. 1892/90 παρ' όλες τις νέες ρυθμίσεις που επέφερε και τον προσεκτικό και συντονισμένο σχεδιασμό του, δεν κατάφερε να δικαιολογήσει την αρχική αισιοδοξία που είχε δημιουργηθεί γι' αυτόν. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στο ότι ο προγενέστερος Ν. 1262/82, κληροδότησε στον Ν. 1892/90 εκκρεμότητες 106 δις. δρχ. (μόνο για τη βιομηχανία) και μάλιστα το προκαθορισμένο ποσό που θα εκταμιευόταν από τον κρατικό προϋπολογισμό, δεν κάλυπτε ούτε το 20% των υποχρεώσεων αυτών. Δεν υπήρχε επομένως περιθώριο ούτε για νέες αιτήσεις, ούτε για νέες υπαγωγές αλλά ούτε και για αισιοδοξία. (Γεροθανάσης, Κωστούλας 2001)

Βγαίνει λοιπόν το συμπέρασμα ότι ο Νόμος 1892/90 ουσιαστικά ήταν ανενεργός. Περιορισμένος αριθμός αιτήσεων είχε εγκριθεί στα πλαίσια του νόμου αυτού, σε συνδυασμό μάλιστα με χρονοβόρες και γραφειοκρατικές διαδικασίες. Οι αιτίες για αυτήν την αρνητική κατάσταση σχετίζονταν τόσο με τις διατάξεις του νέου νόμου (αρκετά περιοριστικές σε σχέση με αυτές του Ν. 1262/82), όσο και με την γενικότερη οικονομική αναπτυξιακή πολιτική που είχε δρομολογηθεί για τη χώρα μας. Τα κίνητρα που προσέφερε ο Νόμος 1892/90 περίσσευαν. Εκείνο που έλειπε ήταν η εμπιστοσύνη σε αυτά και η αποτελεσματικότητα των υπεύθυνων φορέων για την υλοποίησή τους.

3.5. Σύγκριση των νόμων 1262/82 και 1892/90

Ο αναπτυξιακός Νόμος 1892/90, από πλευράς ρυθμίσεων διέφερε σε ορισμένα βασικά σημεία σε σύγκριση κυρίως με τον Νόμο 1262/82.

Αλλάζουν πλέον τα δεδομένα στη φιλοσοφία των παραγωγικών επενδύσεων, όπου το ζητούμενο πλέον είναι η ενίσχυση και επιδότηση μόνο εκείνων που προάγουν την εθνική οικονομία.

- Επίσης ο υποψήφιος επενδυτής θα πρέπει να συνεισφέρει πρώτα αυτός με ίδια κεφάλαια και μετά να ενισχυθεί.
- Ο Ν. 1892/90 καταργεί το άρθρο 17 του Ν. 1262/82 το οποίο αναφέρονταν στα πρόσθετα κίνητρα που δίνονταν στους Έλληνες του εξωτερικού και στους ναυτικούς.
- Όλες οι αποφάσεις παίρνονται από τον υπουργό εθνικής οικονομίας και όλες οι αιτήσεις εξετάζονται στο ΥΠ.ΕΘ.Ο. στην Αθήνα, ενώ σε περίπτωση απόρριψης της αιτήσεως, δεν παρέχεται το δικαίωμα επανεξέτασης.
- Οι διατάξεις του Ν. 1892/90 είναι προσαρμοσμένες στους νέους επενδυτικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως στροφή στη χρηματοδότηση περιφερειακών έργων, κατασκευή διεθνών οδών ταχείας κυκλοφορίας, μεγάλα ως και γιγαντιαία κοινοτικά έργα και έμφαση στο αναπτυγμένο τοπικιστικό διοικητικό καθεστώς παρά στο τοπικό, (όπως χρηματοδότηση κοινοτήτων μέσω Αναπτυξιακών Συνδέσμων).
- Τέλος, μια νέα ρύθμιση του Ν.1892/90 αναφέρεται στην αναπροσαρμογή του συστήματος επιδοτήσεων - επιχορηγήσεων, με στροφή και έμφαση προς τη φοροαπαλλαγή.
- Εντάσσονται στον νόμο νέες επιχειρήσεις (π.χ. εκδοτικές, τεχνικές, ανάπτυξης τεχνολογιών και λογισμικού κ.α.), ενώ δεν εντάσσονται πια ορισμένες άλλες (π.χ. ναυπηγοεπισκευαστικές, ναυπήγησης τουριστικών πλοίων, λαϊκής συμμετοχής, δήμων και κοινοτήτων, ελλήνων του εξωτερικού κ.α.)
- Ο χωρισμός της χώρας σε περιοχές παραμένει σχεδόν ο ίδιος, με σημαντικότερη καινοτομία τον χαρακτηρισμό της Θράκης ως ιδιαίτερης περιοχής.
- Με το Ν. 1892/90 καταργείται ουσιαστικά η δυνατότητα συμμετοχής του δημοσίου σε επενδύσεις - επιχειρήσεις.
- Αυξάνεται το ποσοστό ίδιας συμμετοχής, όπως φαίνεται στο σχήμα, μειώνεται παράλληλα το ύψος επιχορήγησης, ενώ αυξάνονται οι αφορολόγητες εκπτώσεις κυρίως στο βιομηχανικό τομέα (η επιδότηση επιτοκίου και οι αυξημένες αποσβέσεις παραμένουν σχεδόν οι ίδιες).

Συγκριτικός πίνακας ως προς την ίδια συμμετοχή

Ίδια συμμετοχή

	N. 1262	N. 1892
Περιοχή Α'	40 %	40 %
Περιοχή Β'	35 %	40 %
Περιοχή Γ'	25 %	35 %
Περιοχή Δ'	15 %	25 %
Θράκη	15 %	15 %

Συγκριτικός πίνακας ως προς το ύψος επιχορήγησης

Ύψος επιχορήγησης

	N. 1262	N. 1892
Περιοχή Β'	15-25 %	15 %
Περιοχή Γ'	15-40 %	25 %
Περιοχή Δ'	20-50 %	35 %
Θράκη	20-50 %	45 %

3.6. Κρίσεις και σχόλια από την εφαρμογή των Νόμων 1262/82 και 1892/90 μέχρι σήμερα

Τα κυριότερα προβλήματα των δύο νόμων τα οποία λειτούργησαν ως οι κύριοι ανασταλτικοί παράγοντες, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι αντίστοιχες επενδύσεις, ήταν τα παρακάτω:

- Η ανεπαρκής υποδομή
- Η εμπλοκή των τραπεζών στο σύστημα αξιολόγησης, με αποτέλεσμα η όλη διαδικασία να γίνει αρκετά χρονοβόρα
- Τα κίνητρα εξανεμίζονται ή λειτουργούν ως αντικίνητρα εξαιτίας των γραφειοκρατικών διαδικασιών που ακολουθούνται
- Αδύνατα σημεία στο σύστημα πληροφόρησης που ακολουθείται
- Καθυστερήσεις στην υποβολή δικαιολογητικών, τα οποία είναι συνήθως ελλιπής και με λάθη
- Οικονομικά κίνητρα (Γεροθανάσης, Κωστούλας, 2001)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟ 2601/98

4.1. Εισαγωγή

Μετά από μία σειρά αναπτυξιακών νόμων που αποσκοπούσαν στην ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ελλάδα, από τον Σεπτέμβριο του 1998 ισχύει ο "νέας αντίληψης" αναπτυξιακός Νόμος 2601/98. Με τις νέες ρυθμίσεις, τα επενδυτικά κίνητρα συμβάλλουν στην ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας μας, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την αύξηση της απασχόλησης.

Η σύνδεση της επιχορήγησης με τις νέες θέσεις απασχόλησης κατευθύνει σε μεγαλύτερο βαθμό τα κίνητρα ενίσχυσης των επιχειρήσεων και εναρμονίζεται με την αυξημένη έμφαση που αποδίδεται στην αντιμετώπιση της ανεργίας. Στην κατεύθυνση αυτή η οροφή της επιχορήγησης που καταβάλλεται ανά δημιουργούμενη θέση εργασίας είναι 15 εκατ. δρχ. και ελέγχεται η διατήρηση της θέσης για μια πενταετία από την αρχή της επένδυσης. Επίσης ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του νόμου είναι η διαίρεση σε παλαιούς και νέους φορείς, που έχει να κάνει με την παλαιότητα της επιχείρησης και θα αναλυθεί διεξοδικά παρακάτω.

4.2. Σκοπός και είδη παρεχόμενων ενισχύσεων

Σκοπός του παραπάνω Νόμου είναι η ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ελλάδα και πιο συγκεκριμένα η συμβολή στην επίτευξη των στόχων της περιφερειακής πολιτικής, η αύξηση των θέσεων εργασίας, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, η αξιοποίηση των επιχειρηματικών ευκαιριών στον ελληνικό και τον ευρύτερο διεθνή χώρο, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση των φυσικών πόρων.

Ο αναπτυξιακός Ν. 2601/1998, όπως και οι προηγούμενοι, προσφέρει μια σειρά ενισχύσεων στα επενδυτικά προγράμματα των επιχειρήσεων που υπάγονται σε αυτόν. Οι ενισχύσεις αυτές δεν είναι κοινές για όλες τις επιχειρήσεις και χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες. Αυτές είναι:

- I. **Επιχορήγηση:** στην περίπτωση αυτή το δημόσιο παρέχει δωρεάν χρηματικό ποσό για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.

- II. **Επιδότηση των τόκων:** πρόκειται για την κάλυψη από το δημόσιο ενός τμήματος των καταβαλλόμενων τόκων των μεσομακροπρόθεσμων δανείων τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας, τα οποία λαμβάνονται για την υλοποίηση της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης.
- III. **Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης:** το είδος αυτό ενίσχυσης αναφέρεται στην κάλυψη από το δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, που πραγματοποιείται για την απόκτηση της χρήσης καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.
- IV. **Φορολογική ενίσχυση:** πρόκειται για απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσού επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Σύμφωνα με την ενίσχυση αυτή, προκύπτει απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμομένων κερδών της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης ή του προγράμματος.

Εκτός από τα παραπάνω είδη ενισχύσεων, υπάρχει μια σειρά ειδικών κινήτρων, τα οποία απευθύνονται σε ιδιαιζόντως σημαντικές βιομηχανικές, μεταλλευτικές και τουριστικές επενδύσεις, ύψους άνω των (25) είκοσι πέντε δις. δρχ. και οι οποίες συμβάλλουν στην ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση, με τη δημιουργία 300 τουλάχιστον νέων θέσεων μόνιμης απασχόλησης.

Τα είδη ενισχύσεων παρέχονται **εναλλακτικά** σε δύο πακέτα:

- **Επιχορήγηση ή/και επιδότηση τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.**
 - **Φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων αν ληφθεί επενδυτικό δάνειο.**
- (N.2601/98)

4.3. Διαίρεση Επικράτειας

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2601/98 και ακολουθώντας την παράδοση των προηγούμενων νόμων, η επικράτεια χωρίζεται σε (4) τέσσερις περιοχές. Ο διαχωρισμός αυτός γίνεται με βάση τον βαθμό ενίσχυσης που απαιτείται ώστε να επιτευχθεί η επιθυμητή ανάπτυξη.

ΠΕΡΙΟΧΗ Α': Περιλαμβάνει τους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, πλην των τμημάτων τους που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β': Περιλαμβάνει τη ΒΙ.ΠΕ., Ε.Τ.Β.Α., την επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του νομού Θεσσαλονίκης, την επαρχία Τροιζηνίας του νομού Αττικής, καθώς και τις περιφέρειες, τους νομούς ή τα τμήματα νομών της Επικράτειας που δεν εντάσσονται στις περιοχές Δ', Γ' και Α'.

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ': Περιλαμβάνει περιφέρειες ή νομούς της Επικράτειας, που εμφανίζουν έντονα προβλήματα ανεργίας ή και μείωσης του ενεργού πληθυσμού, πλην των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης και των νομών ή τμημάτων τους που περιλαμβάνονται στη Δ' περιοχή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Εργασίας, που εκδίδεται κάθε δύο έτη και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μέσα στο διάστημα αυτό, προσδιορίζονται περιφέρειες ή νομοί της χώρας, όπου :

- I.** Ο μέσος όρος της ανεργίας, βάσει των εκάστοτε διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων της Ε.Σ.Υ.Ε., για το χρονικό διάστημα της προηγούμενης τετραετίας, υπερβαίνει κατά μια τουλάχιστον ποσοστιαία μονάδα το μέσο όρο της ανεργίας σε όλη τη χώρα για την περίοδο αυτή.
- II.** Εμφανίζει μείωση ο ενεργός πληθυσμός της χώρας.

Η περιοχή αυτή περιλαμβάνει και τη ζώνη Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής.

ΠΕΡΙΟΧΗ Δ': Περιλαμβάνει τους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, τις ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α. της περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά της περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, το νομό Δωδεκανήσων, πλην της περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου και την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή.

(Ν.2601/98)

4.4. Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια (Τομείς)

Με τα παρακάτω υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια ανά τομέα ο Ν. 2601/98 προσπαθεί να δώσει κίνητρο στις ελληνικές επιχειρήσεις να γίνουν ανταγωνιστικές και εφάμιλλες αυτών του εξωτερικού. Ενισχύονται κυρίως δαπάνες για μελέτη, εισαγωγή και ανάπτυξη σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων παραγωγής. Επίσης, ενισχύεται η αγορά και εγκατάσταση καινούριων μηχανών, λοιπού εξοπλισμού και σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης. Ο νόμος, φροντίζει στην κατά το δυνατόν καλύτερη υιοθέτηση και εφαρμογή εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, σύμφωνα πάντα με τις ανάγκες και εξελίξεις της σύγχρονης εποχής. Δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στον τομέα της πληροφορικής και των εφαρμογών της σε όλους τους κλάδους. Καινοτομία, επίσης, αποτελεί το γεγονός ότι στις ενισχύσεις του υπάγονται επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού. (Γεροθανάσης, Κωστούλας, 2001)

Στο Αναπτυξιακό Νόμο 2601/98, μπορούν να κάνουν αίτηση για υπαγωγή επιχειρήσεις που ανήκουν σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Η κατάταξη αυτών γίνεται παρακάτω:

Στον **πρωτογενή τομέα**, π.χ. επιχειρήσεις ιχθυοκαλλιέργειας, κτηνοτροφικές μονάδες και θερμοκήπια. Συγκεκριμένα ανήκουν:

- I.** Μεταλλευτικές επιχειρήσεις
- II.** Οι γεωργικές επιχειρήσεις θερμοκηπιακού τύπου, οι κτηνοτροφικές επιχειρήσεις σταβλισμένου ή ημισταβλισμένου τύπου, οι επιχειρήσεις επεξεργασίας αναποφλοιώτου ρυζιού, οι γεωργικές επιχειρήσεις νέων καλλιεργειών (αντικατάσταση παλαιών), οι γεωργικές επιχειρήσεις βιολογικής γεωργίας και οι αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες), σύγχρονης τεχνολογίας, όπως καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας.
- III.** Αγροτικοί ή αγροτοβιομηχανικοί συνεταιρισμοί, καθώς και ομάδες παραγωγών ή ενώσεις ομάδων παραγωγών, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιούν επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων.

Στον **δευτερογενή τομέα**, μεταποιητικές επιχειρήσεις γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων. Συγκεκριμένα ανήκουν:

- I. Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις που ασκούν τις δραστηριότητες που φαίνονται παρακάτω:
- Βιομηχανία τροφίμων και ποτών
 - Παραγωγή προϊόντων καπνού
 - Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών
 - Κατασκευή ειδών ένδυσης - κατεργασία και βαφή γουναρικών
 - Κατεργασία και δέψη δέρματος - κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελοποιίας, ειδών σαγματοποιίας και υποδημάτων
 - Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από τα έπιπλα
 - Κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
 - Παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί
 - Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής
 - Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων διύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων
 - Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων
 - Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες
 - Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά
 - Παραγωγή βασικών μετάλλων
 - Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού
 - Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού μ.α.κ.
 - Κατασκευή μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών
 - Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών μ.α.κ.
 - Κατασκευή ιατρικών οργάνων, οργάνων ακριβείας και οπτικών οργάνων, κατασκευή ρολογιών κάθε είδους
 - Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων - κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
 - Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών
 - Κατασκευή επίπλων - λοιπές βιομηχανίες μ.α.κ.
 - Ανακύκλωση

- Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και ατμού
- II.** Επιχειρήσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, καθώς και λατόμευσης μαρμάρων υπό τη προϋπόθεση ότι διαθέτουν εξοπλισμό κοπής και επεξεργασίας.
- III.** Επιχειρήσεις που, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν γεωργικά ή κτηνοτροφικά προϊόντα ή προϊόντα αλιείας και ιχθυοτροφίας.
- IV.** Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμοί που πραγματοποιούν επενδύσεις για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων. Επίσης επενδύσεις των ως άνω φορέων για τη μετασκευή και διαμόρφωση παλιών βιομηχανοστασίων και λοιπών εγκαταστάσεων ομοίως για χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.
- V.** Επιχειρήσεις υγρών καυσίμων και υγραερίων, εφόσον πραγματοποιούν επενδύσεις για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιά.
- VI.** Κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης που μπορούν να ιδρύνονται από τρεις τουλάχιστον επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα που απασχολούν η καθεμία μέχρι 120 εργαζόμενους και από μία τουλάχιστον εμπορική επιχείρηση ή επιχείρηση του τομέα μεταφορών ή λοιπών υπηρεσιών.
- VII.** Εταιρείες Διεθνούς Εμπορίου που ιδρύνονται ή λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρείες υπό την προϋπόθεση ότι αποκλειστικός σκοπός τους είναι η διενέργεια οικονομικών-εμπορικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμπορίου και το μετοχικό τους κεφάλαιο ανέρχεται στο ποσό των τριακοσίων εκατομμυρίων τουλάχιστον.
- VIII.** Εμπορικές επιχειρήσεις με αντικείμενο εργασιών την αγορά και πώληση υλικών αγαθών.
- IX.** Τεχνικές εταιρείες μόνο για τον εκσυγχρονισμό τους, μέσω αντικατάστασης των μηχανημάτων τους και του λοιπού εξοπλισμού τους, πλην των μεταφορικών μέσων, υλικών και προσωπικού.

- X.** Επιχειρήσεις που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λιθόκτιστα κτίρια ή και κτιριακά συγκροτήματα βιομηχανικού χαρακτήρα και οι οποίες παράγουν ή/και τυποποιούν τοπικά παραδοσιακά προϊόντα ή και προϊόντα προστατευμένης ονομασίας προέλευσης.

Στον **τριτογενή τομέα**, π.χ. εργαστήρια βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας, παροχής υπηρεσιών προηγμένης τεχνολογίας και ανάπτυξης λογισμικού. Συγκεκριμένα ανήκουν :

- I.** Επιχειρήσεις (εργαστήρια) εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας. Επίσης, επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων.
- II.** Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν στους τομείς πληροφορικής, τουρισμού, έρευνας, καθώς και τεχνολογικής υποστήριξης βιοτεχνικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων.
- III.** Επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού.
- IV.** Επιχειρήσεις (εργαστήρια) παροχής υπηρεσιών ποιότητας.
- V.** Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης σταθμών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης χωρητικότητας τουλάχιστον ογδόντα θέσεων, μόνο για την ίδρυση των σταθμών αυτών.
- VI.** Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες από τον κεντρικό κορμό της χώρας περιοχές, που ορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορικής Ναυτιλίας.
- VII.** Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης

Στον **τουρισμό**, όπως ξενοδοχειακές μονάδες, τουριστικές υποδομές, χιονοδρομικά κέντρα, εγκαταστάσεις αξιοποίησης ιαματικών πηγών, γήπεδα γκολφ, camping κ.α.. Συγκεκριμένα ανήκουν :

- I.** Τουριστικές επιχειρήσεις.
- II.** Ιερές μονές για την ανέγερση και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για την μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες, (Ν.2601/98).

4.5. Παρεχόμενες ενισχύσεις

Ο Ν. 2601/1998, κάνοντας ένα βήμα ως προς το χαρακτήρα του σε σχέση με τις ιδιωτικές επενδύσεις στη χώρα μας ,αλλά και την πρόσβαση των επιχειρήσεων στις ενισχύσεις, διαχωρίζει τους επενδυτές εισάγοντας μια νέα έννοια ,την έννοια του παλαιού και νέου φορέα. Έτσι, οι επενδυτές χωρίζονται σε νέους και παλαιούς φορείς:

Νέοι φορείς είναι οι νεοϊδρυόμενες εταιρείες ή ατομικές επιχειρήσεις, καθώς και εκείνες που υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής πριν παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους.

Παλαιοί φορείς είναι εκείνοι που υποβάλλουν αίτηση για εφαρμογή των ενισχύσεων του νόμου 2601/1998 μετά την πάροδο πενταετίας από τη σύστασή τους ή την έναρξη επιτηδεύματος προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις.

Στην περίπτωση κατά την οποία ένας επενδυτικός φορέας προέλθει από συγχώνευση ή απορρόφηση υφισταμένων επιχειρήσεων, τότε ο φορέας θεωρείται ως παλιός εφόσον έστω και για μία από τις επιχειρήσεις, έχει παρέλθει η πενταετία από τη σύστασή της.

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις του παρόντος νόμου είναι κυρίως δύο ειδών, οι κεφαλαιακές ενισχύσεις και οι φορολογικές απαλλαγές. Οι κεφαλαιακές ενισχύσεις παρέχονται αποκλειστικά στους νέους φορείς οι οποίοι όμως έχουν τη δυνατότητα εναλλακτικής πρόσβασης και στο δεύτερο πακέτο κινήτρων, δηλαδή στις φορολογικές απαλλαγές και την επιδότηση τόκων.

Η δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων, οι φορολογικές απαλλαγές και η επιδότηση των τόκων, απευθύνεται αποκλειστικά στους παλαιούς φορείς και εναλλακτικά στους νέους.

Εκτός από τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις και περιπτώσεις στις οποίες δεν υφίσταται καμία διάκριση μεταξύ των φορέων:

<i>Σε παλαιούς φορείς</i>	<i>Παρέχεται</i>
Στα πολυετή (2-5 ετών) επιχειρηματικά σχέδια βιομηχανικών, μεταλλευτικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού και τα σχέδια αναδιάρθρωσης και διάσωσης βιομηχανικών επιχειρήσεων σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία	Μόνο επιχορήγηση
Στα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης μεταποιητικών ή μεταλλευτικών επιχειρήσεων που απασχολούν τουλάχιστον 150 άτομα και βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία , παρέχονται	Όλα τα είδη ενισχύσεων πλην της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής και κάθε άλλης ενίσχυσης φορολογικού χαρακτήρα.
Στις επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (camping)	Εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων
Για τις επενδύσεις επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμών, που πραγματοποιούν επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων, για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές ζώνες καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων	Εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων
Στις ιδιαίζόντως σημαντικές για την εθνική οικονομία επενδύσεις άνω των 25 δις.	Εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων
Για τις επενδύσεις ίδρυσης σταθμών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσεως	Μόνο επιχορήγηση
Στις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες των μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν στη διαδικασία πιστοποίησης προϊόντων και διασφάλισης της ποιότητας, στην ενδυνάμωση της ευελιξίας τους, στην παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, στην εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής προς το περιβάλλον	Μόνο επιχορήγηση

τεχνολογίας, στην οικολογική αποσυναρμολόγηση προϊόντων συσκευασίας	
Ιερές μονές για την ανέγερση και εκσυγχρονισμό ξενόνων και επέκταση ή μετατροπή των κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών	Επιχορήγηση και επιδότηση τόκων ή/και επιδότηση Χ.Μ.
Τεχνικές εταιρίες για τον εκσυγχρονισμό τους	Μόνο επιχορήγηση
Για τα ειδικά καθεστάτα ενίσχυσης όπως αυτά καθορίζονται στον Νόμο	Με προεδρικά διατάγματα

Οι παρεχόμενες ενισχύσεις που δίνονται σε νέους και παλαιούς φορείς, ανάλογα και με την περιοχή στην οποία πραγματοποιούνται, δίνονται αναλυτικά στα παρακάτω. (Νόμος 2601/98,Γεροθανάσης Κωστούλας 2001)

4.5.1. Ενισχύσεις νέων φορέων

Στους νέους φορείς παρέχονται εναλλακτικά τα παρακάτω πακέτα ενισχύσεων:

- I.** Επιχορήγηση των ενισχυόμενων δαπανών και επιδότηση των τόκων των μεσομακροπρόθεσμων επενδυτικών δανείων, καθώς και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά περίπτωση, ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης επί της ενισχυόμενης δαπάνης	Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης	Ποσοστό της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης υπολογιζόμενο επί της αξίας κτήσης από την εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης του ενισχυόμενου εξοπλισμού
Δ'	40%	40%	40%
Γ'	30%	30%	30%
Β'	15%	15%	15%

Για την περιοχή Α', δεν παρέχεται στους νέους φορείς επιχορήγηση, επιδότηση τόκων και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

- II.** Επιδότηση των τόκων των μεσομακροπρόθεσμων επενδυτικών δανείων και φορολογική απαλλαγή επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση με χρηματοδοτική μίσθωση, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό) επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και επί του συνολικού μισθώματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού
Δ'	40%	100%
Γ'	30%	70%
Β'	15%	40%

Για την περιοχή Α' δεν παρέχεται στους νέους φορείς επιδότηση τόκων και φορολογική απαλλαγή. (Σ.Β.Β.Ε., 1998)

4.5.2. Ενισχύσεις παλαιών φορέων

Στους παλαιούς φορείς παρέχονται οι ενισχύσεις της επιδότησης των τόκων μεσομακροπρόθεσμων τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας επενδυτικών δανείων και φορολογική απαλλαγή επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος ή και επί του συνολικού μισθώματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, του οποίου η χρήση αποκτάται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό) επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και επί του συνολικού μισθώματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού
Δ'	40%	100%
Γ'	30%	70%
Β'	15%	40%

Για την περιοχή Α' δεν παρέχεται στους παλαιούς φορείς επιδότηση τόκων και φορολογική απαλλαγή. (Σ.Β.Ε.Ε, 1998)

4.6. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όρια για την χορήγηση των ενισχύσεων

4.6.1. Περιορισμοί στο ποσό της παρεχόμενης επιχορήγησης και επιδότησης χρηματικής μίσθωσης

Κατά κανόνα η περιοχή στην οποία πραγματοποιείται μια επένδυση αποτελεί το κύριο κριτήριο καθορισμού του ποσοστού. Με άλλα λόγια ο κανόνας είναι ότι τα κίνητρα που παρέχονται είναι μεγαλύτερα στην περιοχή Δ', μικρότερα στη Γ' και ακόμη μικρότερα στην περιοχή Β'.

Από τον κανόνα αυτόν υπάρχουν εξαιρέσεις για τις οποίες **το είδος** της επένδυσης (και όχι η περιοχή) αποτελεί κριτήριο καθορισμού του ποσοστού επιχορήγησης.

Το ποσοστό της **επιχορήγησης** συνδέεται με τις δημιουργούμενες νέες θέσεις απασχόλησης και εναρμονίζεται με την αυξημένη έμφαση που αποδίδεται στην αντιμετώπιση της ανεργίας. Η οροφή καταβαλλόμενης επιχορήγησης ανά δημιουργούμενη νέα μόνιμη θέση εργασίας ορίζεται **σε 15 εκατ. δρχ. ανά θέση**, ελεγχόμενη για μια πενταετία από την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Ο παραπάνω περιορισμός δεν υφίσταται για επενδύσεις όπως τα ολοκληρωμένα επενδυτικά σχέδια, οι καινοτομικές επενδύσεις, οι επενδύσεις ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, προστασίας περιβάλλοντος κ.λ.π

Προκειμένου να δοθούν οι παρεχόμενες ενισχύσεις, οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές στην οικονομοτεχνική μελέτη που υποβάλλουν, υποχρεούνται να παραθέσουν τεκμηριωμένη ανάλυση και στοιχεία σχετικά με τις δημιουργούμενες νέες θέσεις απασχόλησης σε όλα τα επίπεδα της επιχείρησης.

Για να καθοριστεί το μέγεθος της ενίσχυσης που θα χορηγηθεί σε μια επιχείρηση, ο αριθμός των δημιουργούμενων από την επένδυση ή/και το πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού νέων θέσεων μόνιμης απασχόλησης είναι εκείνος που καθορίζεται από την αρμόδια υπηρεσία και Γνωμοδοτική Επιτροπή, στα πλαίσια αξιολόγησης της βιωσιμότητας της επένδυσης και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης και τίθεται στην απόφαση υπαγωγής.

4.6.2. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων

Ο επενδυτής καλείται να συμμετάσχει με δικό του κεφάλαιο στην επένδυση. Ορίζεται ένα ποσοστό συμμετοχής, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 40% των ενισχυόμενων δαπανών. Βέβαια, το ποσοστό ίδιας συμμετοχής του επενδυτή που θα οριστεί, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί κατά την πραγματοποίηση της επένδυσης. Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή, προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις και ιερές μονές αποτελεί το ίδιο κεφάλαιο και προκειμένου για τις λοιπές επιχειρήσεις, το εταιρικό κεφάλαιο.

Πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι σε περίπτωση επιχειρηματικών σχεδίων, ο υπολογισμός της ίδιας συμμετοχής λαμβάνει υπόψη μόνο το σκέλος του σχεδίου που αφορά σε επενδύσεις παγίων στοιχείων. Όταν αναφερόμαστε στο σκέλος του σχεδίου που σχετίζεται με λειτουργικές και συναφείς δαπάνες ή έξοδα, δεν ισχύουν τα παραπάνω.

4.6.3. Ελάχιστο ύψος επένδυσης, προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου

Οι επενδύσεις ή/και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, για να υπαχθούν στις ενισχύσεις του Ν. 2601/1998, θα πρέπει να υπερβαίνουν ένα ελάχιστο ποσό. Το ελάχιστο ύψος επένδυσης ή προγράμματος καθορίζεται ανάλογα με την περίπτωση.

Βέβαια, θα πρέπει να αναφερθεί στο σημείο αυτό, ότι προκειμένου μόνο για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, καθώς και της ενίσχυσης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και με αποφάσεις πάντα του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα κατά περίπτωση ελάχιστα όρια της παραγράφου αυτής και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος για ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων ή περιοχές που παρουσιάζουν ειδικά προβλήματα.

Για να μπορεί μια επένδυση να υπαχθεί στον Ν. 2601/1998 θα πρέπει ο προϋπολογισμός της να είναι μεγαλύτερος από ένα ελάχιστο που προβλέπει ο νόμος.

Το ελάχιστο ύψος παραγωγικής επένδυσης για την υπαγωγή στο Νόμο αυτό παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα :

α/α	Κατηγορία επένδυσης	Ελάχιστο ύψος προϋπολογισμού (σε εκ. δρχ.)	
			Περιοχή
			Γενικά
1	Για βιοτεχνικές μονάδες (μικρών και Μεσαίων επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3).	ίδρυση επέκταση	45
		εκσυγχρονισμό	10
2	Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες των μεταποιητικών επιχειρήσεων για μελέτες, αγορές καινούριου σύγχρονου εξοπλισμού, εγκατάστασης και λειτουργίας των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας.		25
3	Οι δαπάνες μετατροπής μονάδων ώστε να γίνουν πιο ευέλικτες.		50
4	Οι δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαντολλογικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία των μεταποιητικών μονάδων.		50
5	Οι δαπάνες επενδύσεων μεταποιητικών μονάδων για παραγωγή καινοτομικών προϊόντων και οι δαπάνες εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία, οι δαπάνες κατασκευής του πρωτότυπου.		50

6	Για τις επενδύσεις ίδρυσης βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων για οικολογική αποσυναρμολόγηση προϊόντων.		50
7	Ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, μονάδων εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών, κέντρων χειμερινού τουρισμού, λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνων), συνεδριακών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού.	ίδρυση	250
		επέκταση	150
8	Εκσυγχρονισμός μονάδων εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών, κέντρων χειμερινού τουρισμού, λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνων), συνεδριακών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, κέντρων προπονητικού αθλητικού τουρισμού.		50
9	Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων.	για ξεν.>50 κλινών	50
		για ξεν.<50	25
10	Για επενδύσεις ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων.		25
11	Για επενδύσεις επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες.	για ιδιώτες	25
		για ΟΤΑ, ΝΑ	15
12	Για επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης μονάδων των γεωργικών, κτηνοτροφικών και ιχθυοκαλλιεργητικών επιχειρήσεων.		25
13	Για επενδύσεις μονάδων των επιχειρήσεων που τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν γεωργικά ή κτηνοτροφικά ή αλιευτικά προϊόντα.	Ίδρυση	30
		επέκταση εκσυγχρονισμό	10

14	Για επενδύσει των αγροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συνεταιρισμών της περίπτωσης (ι) της παρ.1 του άρθρου 3.(που πραγματοποιούν επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων).	Ίδρυση επέκταση	30
		εκσυγχρονισμό	10
15	Για επενδύσεις μονάδων παραγωγής βιομάζας της περίπτωσης (β) της παρ.1 του άρθρου 3.	Ίδρυση επέκταση	30
		εκσυγχρονισμό	10
16	Για επενδύσεις ίδρυσης, επέκτασης ή Εκσυγχρονισμού των εργαστηρίων εφαρμοσμένης έρευνας, βιομηχανικών σχεδίων, των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, καθώς και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού.	ίδρυση επέκταση	15
		εκσυγχρονισμό	10
17	Για επενδύσεις ίδρυσης εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας, της περίπτωσης (στ') της παρ.1 άρθρου 3.	ίδρυση επέκταση εκσυγχρονισμό	250 50
18	Για ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια βιομηχανικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων.		1.000
19	Για ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης βιομηχανικών επιχειρήσεων.		2.000
20	Για ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού.		500
21	Εμπορικές επιχειρήσεις αγοράς και πώλησης υλικών αγαθών για δαπάνες αγοράς συστημάτων μηχανοργάνωσης, λογισμικού και εκπαίδευσης.		60
22	Εμπορικές επιχειρήσεις αγοράς και πώλησης υλικών αγαθών για δαπάνες		500

	κατασκευής /εξοπλισμού αποθηκών και ψυκτικών θαλάμων που πραγματοποιούνται από 5 τουλάχιστον ΜΜΕ εμπορικές επιχειρήσεις που ο κύκλος εργασιών τους δεν υπερβαίνει αθροιστικά κατά την τελευταία τριετία το ποσό των 5 δις. δρχ.		
23	Για επενδύσεις των εταιρειών διεθνούς εμπορίου.		100
24	Για επενδύσεις για ίδρυση ή επέκταση μονάδων των λοιπών κατηγοριών επιχειρήσεων.		60
25	Για επενδύσεις για εκσυγχρονισμό μονάδων των λοιπών κατηγοριών επιχειρήσεων.		10
26	Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού τεχνικών εταιριών.		50
27	Για επενδύσεις των επιχειρήσεων που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λιθόκτιστα κτίρια ή κτίρια βιομηχανικού χαρακτήρα και για παραγωγή-τυποποίηση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων		

(Καλφακάκου, 1998, Γεροθανάσης, Κωστούλας, 2001)

4.7. Κριτήρια υπαγωγής των επιχειρήσεων στο καθεστώς των ενισχύσεων

Όλα τα προτεινόμενα επενδυτικά σχέδια αξιολογούνται και βαθμολογούνται με βάση ομάδες κριτηρίων που αφορούν την εκτίμηση της βιωσιμότητας του σχεδίου και κάποια πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας των βιώσιμων επενδύσεων. Όλες οι

αποφάσεις για υπαγωγή στο καθεστώς των ενισχύσεων γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ή του κατά περίπτωση αρμοδίου οργάνου.

Τα κριτήρια βάση των οποίων γίνεται η αξιολόγηση είναι:

1) Κριτήρια εκτίμησης της βιωσιμότητας, που εφαρμόζονται για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια όλων των τομέων. Αφορούν στα χαρακτηριστικά του φορέα και ειδικότερα η εμπειρία, η φερεγγυότητα και η οικονομική τους επιφάνεια στο παρελθόν και το παρόν. Αφορούν επίσης στις προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης σε σχέση και με την προοπτική των αγορών του κλάδου στον οποίο εντάσσεται.

2) Κοινά κριτήρια προτεραιότητας υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων όλων των τομέων οικονομικής δραστηριότητας. Τα κριτήρια αυτά αφορούν στην αύξηση της απασχόλησης, με δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εργασίας μεγάλου χρονικού διαστήματος, στο βαθμό ίδιας συμμετοχής στην επένδυση αλλά και στο κεφάλαιο κίνησης, στο δυναμισμό και επιτυχία σε προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες της επιχείρησης ή των εταίρων της, στην πραγματοποίηση των επενδύσεών της σε περιοχές της Επικράτειας με μεγαλύτερη ενίσχυση και τέλος, στον αριθμό και τη σημασία προηγούμενων επιχορηγηθέντων επενδυτικών σχεδίων της επιχείρησης.

3) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας — υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των μεταποιητικών, μεταλλευτικών και εξορυκτικών επιχειρήσεων. Αφορούν στην προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου, στον χαρακτηρισμό των προϊόντων που θα παραχθούν ως νέων ή εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας και στην ανταγωνιστικότητά τους σε διεθνές επίπεδο. Αφορούν επίσης στην εξοικονόμηση και εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας, στην προστασία του περιβάλλοντος και μείωση της ρύπανσης, αλλά και στη συμβολή της επένδυσης στη δημιουργία και απασχόληση άλλων επιχειρήσεων.

4) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας — υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού του πρωτογενή τομέα. Πρόκειται για κριτήρια που κατατάσσουν την επένδυση ως

δραστηριότητα υψηλής, μέσης, ή χαμηλής προτεραιότητας σύμφωνα με την πολιτική της χώρας. Εξετάζουν επίσης την συμβολή στην εξοικονόμηση ενέργειας και στην προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και την μετεγκατάσταση των μονάδων για περιβαλλοντικούς λόγους.

5) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας — υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, των τουριστικών επιχειρήσεων. Αφορούν στο επίπεδο προσφερόμενων υπηρεσιών ξενοδοχειακών μονάδων και camping, στη δημιουργία ειδικών μορφών τουρισμού, αλλά και στη μετατροπή παραδοσιακών- διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες. Τέλος είναι σημαντική η συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος, καθώς επίσης και στη δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου.

6) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας — υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιχειρηματικών σχεδίων των επιχειρήσεων του τομέα παροχής υπηρεσιών. Δίνεται προτεραιότητα στις υπηρεσίες εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, στην ανάπτυξη λογισμικού, τεχνολογικών και βιομηχανικών σχεδίων, εργαστηρίων εφαρμοσμένης έρευνας και στα κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης και Εταιρίες Διεθνούς Εμπορίου. Αφορούν επίσης στη μεταφορά και αποθήκευση υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιώτικες περιοχές και τέλος, σε κέντρα αποθεραπείας, αποκατάστασης και στέγασης ατόμων με ειδικές ανάγκες. (Ν 2601/98)

Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζεται το κριτήριο του δυναμισμού της επιχείρησης στην παρούσα κατάστασή της. Ως πρόσθετα κριτήρια νοούνται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας του επιχειρηματικού σχεδίου, η αλληλουχία των προβλεπόμενων σε αυτό ενεργειών, η εφικτότητα της υλοποίησης των στόχων και άλλα. Με ανάλογη απόφαση καθορίζονται επίσης πρόσθετα ειδικά κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης, των επενδύσεων και λοιπών δαπανών των μεταποιητικών επιχειρήσεων, καθώς και των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης των βιομηχανικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων που υπάγονται στο Νόμο.

4.8. Επίλογος

4.8.1. Το μέγεθος της σπατάλης στη διάρκεια ισχύος των Αναπτυξιακών Νόμων

Κατά τη διάρκεια των περασμένων ετών και κατά την εφαρμογή των Νόμων 1262/82 και του Ν. 1892/90 σε μικρότερο βαθμό παρατηρήθηκαν πολλές παρατυπίες και παρανομίες που οδήγησαν σε μεγάλη σπατάλη δημόσιου χρήματος. Μέσω πλαστογραφήσεων κυρίως και για περιοχές που τύχαιναν την εποχή εκείνη μεγάλης κεφαλαιακής ενίσχυσης (Θράκη), κατόρθωσαν αρκετοί να καταχραστούν μεγάλα ποσά, επενδύοντας σε επιχειρήσεις «φάντασμα». Χαρακτηριστικά είναι τα παρακάτω αποκόμματα από άρθρα εφημερίδων, που γράφτηκαν μετά από έρευνα εισαγγελεία.

«...Το μέγεθος της οικονομικής αιμορραγίας τεράστιο και η ματαίωση κυβερνητικών επιλογών για ανάπτυξη επιχειρήσεων σε νευραλγικές περιοχές της χώρας, όπως η Μακεδονία και η Θράκη (κυρίως η δεύτερη), οριστική. Και όμως τα δισεκατομμύρια έρευσαν αλλά δυστυχώς στις τσέπες επιτηδείων...»

«..Αλλά το επίκεντρο του ενδιαφέροντος ήταν η Ανατολική Μακεδονία και η Θράκη. Στις περιοχές αυτές άλλωστε είχαν πέσει τα πολλά λεφτά των επιδοτήσεων για λόγους τους οποίους όλοι αντιλαμβάνονται. Και σε αυτές τις περιοχές «ξεκοκαλίστηκαν» από τους επιτηδείς τα μεγάλα πακέτα..»

(Ημερήσια εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ,1999)

Έτσι η δικαστική έρευνα για τα δισεκατομμύρια των επιδοτήσεων έφερε στο φως τις μεθοδεύσεις κατασπατάλησης του δημοσίου χρήματος, τις εταιρίες-εστίες της απάτης, τους επιτηδείς απατεώνες και αποκάλυψε πως οι εντεταλμένοι για την προστασία των χρημάτων του κράτους έκαναν τα στραβά μάτια και δεν έβλεπαν τίποτε από τη συντελούμενη κομπίνα. Παράνομες επιδοτήσεις της τάξεως πολλών δισεκατομμυρίων εισπράχθηκαν με πλαστά τιμολόγια, εικονικές συναλλαγές, υπερτιμολογημένες χρεώσεις. Και όλα αυτά με την παρουσίαση εταιριών ανύπαρκτων (με τις οποίες συναλλάσσονταν οι εταιρίες που είχαν επιδοτηθεί) και με μετόχους ακόμη και υπερήλικους και μάλιστα ανάπηρους.

Ενδεικτικά μόνο μπορούν να αναφερθούν οι ακόλουθες απάτες :

- Πλαστά τιμολόγια ποσών από 300 εκατ. και άνω
- Ανύπαρκτες εταιρίες
- Εικονικές συναλλαγές εκατομμυρίων για προμήθειες εξοπλισμού επιχειρήσεων που ποτέ δεν έγιναν και άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες που ουδέποτε έλαβαν σάρκα και οστά
- Συμμετοχή σε διοικήσεις των εταιριών - μαϊμούδων ακόμη και υπερήλικων αναπήρων οι οποίοι εμφανίζονταν ως επιχειρηματίες, ενώ δεν γνώριζαν ότι είναι μέτοχοι επιχειρήσεων
- Επιστράτευση ακόμη και ποινικών καταδίκων οι οποίοι είχαν μεταβαπτισθεί σε επιχειρηματίες
- Πλαστογράφηση στοιχείων ταυτότητας για τους επιχειρηματίες -μαϊμούδες, όπως η περίπτωση υπερηλίκου 84 ετών, ο οποίος εμφανίζεται ως δραστήριος φέρελπις επιχειρηματίας ηλικίας κάτω των 40 ετών
- Εμφάνιση συναλλαγών εκατομμυρίων δραχμών με υποκατάστημα της Εθνικής Τράπεζας, τις οποίες η τράπεζα δεν γνώριζε.

Οι εταιρίες, για να λειτουργήσουν, είχαν ιδρύσει και άλλες εταιρίες-μαϊμούδες, οι οποίες υποτίθεται ότι συναλλάσσονταν με τις αρχικές και έκοβαν τα τιμολόγια (πλαστά και εικονικά), τις προμήθευαν υλικά και εξοπλισμό για να μπορούν αυτές με τη σειρά τους να δικαιολογούν τις «επενδύσεις» τους, να εισπράττουν τις επιδοτήσεις, να εμφανίζουν έξοδα και να καρπώνονται τα δισεκατομμύρια. (ΤΟ ΒΗΜΑ, 1999)

Όπως διαπιστώνεται από τα παραπάνω, η μεγάλη σπατάλη χρήματος έφερε σε δύσκολη θέση το κράτος, με άμεσο αντίκτυπο στη σύνταξη των νέων αναπτυξιακών νομοσχεδίων και κυρίως του 2601/98. Στο Νόμο δίνεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μην είναι δυνατή η κατάχρηση κεφαλαίου. Αυτό πραγματοποιείται με διάφορα μέτρα, ως προς τις ενισχύσεις (μείωση κεφαλαιακής ενίσχυσης - αύξηση φορολογικών απαλλαγών), αλλά επίσης την παρακολούθηση και έλεγχο των επενδύσεων καθ' όλη τη διάρκεια πραγματοποίησής τους.

4.8.2. Καινοτομίες – Διαφορές του Ν.2601/98 με τους προγενέστερους Αναπτυξιακούς Νόμους

Ο αναπτυξιακός Ν. 2601/98 παρουσιάζει ορισμένες καινοτομίες ως προς τους προηγούμενους, ενώ διαφέρει σε σχέση με τον Ν. 1892/90 στα ακόλουθα σημεία:

- Γίνεται διαχωρισμός των φορέων σε νέους και παλαιούς, παρέχοντας διαφορετικά «πακέτα» ενίσχυσης στον καθένα: οι νέοι φορείς έχουν το δικαίωμα κεφαλαιακής ενίσχυσης, επιδότησης τόκων και χρηματοδοτικής μίσθωσης ή εναλλακτικά φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων. Από την άλλη, οι παλαιοί δικαιούνται μόνο επιδότηση τόκων δανείων και φορολογική απαλλαγή.
- Η επιχορήγηση καταβάλλεται σε τρεις (3) φάσεις ώστε να κατανέμεται σωστά το κεφάλαιο και να μπορούν να καλυφθούν τα λειτουργικά έξοδα: το 60% κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης σε δύο δόσεις, το 20% μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και το τελευταίο 20% μετά την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας.
- Το όργανο που παίρνει τις αποφάσεις για υπαγωγή, έχει πρόεδρο τον εκάστοτε περιφερειάρχη. Έτσι, οι κυβερνώντες δεν έχουν πια αρμοδιότητες όσον αφορά την έγκριση υπαγωγών.
- Διαφοροποιείται η τακτική της κυβέρνησης, αρχικά με τον Ν. 1892/90 και στη συνέχεια με τον Ν. 2601/98, που αφορούσε τη συλλήβδην δημιουργία παραγωγικών μονάδων. Μεγάλο ρόλο παίζει πια η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων διεθνώς, λόγω της νέας τάσης παγκοσμιοποίησης που επικρατεί ανά τον κόσμο. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει βάλει φραγμούς ως προς το είδος και το μέγεθος των ενισχύσεων που μπορούν να παρέχονται στις επιχειρήσεις, για λόγους αθέμιτου ανταγωνισμού.
- Πληθαίνουν πια οι κυρώσεις και οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα εξαπάτησης του δημοσίου και εκμετάλλευσης της παρεχόμενης ενίσχυσης.
- Για πρώτη φορά υπάρχει ειδική αναφορά για τις υποχρεώσεις των επενδυτών που προβλέπει πενταετή παρακολούθηση της διατήρησης των θέσεων απασχόλησης, με υποχρέωση υποβολής εξαμηνιαίων δελτίων προόδου.

- Δίνεται αυξημένη έμφαση στην αντιμετώπιση της ανεργίας. Ορίζεται, έτσι, η οροφή των 15 εκ. ως προς την καταβαλλόμενη επιχορήγηση, για κάθε μόνιμη θέση εργασίας που δημιουργείται με την επένδυση.
- Η υποχρεωτική ίδια συμμετοχή του επενδυτή δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 40% της επένδυσης και πρέπει να διαπιστωθεί και αποδειχθεί πλήρως, πριν την αίτηση για υπαγωγή.
- Η διαίρεση της Επικράτειας ως προς την εφαρμογή των ενισχύσεων άλλαξε στις περιοχές Γ' και Δ'. Ειδικά στην περιοχή Γ' περιλαμβάνονται περιφέρειες ή νομοί που εμφανίζουν πρόβλημα ανεργίας (σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία), ή/και μείωση του ενεργού πληθυσμού τους. Αντιμετωπίζονται έτσι πιο σωστά και αποτελεσματικά οι προβληματικές περιοχές, ξεφεύγοντας από τον αυστηρό διαχωρισμό της Επικράτειας που εφαρμόζονταν παλαιότερα.
- Ενισχύεται ο θεσμός των οριζόντιων κινήτρων που εφαρμόζονται ενιαία και παρέχονται χωρίς κλιμάκωση σε όλες τις περιοχές της Επικράτειας (συμπεριλαμβανομένης και της Α') και εξαρτώνται μόνο από το είδος της επένδυσης. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αποτελούν οι ξενοδοχειακές μονάδες που τυχαίνουν ενιαίας αντιμετώπισης για ορισμένες επενδύσεις-δαπάνες που τους αφορούν.
- Το ύψος επιχορήγησης αυξάνεται στην περιοχή Γ' από 25% σε 30% και στην Δ' από 35% σε 40%. Επίσης, η φορολογική απαλλαγή επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης μεταβάλλεται ως εξής: Δ' από 90 σε 100%, Γ' από 75 σε 70%, Β' από 60 σε 40%.
- Μειώνεται η διαφορά των κινήτρων μεταξύ των διαφόρων περιοχών και ουσιαστικά καταργείται η θετική αντιμετώπιση της Θράκης, με αποτέλεσμα το πάγωμα της επενδυτικής δραστηριότητας, ιδιαίτερα στην περιοχή της Θράκης.
- Επεκτείνεται η χρήση της ενίσχυσης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ως κίνητρο.
- Αναμόρφωση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης δεν μπορεί να γίνει σε ποσοστό μεγαλύτερο του 15% του κόστους που εγκρίθηκε από 25% που ίσχυε στον παλαιότερο Νόμο, εκτός από τα επιχειρηματικά σχέδια.
- Τα χρονικά διαστήματα που γίνονται δεκτές οι αιτήσεις, από δύο που ήταν στον προηγούμενο νόμο, τώρα το χρονικό διάστημα είναι από 1 Ιανουαρίου έως 15 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους.

- Οι φορείς στους οποίους καταβάλλονται οι αιτήσεις εξειδικεύονται περισσότερο και αναλαμβάνουν αιτήσεις ανάλογα με το ύψος της επένδυσης που αφορά την αίτηση.

Ως προς τις επιχειρήσεις που υπάγονται στο Νόμο 2601/98:

- Στα πλαίσια του Νόμου, δεν υπάγονται πλέον μεταλλευτικές καθώς και λατομικές επιχειρήσεις.
- Επίσης, παύουν πλέον να εντάσσονται επιχειρήσεις αξιοποίησης αγροτικών, βιομηχανικών και αστικών απορριμμάτων και αποβλήτων.
- Ενώ στον Ν. 1892/90 υπαγόταν επιχειρήσεις εκδοτικές ή εκτυπωτικές ημερήσιου τύπου Αθήνας και Θεσσαλονίκης για το σύνολο των εκδόσεων τους καθώς και των ημερησίων επαρχιακών εφημερίδων, στον Νόμο 2601/98 δεν υπάγονται πλέον.
- Καινοτομία αποτελεί ότι υπάγονται σε αυτόν επιχειρήσεις εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες από τον κεντρικό κορμό της χώρας περιοχές, που ορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορικής Ναυτιλίας.
- Ως διαφορά μπορεί να θεωρηθεί το γεγονός ότι πλέον μπορούν να υπαχθούν στον Ν.2601.98, κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης που μπορούν να ιδρύονται από τρεις τουλάχιστον επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα (Μ.Μ.Ε.) που απασχολούν η καθεμία μέχρι 120 εργαζόμενους και από μία τουλάχιστον εμπορική επιχείρηση του τομέα μεταφορών ή λοιπών υπηρεσιών. Στα κέντρα αυτά μπορούν να συμμετέχουν Α.Ε.Ι. ή ερευνητικά κέντρα.

Ως προς τις δαπάνες που ενισχύονται:

- Ο Ν.2601/98 κάνει μια εμφανή προσέγγιση προς το περιβάλλον. Έτσι ενισχύονται οι δαπάνες επενδύσεων προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλισης του ύδατος.

- Ακόμη, ενισχύονται οι δαπάνες υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης βιομηχανικών επιχειρήσεων, παλαιών φορέων που βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία, που περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και την ανάπτυξή τους, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, Εργασίας και κοινωνικών Ασφαλίσεων ορίζονται λεπτομερέστερα οι κατά τα ανωτέρω κατηγορίες ενισχυόμενων δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης.
- Μία ακόμη διαφορά μεταξύ των δύο νόμων είναι, ότι ο Ν. 2601/98, ενισχύει δαπάνες για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την οικολογική αποσυναρμολόγηση προϊόντων συσκευασίας και λοιπών προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά.
- Επιπλέον, ενισχύονται οι δαπάνες επενδύσεων που αφορούν στη μείωση του κόστους παραγωγής και διάθεσης, όπως αυτές θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, μεταποιητικών επιχειρήσεων που προκύπτουν από τη σύνεωση τριών τουλάχιστον Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων, που η καθεμία απασχολεί κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία μέχρι 120 εργαζόμενους.
- Ενισχύονται πλέον οι δαπάνες κατασκευής του βασικού δικτύου μεταφοράς του θερμού νερού ή ατμού μέχρι τον καταναλωτή, προκειμένου μόνο για επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού.

(Καραβίτης Κλωνάρης, 1990, Ν2601/98, Γεροθανάσης-Κωστούλας, 2001)

Αυτό που πρέπει να επισημανθεί στον Ν.2601/98, είναι η συνολική αντιμετώπιση όσον αφορά την ενίσχυση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Η αλλαγή τακτικής που ξεκίνησε με τον Ν. 1892/90 και συνεχίζεται με το Ν2601/98 αφορά στην **ελάττωση των κεφαλαιακών παροχών και στην ενίσχυση των επενδυτών** μέσω απαλλαγών και επιδότησης επιτοκίου. Αυτό είναι αποτέλεσμα αφενός του φαινομένου κατάχρησης των κεφαλαιακών ενισχύσεων που διαπιστώθηκε σε μεγάλη έκταση κατά την εφαρμογή του Ν.1262/82, και αφετέρου πλαισίου πολιτικής κινήτρων που μας επέβαλλε η Ευρωπαϊκή Ένωση.

4.9. Κριτική – Προτάσεις Σ.Β.Β.Ε.

Τα παρακάτω είναι αποσπάσματα από συνέδριο του **Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος & Συνδέσμων Βιομηχανιών Βιοτεχνιών Ξάνθης, Έβρου & Β. Έβρου** και αφορούν τον Αναπτυξιακό Νόμο 2601/98.

4.9.1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

- Η ελληνική οικονομία λειτουργεί μέσα σε ένα συνεχώς οξυνόμενο διεθνή ανταγωνισμό, για προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων. Η μεσομακροπρόθεσμη απόδοση των βιομηχανικών επενδύσεων βρίσκεται συνεχώς αντιμέτωπη με τις υψηλές αποδόσεις βραχυπρόθεσμων τοποθετήσεων. Λαμβάνουν χώρα συνεχής ανακατατάξεις στη διεθνή χωροθέτηση κλάδων που ακούν σημαντική επίδραση στο βιομηχανικό προϊόν. Το εύρος εξειδίκευσης της ελληνικής βιομηχανίας είναι περιορισμένο σε παραδοσιακά κυρίως προϊόντα μέσης και χαμηλής τεχνολογίας.
- Η ανταγωνιστικότητα επιβαρύνεται από παράγοντες όπως η ανεπάρκεια και η χαμηλή ποιότητα των υποδομών, η αδύναμη σύνδεση της μεταποίησης με τον πρωτογενή τομέα, η απουσία ικανοποιητικού επιπέδου υπηρεσιών του τριτογενή τομέα, καθώς και έλλειψη ουσιαστικής συνεργασίας βιομηχανίας και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ενώ ταυτόχρονα διαπιστώνεται ανυπαρξία χρηματοδοτικών εργαλείων, για την παροχή νέων, υψηλής τεχνολογίας προϊόντων.

Όλα τα παραπάνω συνιστούν βασικά στοιχεία του πλαισίου λειτουργίας της ελληνικής μεταποίησης, και συνεπώς τους βασικούς λόγους για την ανάγκη ύπαρξης ενός ελκυστικού πλαισίου προσέλκυσης επενδύσεων και συναντώνται σε εντονότερο βαθμό στη Θράκη με καταλυτικές τις συνέπειες της μη ολοκλήρωσης ως σήμερα των βασικών υποδομών με κύρια την Πενταπλή Εγνατία και τις κάθετες συνδέσεις της.

Η μέχρι σήμερα επικέντρωση των στόχων των τελευταίων αναπτυξιακών Νόμων εντοπιζόταν πρωτίστως στην περιφερειακή ανάπτυξη και στην αύξηση του επιχειρηματικού κεφαλαίου με την υποβοήθηση δημιουργίας νέων επιχειρήσεων και την υποβοήθηση του τεχνολογικού και οργανωτικού εκσυγχρονισμού των υφισταμένων.

Το ύψος των κινήτρων προσδιορίζεται κάθε φορά, σε εκείνο το ποσοστό το οποίο αναμενόταν να αντισταθμίσει τα αντικίνητρα εγκατάστασης και λειτουργίας των επιχειρήσεων στις διάφορες περιφέρειες της Ελλάδας, λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές ελλείψεις υποδομών σε αυτές.

Η ύπαρξη ενός σταθερού πλαισίου σχέσεων μεταξύ δημοσίου και ιδιωτών επενδυτών, πέρα από αυτονόητη είναι και εξαιρετικά αναγκαία συνθήκη αποτελεσματικής λειτουργίας των κινήτρων περιφερειακής ανάπτυξης. Η μη τήρηση τους από πλευράς δημοσίου δημιούργησε σε δεύτερο χρόνο σημαντικά προβλήματα σε επιχειρήσεις.

Η μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία και η απαγκίστρωση των βιομηχανικών επενδύσεων, νέων και εκσυγχρονισμού από την πολιτική δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης είναι δύο κατευθύνσεις πολιτικής που θα πρέπει να έχουν σημαντικό ρόλο σε κάθε αναπτυξιακό Νόμο.

Η ύπαρξη επαρκών πόρων για την κάλυψη του συνόλου των βιώσιμων αιτήσεων επενδύσεων που κατατίθενται σε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες είναι η αναγκαία προϋπόθεση και ο ακρογωνιαίος λίθος για την αποτελεσματική λειτουργία κάθε θεσμικού πλαισίου κινήτρων περιφερειακής ανάπτυξης.

Για τις περιοχές που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα ανάπτυξης γίνονται προσπάθεια εξάντλησης των δυνατοτήτων τις οποίες δίνει η κοινοτική νομοθεσία και οι οδηγίες για την ενίσχυση των λειτουργικών δαπανών τους, με τη μορφή της επιδότησης στο κόστος εργασίας, στο κόστος ενέργειας και στο κόστος μεταφοράς, στοιχεία τα οποία είναι σε ευθεία αναλογία με την απομόνωση της επιχείρησης.

(Σ.Β.Β.Ε, 1999, Γεροθανάσης-Κωστούλας, 2001)

4.9.2. Δυσλειτουργίες του Νόμου 2601/98

«...Οι δύο αναπτυξιακοί Νόμοι 1262/82 και 1892/90 συντέλεσαν στην πραγματοποίηση επενδύσεων στη Θράκη δίνοντας ώθηση στην εκβιομηχάνιση της αλλά **δεν κατόρθωσαν να προσδώσουν μόνιμη δυναμική επέκτασης**. Ο περιορισμός των κινήτρων, που επιχειρείται με τον αναπτυξιακό νόμο 2601/98, θα αποπροσανατολίσει το επενδυτικό ενδιαφέρον και θα ανακόψει την ανάπτυξη στα υφιστάμενα επενδυτικά σχέδια επιδεινώνοντας μακροοικονομικά την ανάπτυξη της περιοχής και κατά συνέπεια της χώρας.

Ο αναπτυξιακός Νόμος 2601/98, διατάραξε το πλαίσιο αυτών των αρχών που συναντούσαμε στους περισσότερους από τους προηγούμενους νόμους: Διαχωρίζοντας τις επιχειρήσεις σε νέους και παλαιούς φορείς. Μειώνοντας τη διαφορά των κινήτρων μεταξύ των διαφόρων περιοχών και καταργώντας ουσιαστικά τη θετική αντιμετώπιση της Θράκης. Θέτοντας ανώτατο όριο επιχορήγησης ανάλογα με τις δημιουργούμενες θέσεις εργασίας.. »

(Γεροθανάσης ,Κωστούλας,2001)

4.9.3. Προτάσεις

Προτείνεται, ενόψει και των άλλων αλλαγών που θα γίνουν για την εξυπηρέτηση των νέων δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας στο πλαίσιο του 'Γ ΚΠΣ να τροποποιηθεί ο Ν. 2601/98 στα εξής σημεία :

- Να αρθεί η διάκριση μεταξύ νέων και παλαιών φορέων και να δοθεί η δυνατότητα ελεύθερης επιλογής της μορφής των κινήτρων από κάθε επιχείρηση. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί η παραπάνω αλλαγή, προτείνεται τουλάχιστον να μην αποκλείονται οι παλαιοί φορείς από τις ενισχύσεις επενδύσεων για την παραγωγή νέων ή καινοτόμων γιατί η πρόταση του ΥΠΕΘΟ στο άρθρο 5 για τον αποκλεισμό των παλαιών φορέων από τις ενισχύσεις μέσω επιδότησης, των επενδύσεων για νέα ή καινοτομικά προϊόντα είναι σε αντίθεση με άλλες περιπτώσεις κεφαλαιακών ενισχύσεων όπως αυτές των πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων και των ειδικών επενδύσεων. Επιπλέον για αυτές τις επενδύσεις νέων ή καινοτόμων προϊόντων η κεφαλαιακή ενίσχυση είναι τελείως απαραίτητη, αφού εξ ορισμού ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος είναι υψηλός.
- Ο Νέος Αναπτυξιακός Νόμος επιδέχεται ρυθμίσεις όσον αφορά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούν τα γραφειοκρατικά εμπόδια και η έλλειψη κατάλληλης υποδομής.
- Να καταργηθεί ο περιορισμός της επιχορήγησης ανάλογα με τις δημιουργούμενες νέες θέσεις εργασίας.
- Να καθιερωθεί ένα ελκυστικό προβάδισμα των κινήτρων για τις περιφέρειες της χώρας και τη Θράκη ειδικότερα με την επαύξηση του ανώτατου ορίου ενίσχυσης μέχρι και 15% ανάλογα με την περιοχή.

- Να θεσμοθετηθεί η περιφερειακή κατανομή των κονδυλίων που διατίθενται στα πολυετή επιχειρηματικά σχέδια και στις ειδικές επενδύσεις για ποιότητα, ευελιξία, καινοτομία. Η περιφερειακή κατανομή των πόρων είναι απαραίτητη γιατί οι επιχειρήσεις της περιφέρειας, λόγω της απουσίας επαρκών υποδομών, βρίσκονται σε σχετικά μειονεκτική θέση από άποψη ανταγωνισμού με τις επιχειρήσεις του κέντρου.
- Να διαφοροποιηθούν τα ποσοστά ενίσχυσης που δίνονται στα ανωτέρω επιχειρηματικά σχέδια και στις ειδικές επενδύσεις με την προσθήκη ενός ποσοστού κλιμακούμενου μέχρι +15% στους νομούς και στις περιφέρειες που αντιμετωπίζουν σημαντικά ανταγωνιστικά μειονεκτήματα και εμφανίζουν υστέρηση ανάπτυξης.
- Το επιπλέον αυτό ποσοστό έως +15% προτείνουμε να δοθεί σε όλες τις επιχειρήσεις της Θράκης για το σύνολο των επενδύσεων που πραγματοποιούν ανεξάρτητα από την ηλικία του φορέα της επένδυσης.
- Να ανατραπεί η αρνητική στάση των υπηρεσιών στο θέμα της απαγόρευσης ενισχύσεων σε δραστηριότητες που συνδέονται με τη μεταποίησης προϊόντων του πρωτογενούς τομέα. Ο δημόσιος τομέας να συνεργαστεί με τον ιδιωτικό για την τεκμηρίωση των λόγων μη υποχρέωσης εφαρμογής της οδηγίας όπου αυτό ισχύει και να μην εξαιρεί από ενισχύσεις, με καθολικό τρόπο, ολόκληρους κλάδους παραγωγής που είναι ιδιαίτερα σημαντικοί στην περιφέρεια.
- Θα πρέπει κάθε επιχείρηση που λειτουργεί στον ίδιο τόπο και στον ίδιο κλάδο με άλλες να έχει τα ίδια ακριβώς δικαιώματα και υποχρεώσεις. Η διάκριση αυτή, να δικαιούνται επιχορήγησης οι συνεταιρισμοί είτε ως νέοι είτε ως παλαιοί φορείς σε αντίθεση με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και κατά συνέπεια ο περιορισμός στην επιλογή του είδους της ενίσχυσης, που δημιουργεί στις υφιστάμενες επιχειρήσεις, εγείρει αμφιβολίες ως προς την ισότιμη αντιμετώπιση των ιδιωτικών και των συνεταιριστικών επιχειρήσεων.
- Ιδιαίτερα για την Θράκη προτείνουμε να εξαντληθούν οι δυνατότητες που παρέχει η κοινοτική νομοθεσία για την ενίσχυση λειτουργικών δαπανών των επιχειρήσεων, όπως το κόστος εργασίας, το κόστος ενέργειας και το κόστος μεταφοράς των προϊόντων καθώς και την επιδότηση του επιτοκίου για κεφάλαια κίνησης.

- Η επιχορήγηση +5% για τους νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου να ισχύει συνεχώς και όχι μέχρι το Σεπτέμβριο του 1999. Το παραπάνω κρίνεται αναγκαίο, καθώς η ανάπτυξη της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης πρέπει να αντιμετωπίζεται με ιδιαίτερο τρόπο και ότι τα ισχύοντα κίνητρα πρέπει να διατηρηθούν τουλάχιστον μέχρι την ολοκλήρωση των υποδομών.

(Σ.Β.Β.Ε., 1999)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟ 3299/2004

5.1. Εισαγωγή

Μετά την αλλαγή της κυβέρνησης το 2004, και την ανάληψη της εξουσίας από την ΝΔ, έγινε μια προσπάθεια τον Νοέμβριο του ίδιου χρόνου για να έρθει στη βουλή προς ψήφιση ο νέος αναπτυξιακός νόμος με εισηγητή τον τότε υπουργό ανάπτυξης Κ. Σιούφα, όπως και έγινε. Ένα απόσπασμα από την ομιλία του υπουργού στη βουλή είναι:

«... Όπως γνωρίζετε, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, είχε με τις προγραμματικές της δηλώσεις, δεσμευτεί ότι ο νέος αναπτυξιακός νόμος θα είναι βασικό εργαλείο της νέας αναπτυξιακής και οικονομικής πολιτικής. Όπως επίσης είχε δεσμευτεί η Ν.Δ., ο νόμος αυτός δεν θα αποτελεί ένα αποσπασματικό μέτρο προς τις κατευθύνσεις αυτές, αλλά αναπόσπαστο τμήμα από πέντε θεσμικές παρεμβάσεις που από κοινού συγκροτούν μία δυναμική αναπτυξιακή πολιτική. Η δημοσιονομική εξυγίανση, το νέο απλοποιημένο σύστημα αδειοδοτήσεων των μεταποιητικών και των εμπορικών επιχειρήσεων, η νέα φορολογική πολιτική με τη μείωση της επιβάρυνσης των επιχειρήσεων, η επιτάχυνση της υλοποίησης του Γ' ΚΠΣ, μαζί με το νέο αναπτυξιακό νόμο, συγκροτούν ένα ενιαίο σύνολο οικονομικής πολιτικής με ένα και μόνο στόχο:

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΝΤΟΥ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ
ΣΕ ΣΤΕΡΕΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ.

Με γνώμονα τους στόχους αυτούς, η κυβέρνηση της Ν.Δ. είναι περήφανη που παρουσιάζει ένα νέο, επιθετικό, σε πολλά ζητήματα, ριζοσπαστικό και προπαντός αποτελεσματικό εργαλείο για την ενθάρρυνση των νέων επενδυτικών πρωτοβουλιών, την προσέλκυση ξένων κεφαλαίων και την ουσιαστική υποστήριξη των αναπτυξιακών και οικονομικών δραστηριοτήτων της χώρας. Είναι πλέον σαφές, σε κάθε καλόπιστο, ότι η κυβέρνηση έχει ξεδιπλώσει την οικονομική της πολιτική με βασικό στόχο την οικονομική ανάπτυξη, την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και την αύξηση της απασχόλησης... »

(Σιούφας, 2004)

Ο αναπτυξιακός Νόμος αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ισχυρού πλαισίου κινήτρων και διαδικασιών με σκοπό την ενίσχυση των επενδύσεων (εγχώριων και

ξένων άμεσων), τη διεύρυνση των επιλέξιμων προς ενίσχυση δραστηριοτήτων καθώς και τον εξορθολογισμό, την αντικειμενικοποίηση και την επιτάχυνση των διαδικασιών αξιολόγησης, παρακολούθησης και αποτίμησης των επενδυτικών σχεδίων. Κεντρικός στόχος είναι η αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων, ούτως ώστε να διασφαλισθεί η οικονομική μεγέθυνση και να υπάρξει ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη, να αυξηθεί η απασχόληση και να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή, να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα, να ενθαρρυνθεί η επιχειρηματικότητα και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών και να προστατευθεί το περιβάλλον.

5.2. Σκοπός και είδη παρεχόμενων ενισχύσεων

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση της απασχόλησης, την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

Στα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

- I.** Επιχορήγηση είναι η δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.
- II.** Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.
- III.** Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

- IV. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωσή του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

(Ν. 3299/04)

Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων, παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

- Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης
- Φορολογική απαλλαγή
- Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

5.3. Διαίρεση της Επικράτειας

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, η Επικράτεια κατανέμεται σε τέσσερις (4) περιοχές ως εξής:

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Α'**: Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, πλην των τμημάτων τους που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές.
- **ΠΕΡΙΟΧΗ Β'**: Περιλαμβάνει τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ)., την Επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Νομού Θεσσαλονίκης και την επαρχία Τροιζηνίας του Νομού Αττικής.
- **ΠΕΡΙΟΧΗ Γ'**: Περιλαμβάνει τη Ζώνη Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής. Όπως αυτή καθορίστηκε με την 37349/5.11.1991 (ΦΕΚ Β'950) κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών καθώς και τις περιφέρειες, τους νομούς ή τα τμήματα νομών της Επικράτειας που δεν εντάσσονται στις περιοχές Α', Β' και Δ'.
- **ΠΕΡΙΟΧΗ Δ'**: Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ) όπως καθορίζονται στο άρθρο 1 του Ν.2545/1997 (ΦΕΚ 254/Α/1997), της διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά της διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, το Νομό Δωδεκάνησου, πλην της

περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου, και την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Επικράτειας σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή.

Η περιοχή Δ' διαιρείται στις υποπεριοχές Δ1, Δ2 και Δ3 ως εξής:

- **Δ1:** Περιλαμβάνει την παραμεθόριο ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας σε απόσταση 20 χλμ από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από την ζώνη αυτή, το Νομό Δωδεκανήσου πλην της περιοχής που καθορίζεται από την Υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης Ρόδου, τα νησιά της διοικητικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ιονίων Νήσων, Στερεάς Ελλάδος, Αττικής, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991.
- **Δ2:** Περιλαμβάνει την παραμεθόριο ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Ανατολικής Μακεδονίας και Ηπείρου σε απόσταση 20 χλμ από τα σύνορα στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι και οι Κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή, τις Β.Ε.ΠΕ της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, και τα νησιά της Ανατολικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, και Πελοποννήσου με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 1991.
- **Δ3:** Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου.

(Ν.3299/2004)

5.4. Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια (Τομείς)

Όπως και στον προηγούμενο αναπτυξιακό Νόμο του 1998, έτσι και στον παρόντα νόμο τα επενδυτικά σχέδια, αναφέρονται στα άρθρα του με τον ανάλογο διαχωρισμό στους τομείς της παραγωγικής τάξης. Εκτός αυτού όμως γίνεται και ένας

διαχωρισμός μέσα στον κάθε τομέα με βάση κάποιες κατηγορίες 1,2,3,4,5, οι οποίες αποσκοπούν στην διευκόλυνση της κατάταξης των επενδύσεων.

Συγκριμένα :

Στον πρωτογενή τομέα:

- I.** Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης και θραύσης βιομηχανικών ορυκτών και αδρανών υλικών - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1***.
- II.** Επενδυτικά σχέδια σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων τα οποία πραγματοποιούνται από αγροτικούς ή αγροτοβιομηχανικούς συνεταιρισμούς, - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1**.
- III.** Επενδυτικά σχέδια τυποποίησης, συσκευασίας ή συντήρησης γεωργικών ή κτηνοτροφικών προϊόντων ή προϊόντων αλιείας και ιχθυοτροφίας τα οποία δεν προέρχονται από μεταποιητική δραστηριότητα, - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1**.
- IV.** Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπίων βιολογικής γεωργίας, και κτηνοτροφικών επιχειρήσεων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1**.

Στον δευτερογενή τομέα:

- I.** Επενδυτικά σχέδια εξόρυξης και επεξεργασίας βιομηχανικών ορυκτών.
- II.** Επενδυτικά σχέδια λατόμευσης και αξιοποίησης μαρμάρων υπό την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνουν εξοπλισμό κοπής και επεξεργασίας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1**.
- III.** Μεταλλευτικά επενδυτικά σχέδια - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1**.
- IV.** Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1**.
- V.** Επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιοκαυσίμων από βιομάζα, - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1**.
- VI.** Επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική, τη γεωθερμική και τη βιομάζα, ανεξαρτήτως εγκατεστημένης ισχύος επενδυτικά σχέδια συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.
- VII.** Επενδυτικά σχέδια για την αφαλάτωση θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού για την παραγωγή πόσιμου ύδατος - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1**.

- VIII.** Επενδυτικά σχέδια για τη μετεγκατάσταση βυρσοδεψείων από τους Νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης και Χανίων εντός Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ.), στις οποίες υφίστανται οι κατάλληλες υποδομές και προβλέπεται η εγκατάστασή τους - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4***.
- IX.** Επενδυτικά σχέδια για την παραγωγή προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης (Π.Γ.Ε.) ή και προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.)- **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

Στον τριτογενή τομέα:

- I.** Επενδυτικά σχέδια συνεργαζόμενων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για την δημιουργία εμπορευματικών σταθμών, εμπορευματικών κέντρων και διαμετακομιστικών κέντρων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2(β) του παρόντος άρθρου -**ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- II.** Επενδυτικά σχέδια των μεταφορικών ή και εμπορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων, όπως αυτά θα οριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2(β) του παρόντος άρθρου - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- III.** Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- IV.** Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και συναφούς εξοπλισμού που εξασφαλίζει την πρόσβαση σε πολίτες ή επιχειρήσεις, σε επίπεδο ΟΤΑ, - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- V.** Επενδυτικά σχέδια παροχής καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακας τα οποία βασίζονται στην ευρυζωνική υποδομή - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- VI.** Επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης λογισμικού - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- VII.** Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας. Επίσης, επενδυτικά σχέδια ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**

- VIII.** Επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας. - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- IX.** Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας ή και υψηλής τεχνολογίας, πιστοποιήσεων, δοκιμών ελέγχου και διακριβώσεων. - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- X.** Επενδυτικά σχέδια για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων που γίνονται από επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή συνεταιρισμούς. Επίσης επενδυτικά σχέδια των ως άνω φορέων για τη μετασκευή και διαμόρφωση παλαιών βιομηχανοστασίων και λοιπών εγκαταστάσεων για χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εκθεσιακών κέντρων, κεντρικών αγορών και σφαγείων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- XI.** Επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων υγρών καυσίμων, αερίων καυσίμων και υγραερίων, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς υγρών καυσίμων αερίων καυσίμων και υγραερίων σε νησιά - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- XII.** Επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες χερσαίες, νησιωτικές και παραλίμνιες περιοχές. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας ορίζονται οι περιοχές αυτές. - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- XIII.** Επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία κέντρων αποθεραπείας **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**
- XIV.** Επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση δημόσιας χρήσης κλειστών σταθμών ιδιωτικής χρήσεως επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων. **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 3*.**
- XV.** Επενδυτικά σχέδια που γίνονται από Ιερές μονές καθώς και την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την ανέγερση ή και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες,- **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1.**

Στον τομέα του τουρισμού:

- I. Ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον τριών αστερών (3*), πρώην Β' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 2***.
- II. Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης ή ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει προσωρινά τη λειτουργία τους μέχρι πέντε έτη κατ' ανώτατο όριο, χωρίς στο διάστημα αυτό να έχει γίνει αλλαγή στη χρήση του κτιρίου και υπό τον όρο ότι κατά το χρόνο της προσωρινής διακοπής της λειτουργίας τους ήταν τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.
- III. Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων κατώτερης κατηγορίας των δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης, σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, εφόσον με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε κατηγορία δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης.- **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.
- IV. Εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων με τη δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων με την προσθήκη νέων κοινόχρηστων χώρων, **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.
- V. Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον κατηγορίας δύο αστερών (2*), πρώην Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.
- VI. Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων(campings) τουλάχιστον Γ' τάξης - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.
- VII. Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός συνεδριακών κέντρων -**ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.
- VIII. Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός χιονοδρομικών κέντρων - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.
- IX. Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αξιοποίησης ιαματικών πηγών - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.
- X. Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός τουριστικών λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4**.

- XI.** Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού - **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 4.**
- XII.** Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός θεματικών πάρκων που αποτελούν οργανωμένες μορφές τουρισμού.
- XIII.** Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αυτοκινητοδρομίων απαραίτητων για την τουριστική ανάπτυξη της χώρας **ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ 1***. (N3299/2004)

- * Κατηγορία 1: Επενδυτικά σχέδια πρωτογενούς, μεταποίησης, λοιπές επενδύσεις
- Κατηγορία 2: Σχέδια τουρισμού (ίδρυση και επέκταση ξενοδοχείων)
- Κατηγορία 3: Κλειστοί χώροι στάθμευσης
- Κατηγορία 4: Ειδικές επενδύσεις τουρισμού, επενδύσεις που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος και την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, νέα προϊόντα, καινοτομία, ποιότητα, προηγμένη τεχνολογία
- Κατηγορία 5: Ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια βιομηχανικών, μεταλλευτικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού.

Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η μεγάλη πολυπλοκότητα και περιπλοσιολογία του Ν.2601/98.

5.5. Παρεχόμενες ενισχύσεις

(α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	18%	30%	35%	40%	40%
Κατηγορία 2	0%	13%	25%	35%	35%	35%
Κατηγορία 3	40%	40%	40%	40%	40%	40%
Κατηγορία 4	30%	30%	35%	35%	40%	40%
Κατηγορία 5	35%	35%	35%	35%	35%	35%

Στα παραπάνω ποσοστά, εκτός των επενδύσεων των περιοχών όπου εξαντλείται το όριο του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και εκτός των επενδύσεων της κατηγορίας 5, προστίθεται επιπλέον ποσοστό 5% συνολικά, εφόσον συντρέχει μία ή και περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Εγκατάσταση των επιχειρήσεων εντός Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ).
- Ίδρυση ξενοδοχειακής μονάδας κατηγορίας 4 ή 5 αστερών (Α ή ΑΑ τάξης)
- Μετατροπή παραδοσιακού ή διατηρητέου σε ξενοδοχειακή μονάδα
- Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου με αναβάθμισή του σε κατηγορία 4 ή 5 αστερών
- Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου χαρακτηρισμένου παραδοσιακού ή διατηρητέου.
- Εγκατάσταση των τουριστικών επιχειρήσεων σε Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.)

Φορέας νεοϊδρυόμενος θεωρείται η επιχείρηση όταν δεν έχει παρέλθει έτος από την σύστασή της ή την έναρξη επιτηδεύματος μέχρι το χρόνο υποβολής αίτησης υπαγωγής της. Δεν θεωρούνται νεοϊδρυόμενοι φορείς εταιρίες που προήλθαν από μετατροπή άλλης εταιρίας ή ατομικής επιχείρησης ή από συγχώνευση εταιριών ή και ατομικών επιχειρήσεων ή εκείνες που απορρόφησαν άλλη εταιρία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, καθώς και εκείνες που απορροφήθηκαν από άλλη εταιρία.

Η εναλλακτικά:

(β) Φορολογική απαλλαγή κατά τα ποσοστά του πίνακα:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 2	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 3	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 4	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 5	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Η εναλλακτικά:

(γ) Επιχορήγηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης κατά τα ποσοστά:

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0,0%	18,4%	35,1%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 2	0,0%	18,4%	33,2%	40,0%	45,5%	45,5%
Κατηγορία 3	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%
Κατηγορία 4	35,0%	35,0%	40,0%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 5	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%

- 1) Δεν επιτρέπεται οι παρεχόμενες ενισχύσεις επί του κόστους του επενδυτικού σχεδίου, αναγόμενες σε Καθαρό Ισοδύναμο Επιχορήγησης, να υπερβούν τα ποσοστά του εγκεκριμένου από την Ε.Ε. Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.
- 2) Στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται εκάστοτε από την Κοινοτική νομοθεσία παρέχεται επιπλέον ποσοστό ενίσχυσης έως 15%, εκτός των επιχειρήσεων του τομέα των μεταφορών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης καθορίζεται το συγκεκριμένο ποσοστό ανά νομό, βάσει του κριτηρίου του κατά κεφαλή Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος (ΑΕΠ) σε Μονάδες Ισοδύναμης Αγοραστικής Δύναμης με βάση τα τελευταία διαθέσιμα, έτους 2001, στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος ως εξής:

I. Για τους παραμεθόριους νομούς Δράμας, Δωδεκανήσου, Έβρου, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Κιλκίς, Λέσβου, Ξάνθης, Πέλλας, Ροδόπης, Σάμου, Σερρών, Φλώρινας, Χίου, καθώς και για τους νομούς με κατά κεφαλή ΑΕΠ μικρότερο ή ίσο του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ίδιου έτους 2001, παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή

επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, ίση με το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του κόστους της ενισχυόμενης επένδυσης.

II. Για νομούς με κατά κεφαλή ΑΕΠ μεγαλύτερο του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του ιδίου έτους 2001, παρέχεται επιπλέον επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, ίση με το πέντε τοις εκατό (5%) επί του κόστους της ενισχυόμενης επένδυσης.

3) Σε κάθε περίπτωση τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης καθώς και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης δεν δύναται να υπερβούν το **55%**. Τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης για αμοιβές μελετών συμβούλων δεν μπορούν να υπερβούν κατ'ανώτατο το 50% αυτών.

4) Για επενδυτικά σχέδια που υπερβαίνουν τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ το ανώτατο χορηγούμενο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

I. Για το τμήμα μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το 100% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

II. Για το τμήμα από πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ έως εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 50% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,

III. Για το τμήμα που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το 34% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.

Αν για την υπαγωγή επενδύσεων στις διατάξεις του παρόντος απαιτείται προηγούμενη έγκριση της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διαδικασία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής αρχίζει ύστερα από τη λήψη της έγκρισης αυτής.

5) Στον τομέα αυτοκινητοβιομηχανίας όπως αυτός ορίζεται στο παράρτημα Γ του πολυτομεακού πλαισίου προς τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια, το ανώτερο ποσό ενίσχυσης, σε επενδύσεις με ενισχυόμενο κόστος άνω των 50.000.000 € ή σε επενδύσεις των οποίων η ενίσχυση υπερβαίνει τα 5.000.000 € σε ακαθάριστο

ισοδύναμο επιχορήγησης, θα ισούται με το 30% του ανώτατου ορίου της περιφερειακής ενίσχυσης που προβλέπεται από τον εγκεκριμένο από την ΕΕ Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

- 6) Για τα επενδυτικά σχέδια των περιπτώσεων α' και β της παρ. 3 του άρθρου 3, που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης το ποσοστό της οποίας ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία.

(N.3299/04, <http://www.et.gr>, <http://www.ependyseis.gr>)

5.6. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την χορήγηση των ενισχύσεων

5.6.1. Περιορισμός στο ποσό της παρεχόμενης επιχορήγησης και επιδότησης χρηματικής μίσθωσης

- 1) Στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος κατά περίπτωση ως κατωτέρω:

Για μεγάλες επιχειρήσεις, 500.000 ευρώ

Για μεσαίες επιχειρήσεις, 250.000 ευρώ

Για μικρές επιχειρήσεις, 150.000 ευρώ

Για πολύ μικρές επιχειρήσεις, 100.000 ευρώ

Το μέγεθος των επιχειρήσεων καθορίζεται βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ.70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ελάχιστο όριο της παραγράφου αυτής, καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος ενισχυόμενων επενδύσεων για ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων ή για περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα ανάπτυξης και απασχολήσεως.

- 2) Ειδικότερα στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υπάγονται επενδυτικά σχέδια εκσυγχρονισμού βιοτεχνικών μονάδων που πραγματοποιούνται από πολύ μικρές επιχειρήσεις, τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος των 30.000 ευρώ.

3) Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά για μια πενταετία το όριο των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ για επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία.

5.6.2. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων

- Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 25% των ενισχυόμενων δαπανών.
- Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση που έχει εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί μετά την έκδοση απόφασης αυτής.
- Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της ενίσχυσης της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης αποτελεί ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις και τις ιερές μονές και εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές. Προκειμένου περί συνεταιρισμών, ως ίδια συμμετοχή νοείται για μεν τους νεοϊδρυσμένους το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τους υφιστάμενους το ποσό της αύξησης του κεφαλαίου τους ή το αποθεματικό που σχηματίζεται για το σκοπό αυτό. Για τις λοιπές περιπτώσεις ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν τις νεοϊδρυσόμενες εταιρίες το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τις υφιστάμενες το ποσό της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου τους που προκύπτει από νέες σε μετρητά εισφορές των εταίρων ή κατά περίπτωση τα φορολογηθέντα αποθεματικά, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού, χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση πενταετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 10. Τα φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά επιχείρησης

αποτελούν ίδια συμμετοχή στην επένδυση, εφόσον κατά το στάδιο αξιολόγησης της επένδυσης ελέγχεται και διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των ποσών των διαθεσίμων της που πρόκειται να αποτελέσουν την ίδια συμμετοχή.

- Η αύξηση του εταιρικού ή συνεταιριστικού κεφαλαίου υφιστάμενων εταιριών ή συνεταιρισμών πρέπει να γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

Η αύξηση του κεφαλαίου των Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής με αποκλειστικό, βάσει της σχετικής απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων ή των εταίρων αντίστοιχα, σκοπό τη χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή, στη συγκεκριμένη επένδυση και ότι, μέχρι το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης ή του σχεδίου το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρίας και δεν έχει αναλωθεί.

Στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, τουλάχιστον το 25% του κόστους πρέπει να καλύπτεται από χρηματοδοτική συμβολή του φορέα της επένδυσης που συνίσταται σε ίδια κεφάλαια ή δάνειο, υπό την προϋπόθεση ότι το τμήμα αυτό δεν συνοδεύεται από καμία κρατική ενίσχυση.

(N 3299/2004, www.noisis.gr)

5.7. Κριτήρια υπαγωγής των επιχειρήσεων στο καθεστώς των ενισχύσεων

Η υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων γίνεται με τα ακόλουθα **κριτήρια**:

Κριτήρια οικονομοτεχνικής αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων και βιωσιμότητας της επένδυσης:

- I. Η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιαστού και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης και η οργάνωση της επιχείρησης που την πραγματοποιεί.

- II.** Η προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση.
- III.** Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφιστάμενης, στο βαθμό που επηρεάζεται από την προτεινόμενη επένδυση.

Κριτήρια αξιολόγησης επενδυτικού φορέα:

- I.** Τα χαρακτηριστικά του φορέα και ειδικότερα η εμπειρία του, η κλίμακα και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του στο παρελθόν, η φερεγγυότητα και οικονομική του επιφάνεια. Εξετάζονται, επίσης, ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων της. Στην περίπτωση νεοϊδρυόμενου φορέα εξετάζονται ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες των εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων του.
- II.** Η δυνατότητα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της επιχείρησης και συγκεκριμένα την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης.

Κριτήρια συμβολής της επένδυσης στους στόχους του αναπτυξιακού Νόμου:

- I.** Η αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- II.** Η περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά του νομού εγκατάστασης.
- III.** Η συμβολή της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας, όπου ειδικότερα εξετάζονται:
- Η συμβολή στον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, στην αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και την ανακύκλωση του ύδατος,
 - Η εισαγωγή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας
 - Η αξιοποίηση των ήπιων μορφών ενέργειας, η υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα ή επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά.

- Η εξοικονόμηση ενέργειας.
- IV.** Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων και υπηρεσιών σε διεθνές επίπεδο και ειδικότερα ο εξαγωγικός προσανατολισμός της επιχείρησης ή η υποκατάσταση εισαγωγών.
- V.** Η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- VI.** Η συμβολή της επένδυσης στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Ειδικά κριτήρια ανά τομέα δραστηριότητας:

- I.** Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα:
- Η κατάταξη της πρωτογενούς δραστηριότητας ως υψηλής, μέσης ή χαμηλής προτεραιότητας σύμφωνα με την γεωργική πολιτική της χώρας.
 - Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων εφόσον επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους.
- II.** Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον δευτερογενή τομέα:
- Ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως νέων ή ως προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.
 - Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία ή ο χαρακτηρισμός των προϊόντων ως καινοτομικών.
 - Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων από την περιοχή Α'.
 - Επίσης, η μετεγκατάσταση από άλλες περιοχές εφόσον γίνεται για περιβαλλοντικούς λόγους.
 - Ο βαθμός συμμετοχής των πρώτων και βοηθητικών υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος.
- III.** Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού:
- Δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών μορφών τουρισμού.
 - Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων ή οικιών σε ξενοδοχειακές μονάδες.
 - Η δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου της ευρύτερης περιοχής.

- Αναβάθμιση σε ανώτερη κατηγορία αστέρων (*) προκειμένου για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων καθώς και σε ανώτερη τάξη προκειμένου για τουριστικές οργανωμένες κατασκηνώσεις.

IV. Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης επενδύσεων στον τομέα παροχής υπηρεσιών.

- Ο χαρακτηρισμός των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.
- Ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων και εργαστήρια εφαρμοσμένης έρευνας.
- Η εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.
- Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης και στέγες αυτόνομης διαβίωσης για άτομα με ειδικές ανάγκες. (Ν 3299/2004)

5.8. Επίλογος

5.8.1. Καινοτομίες – διαφορές του Ν.3299/2004 με προγενέστερους Αναπτυξιακούς Νόμους

Οι βασικότερες καινοτομίες του Νόμου είναι:

- I.** Η εξάντληση των ανώτατων ορίων των ενισχύσεων ,βάσει των δυνατοτήτων που προβλέπει ο εγκεκριμένος από την Ε.Ε χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων.
- II.** Η χρηματοδότηση των επιχειρήσεων χωρίς την ως τώρα ισχύουσα διάκριση μεταξύ παλαιών και νέων επιχειρήσεων.
- III.** Η ενίσχυση στρέφεται πλέον σε επενδυτικά σχέδια και όχι σε επιχειρήσεις.
- IV.** Η διεύρυνση των επιλέξιμων επενδύσεων και δραστηριοτήτων που ενισχύονται.
- V.** Η έμφαση στην ποιότητα και στις νέες τεχνολογίες.

VI. Η ουσιαστική ενίσχυση της απασχόλησης με την εισαγωγή του κινήτρου της επιδότησης του κόστους που προκαλεί η δημιουργούμενη από την επένδυση απασχόληση.

VII. Η απλοποίηση των διαδικασιών και η αντικειμενικοποίηση τους.

(N.3299/2004, <http://www.noisis.gr>)

5.8.2. Οι διαφορές του παρόντος Νόμου 3299/04 με τον 2601/98

I. Στην διεύρυνση των δικαιούχων των κεφαλαιακών ενισχύσεων:

Έχουμε άρση της διάκρισης μεταξύ νέων και παλαιών φορέων. Όλες οι επιχειρήσεις έχουν το δικαίωμα πρόσβασης, εναλλακτικά σε όλα τα είδη των χορηγούμενων κινήτρων.

- επιχορήγηση η και επένδυση χρηματοδοτικής μίσθωσης.
- φορολογική απαλλαγή.
- επιδότηση του κόστους απασχόλησης.

Ενώ στον νόμο 2601/98 υπήρχε διάκριση μονό σε νέους και παλαιούς φορείς, μόνο οι νέες επιχειρήσεις είχαν δικαίωμα να ενισχυθούν με το κίνητρο της επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing)

II. Σχετικά με το νέο κίνητρο :

Εντάσσεται στις παρεχόμενες ενισχύσεις και η επιχορήγηση της δημιουργούμενης από την επένδυση απασχόλησης (επιχορήγηση για 2 χρόνια που αφορά το ποσοστό επί του συνολικού μισθολογικού κόστους της κάθε νέας δημιουργούμενης θέσης εργασίας ανάλογα με την περιοχή), ενώ στον 2601 δεν υπήρχε τέτοιου είδους κίνητρο.

III. Σχετικά με την πρόσθετη ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων:

Στους παραμεθόριους νομούς καθώς και στους νομούς με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μικρότερο του 65% θα παρέχεται πρόσθετο ποσοστό ενίσχυσης 15 % στις μικρότερες επιχειρήσεις .ενώ στον 2601 δεν υπήρχε αντίστοιχη δυνατότητα.

IV. Σχετικά με τις νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες :

Και τον Ν. 3299/04 προβλέπεται η δυνατότητα ενίσχυσης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων όπως:

- Η δημιουργία εμπορευματικών σταθμών
- Παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδα

- Η δημιουργία από μεταφορικές επιχειρήσεις υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων.
- Η ίδρυση θεματικών πάρκων με σκοπό την διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος
- Η δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών
- Η δημιουργία επενδύσεων για την αφαλάτωση νερού
- Η υλοποίηση καινοτομικών επενδυτικών σχεδίων

V. Σχετικά με την αναπροσαρμογή - αύξηση κινήτρων:

Αυξάνονται τα ποσοστά ενίσχυσης εξαντλώντας τα ανώτατα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων όπως π.χ. στον Ν. 3229/2004 η ίδρυση ξενοδοχειακών μονάδων Γ' ζώνης 25% ,και στη Δ' ζώνη 35%, εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων στη Γ' και Δ2 και Δ3 ζώνη σε 40 %, ενώ στον 2601/98 στην Γ' ζώνη ήταν 15% και στην Δ' ήταν 25%,ο εκσυγχρονισμός γινόταν παντού με 25%.

Επίσης στον Ν3299/04 προβλέπεται παροχή πρόσθετου ποσοστού ενίσχυσης 5% σε:

- Επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σε βιομηχανικές περιοχές
- Σε επενδύσεις ίδρυσης ξενοδοχειακών μονάδων 4 η 5 αστερών
- Σε επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών η διατηρητέων
- Σε νεοϊδρυόμενους φορείς

Στο Ν. 2601/98 δεν υπήρχε τέτοια διάταξη.

VI. Σχετικά με την αποσύνδεση της επιχορήγησης από τις δημιουργούμενες νέες θέσεις εργασίας:

Στο Ν. 3299/2004 το προβλεπόμενο ποσοστό ενίσχυσης της κάθε επιχείρησης θα παρέχεται χωρίς τη σύνδεση της με τις δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης. Ενώ στον Ν. 2601/98 η προβλεπόμενη ενίσχυση υπολογιζόταν ως ποσοστό επιχορήγησης =αριθμός θέσεων X 45000 ευρώ, με αποτέλεσμα να λειτουργεί αποτρεπτικά στις επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και νέων προϊόντων κτλ.

VII. Σχετικά με την διαφοροποίηση προϋποθέσεων ένταξης επιχειρήσεων στα κίνητρα του επενδυτικού νόμου

- Προτείνονται ρυθμίσεις που ευνοούν τις επιχειρήσεις για την ενίσχυση των επενδύσεων τους π.χ μειώνεται ο απαιτούμενος χρόνος για την ενίσχυση εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακής μονάδας σε 5 χρόνια από την λειτουργία

της η από τον προηγούμενο εκσυγχρονισμό. Ενώ στον Ν. 2601/98 το χρονικό διάστημα που έπρεπε να παρέλθει από τη λειτουργία της μονάδας ήταν 7 έτη.

- Στον Ν. 3299/04 απελευθερώνεται το ανώτατο ενισχυόμενο ύψος για τις επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων, ενώ στον Ν. 2601 το ανώτατο ύψος ήταν 4500000 ευρώ.
- Στον Ν. 3299/04 ορίζεται ενιαίο κόστος για όλα τα είδη των ενισχυόμενων επενδύσεων ανάλογα με το μέγεθος επενδύσεων ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων, ενώ στον Ν. 2601/98 οριζόταν διαφορετικό ελάχιστο κόστος για συγκεκριμένα είδη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, και τις περιοχές υλοποίησης.
- Δυνατότητα ενίσχυσης όλων των επενδύσεων που υλοποιούνται και σε μισθωμένα οικόπεδα. Στον Ν. 2601/98 η δυνατότητα αυτή προβλεπόταν κατ'εξαίρεση μόνο για συγκεκριμένες επενδύσεις π.χ θερμοκήπια και οικόπεδα κυριότητας ορισμένων φορέων όπως το δημόσιο.
- Μειώνεται το ποσοστό της ελάχιστης απαιτούμενης επένδυσης για την υπαγωγή ίδιας συμμετοχής στο 25%, το αντίστοιχο ποσοστό ανερχόταν στο 40% στο Νόμο του '98.

VIII. Σχετικά με την υποβολή

Η υποβολή γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ενώ στον Ν. 2601 γινόταν ως 15 Σεπτεμβρίου.

IX. Αναπροσαρμογή του ύψους των επενδυτικών προγραμμάτων που εξετάζει η περιφέρεια κεντρικής Μακεδονίας ως 4000000, ενώ στον Ν. 2601 ανερχόταν σε 2100000. Για τις υπόλοιπες περιφέρειες το αντίστοιχο ύψος είναι 2000000, ενώ στον Ν. 2601 ήταν 2100000, και για την περιφέρεια Μακεδονίας -Θράκης ήταν 3500000.

X. Διεύρυνση της δυνατότητας αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων εκτός των αρμόδιων υπηρεσιών και από τα στελέχη άλλων υπηρεσιών του δημοσίου και από ειδικούς αξιολογητές. Ενώ στον Ν. 2601/98 η αξιολόγηση γινόταν από την αρμόδια υπηρεσία. Η αξιολόγηση από ειδικούς εμπειρογνώμονες αφορούσε αιτήσεις υπαγωγής στα κίνητρα της α' δέσμης άνω των 15000000 ευρώ, τα επιχειρηματικά σχέδια του υπουργείου ανάπτυξης και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης του άρθρου 10 παρ. 2.

XI. Ως προς την καταβολή των ενισχύσεων:

Η καταβολή της επιδότησης γίνεται σε 2 δόσεις ,και συνεπώς μειώνονται οι απαιτούμενοι έλεγχοι .η α' δόση παρέχεται μετά την πραγματοποίηση του 50% του επενδυτικού έργου, ενώ το υπόλοιπο με την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης που πλέον θα πιστοποιούνται ταυτόχρονα . στον Ν. 2601/98 η καταβολή της επιδότησης γινόταν σε 4 δόσεις, και η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης δεν συνέπιπτε πάντα με την έναρξη της παραγωγικής διαδικασίας

XII. Ως προς την προκαταβολή της επιχορήγησης:

Παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής ως 30 % της προβλεπόμενης επιχορήγησης κατόπιν κατάθεσης εγγυητικής τραπεζικής επιστολής, παλαιότερα δεν υπήρχε τέτοια πρόβλεψη παρά μόνο στο Νόμο του 1990.

XIII. Ως προς τις προθεσμίες :

Μειώνεται ο χρόνος αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων σε 2 μήνες ενώ πριν ήταν 3 μήνες, επίσης το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για την σύνταξη της έκθεσης ελέγχου ορίζεται σε 2 μήνες, παλαιότερα δεν υπήρχε χρονικός περιορισμός.

(N.2601/98, N.3299/04)

5.8.3. Αρνητικά στοιχεία και δυσλειτουργίες σύμφωνα με την Γ.Σ.Ε.Β.Β.Ε.

- Η μείωση της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή από 40% σε 25% δημιουργεί ανησυχίες.
- Δεν δεσμεύονται κονδύλια για τις συγκεκριμένες κατηγορίες ΜΜΕ.
- Η πρόθεση κάλυψης και των μικρών και των πολύ μικρών επιχειρήσεων, είναι δυνατόν να ακυρωθεί.
- Αποκλείονται των ενισχύσεων δυναμικοί κλάδοι της επισκευής αυτοκινήτων και του επισιτισμού.
- Αποκλείονται οι μικρές επιχειρήσεις τουρισμού.
- Το όριο των 100000 για το επενδυτικό σχέδιο που αφορά τις μικρές επιχειρήσεις πρέπει να μειωθεί σε 50000.
- Πρέπει να συμμετάσχουν στις επιτροπές υλοποίησης, ελέγχου και σχεδιασμού και εκπρόσωποι των φορέων των ΜΜΕ.
- Οι επιδοτήσεις που αφορούν επιχειρήσεις που αναπτύσσονται και επενδύουν εκτός συνόρων είναι ιδιαίτερα επικίνδυνες.

(ΓΣΕΒΒΕ,2004)

5.8.4. Απόψεις του Σ.Ε.Β.

Θετικός δηλώνει ο βιομηχανικός κόσμος απέναντι στο αναπτυξιακό νομοσχέδιο της κυβέρνησης, «... Ωστόσο επισημαίνει πως από μόνος του ο νόμος δεν αποτελεί τη λύση στην επενδυτική «άπνοια» που επικρατεί στη χώρα. Το αναπτυξιακό νομοσχέδιο ανταποκρίνεται επαρκώς στις προσδοκίες του επιχειρηματικού κόσμου...», αναφέρει σε ανακοίνωσή του ο ΣΕΒ, που επισημαίνει ως θετικά στοιχεία ότι:

- Εισάγει ρυθμίσεις που ενισχύουν την περιφέρεια, ενώ παρέχει ίσες ευκαιρίες στις ήδη λειτουργούσες μονάδες όχι μόνον για κάλυψη των αναγκών επέκτασής τους αλλά και ως προς τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.
- Διευρύνει το φάσμα των επιλέξιμων επενδύσεων ανταποκρινόμενος στην εμφανιζόμενη τα τελευταία χρόνια ζήτηση νέων προϊόντων και ιδιαίτερα υπηρεσιών.
- Ενθαρρύνει την εξωστρέφεια, την περιβαλλοντική συμβατότητα, την ποιότητα και την καινοτομικότητα των επιχειρήσεων, καλύπτοντας ταυτόχρονα τις ανάγκες αρχικών επενδύσεων εργασίας.
- Προβλέπει ρυθμίσεις για βελτίωση της αντικειμενικότητας και της ταχύτητας διεκπεραίωσης των διαδικασιών ένταξης, ελέγχου και ολοκλήρωσης καθώς και για τη ροή των προβλεπόμενων εκταμιεύσεων.

Παράλληλα ο ΣΕΒ επισημαίνει ότι: «η όποια εφαρμοζόμενη πολιτική επιχορηγήσεων δεν είναι ικανή από μόνη της να προσελκύσει σημαντικές επενδύσεις, πολλές δε μάλλον άμεσες επενδύσεις από το εξωτερικό. Είναι νωπές, άλλωστε, οι περιπτώσεις επενδυτικών πρωτοβουλιών, οι οποίες προσκρούοντας σε διαδικαστικά εμπόδια, άσχετα προς τα εκάστοτε παρεχόμενα οικονομικά κίνητρα, δεν υλοποιήθηκαν τελικά».

Ωστόσο ο Σύνδεσμος επισημαίνει πως εξακολουθεί να υφίσταται μια σειρά αντικινήτρων, την άρση των οποίων ο ΣΕΒ θεωρεί επιτακτική ανάγκη. Ως τέτοιες αγκυλώσεις αναφέρει τις παρακάτω:

- Έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού και προσδιορισμού χρήσεων γης για το μεγαλύτερο μέρος της χώρας
- Δομή του θεσμικού και διαδικαστικού πλαισίου για ίδρυση, αδειοδότηση και λειτουργία των επιχειρήσεων

- Παραμένουσα εκκρεμότητα ως προς την απλοποίηση και κωδικοποίηση της φορολογικής νομοθεσίας
- Δυσκαμψίες στην αγορά εργασίας.

(Δασκαλόπουλος, 2004)

5.8.5. Αποψη Ε.Β.Ε.Α.

Προς τη σωστή κατεύθυνση κινείται, σύμφωνα με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, το σχέδιο νόμου για τα νέα αναπτυξιακά κίνητρα. Ο πρόεδρος του ΕΒΕΑ Δρακούλης Φουντουκάκος απέστειλε υπόμνημα με τις θέσεις του Επιμελητηρίου προς τα κόμματα και το υπουργείο Οικονομίας

Όπως επισημαίνει ο κ. Φουντουκάκος, «...το Νομοσχέδιο κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση και αναμένεται να συμβάλλει ουσιαστικά στη διεύρυνση των επενδύσεων και την προσέλκυση ξένων επιχειρηματικών κεφαλαίων. Επίσης, κάνει λόγο για ένα σχέδιο νόμου μέσα από το οποίο γίνονται τολμηρές παρεμβάσεις, παρέχει γενναία αναπτυξιακά κίνητρα και ενθαρρύνει την περιφερειακή ανάπτυξη... ».

Στο υπόμνημα του ΕΒΕΑ περιλαμβάνονται συγκεκριμένες προτάσεις και παρατηρήσεις, προκειμένου να υπάρξουν οι απαραίτητες βελτιώσεις προς όφελος των επιχειρήσεων. Σημειώνει επίσης: «...το ΕΒΕΑ ότι στο νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνεται η επιδότηση τόκων που αποτελούσε ένα χρήσιμο κίνητρο που προβλέπεται με το ισχύον σήμερα καθεστώς του Ν.2601/1998...» Ζητείται δε να απλοποιηθούν, όσο το δυνατόν περισσότερο, οι διαδικασίες έγκρισης και καταβολής των επενδύσεων και προτείνεται στις επιχορηγήσεις να υπάγεται ο μεταχειρισμένος μηχανολογικός εξοπλισμός μετά από έλεγχο της ποιότητάς του.

(Φουντουκάκος, 2004)

5.8.6. Οι απόψεις των παραγωγικών φορέων

Θετικές κρίσεις, αλλά και τους προβληματισμούς τους για το νέο αναπτυξιακό νόμο εξέφρασαν οι εμπλεκόμενοι φορείς στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Ο πρόεδρος της ΓΣΕΕ Χρ. Πολυζωγόπουλος έθεσε θέμα αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων, ενώ εκτίμησε ότι το παρόν νομοσχέδιο αφορά μικρό αριθμό επιχειρήσεων και δεν συμβάλλει στην αύξηση των θέσεων εργασίας.

Ο αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών Δ. Δασκαλόπουλος δήλωσε ότι:

«.. το νομοσχέδιο ανταποκρίνεται επαρκώς στις προσδοκίες του επιχειρηματικού κόσμου, δεδομένου ότι εισάγει ρυθμίσεις που ενισχύουν την περιφέρεια, ενώ παρέχει ίσες ευκαιρίες στις ήδη λειτουργούσες μονάδες...».

Ο πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας Γ. Κασιμάτης χαρακτήρισε θετικές τις διατάξεις του νομοσχεδίου και ειδικότερα αυτή για την άρση της διάκρισης μεταξύ νέων και παλαιών επιχειρήσεων. Επισήμανε, «... ωστόσο, ότι πολλά θέματα λύνονται με υπουργικές αποφάσεις που θα πρέπει να μειωθούν στο ελάχιστο...»

Ιδιαίτερος ελκυστικά χαρακτήρισε τα κίνητρα του νομοσχεδίου ο εκπρόσωπος του ΣΕΒ Βόρειας Ελλάδας Δ. Συμεωνίδης, ενώ ο πρόεδρος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου Δ. Αρμενάκης είπε ότι: «...είναι πιο λειτουργικό από το προηγούμενο και ενισχύει σε σημαντικό βαθμό τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις..»

Ο αντιπρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ Ν. Σκορίνης είπε ότι: «...δεν έγινε ουσιαστικός διάλογος, ωστόσο εξέφρασε τη θέση ότι το νομοσχέδιο είναι λειτουργικότερο από το προηγούμενο και ότι πρέπει να υπηρετεί την θέληση για πραγματικές επενδύσεις. Το φόβο ότι οι πόροι που θα διατεθούν για την υλοποίηση του αναπτυξιακού νομοσχεδίου δεν θα καλύψουν το επενδυτικό ενδιαφέρον εξέφρασε ο γενικός διευθυντής της Πανελληνίας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών και αναφέρθηκε στην ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα στον αγροτικό τομέα..»

Για πρώτη φορά ο τουρισμός παίρνει τη θέση που του ανήκει, δήλωσε ο αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων κ. Αγγελόπουλος.

5.8.7. Αποτελεσματικότητα του Νόμου

Ο μέσος ετήσιος όρος των αιτήσεων που υποβλήθηκαν με τον ισχύοντα νόμο είναι 1723 έναντι 682 με τον παλαιό νόμο.(ποσοστό αύξησης 153%) Ο μέσος ετήσιος όρος των εγκρίσεων είναι 971 για τον ισχύοντα νόμο έναντι 468 για τον παλαιό Το μέσο κόστος των εγκεκριμένων επενδύσεων είναι αυξημένο κατά 42%, από 1,1 εκ. ευρώ σε 1,6 εκ. ευρώ.

(Φουντουκάκος, 2004)

5.9. Οι οριστικές τροποποιήσεις του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/04(όπως ανακοινώθηκαν το Δεκέμβριο του 2006)

I. Ζώνες ενισχύσεων - Διαίρεση της χώρας

Περιοχή Α': Νομοί Αττικής και Θεσσαλονίκης πλην των Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ) αυτών και των νησιών της Αττικής.

Περιοχή Β': Περιφέρειες Θεσσαλίας, Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης, Κεντρικής Μακεδονίας (πλην νομού Θεσσαλονίκης), Δυτικής Μακεδονίας, Στερεάς Ελλάδος, και οι Β.Ε.ΠΕ των νομών Θεσσαλονίκης και Αττικής και τα νησιά αυτής.

Περιοχή Γ': Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Ηπείρου, Βορείου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδος.

II. Ορισμός Πολύ Μικρών, Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)

Ως ΜΜΕ ορίζονται οι επιχειρήσεις που απασχολούν έως 249 εργαζομένους, έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών έως Ευρώ 50.000.000 ή σύνολο ετήσιου Ενεργητικού έως Ευρώ 43.000.000 και είναι Ανεξάρτητες.

Μικρή ορίζεται η επιχείρηση που απασχολεί έως 49 εργαζομένους και έχει ετήσιο κύκλο εργασιών ή σύνολο ετήσιου Ενεργητικού έως Ευρώ 10.000.000.

Πολύ Μικρή ορίζεται η επιχείρηση που απασχολεί έως 9 εργαζομένους και έχει ετήσιο κύκλο εργασιών ή σύνολο ετήσιου Ενεργητικού έως Ευρώ 2.000.000 (Κανονισμός ΕΚ 364/2004).

III. Ελάχιστο ύψος επενδύσεως (αναλόγως του μεγέθους της επιχείρησης, ΜΜΕ ή όχι)

- Μεγάλες επιχειρήσεις, > 500.000 €.
- Μεσαίες επιχειρήσεις, > 250.000 €.
- Μικρές επιχειρήσεις, > 150.000 €.
- Πολύ Μικρές επιχειρήσεις, > 100.000 €.

IV. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή

Ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% των ενισχυόμενων δαπανών.

V. Μορφές και ποσοστά ενισχύσεων

Επιχορήγηση ή και επιδότηση Leasing/ ή επιδότηση δημιουργούμενης απασχολήσεως:

	Περιοχή Α'	Περιοχή Β'	Περιοχή Γ'
Κατηγορία ενισχύσεων 1	20%	30%	40%
Κατηγορία ενισχύσεων 2	15%	25%	35%

Η Φορολογική απαλλαγή:

Περιοχή Α': Κατηγορία 1: 60%, Κατηγορία 2: 50%.

Στις λοιπές Περιοχές είναι 100%, και για τις δύο Κατηγορίες.

Τα ποσοστά ενισχύσεως προσαυξάνονται: για τις μεσαίες επιχειρήσεις έως 10% και για τις πολύ μικρές & μικρές επιχειρήσεις έως 20%.

VI. Κατηγορίες ενισχύσεως επενδυτικών σχεδίων (επιγραμματικώς)

Κατηγορία 1: Εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων και Campings, Ειδικές μορφές τουρισμού, Ηλεκτρισμός-Ενέργεια, Εμπορευματικοί σταθμοί-Logistics, Μετεγκατάσταση βυρσοδευείων, Κλειστοί σταθμοί αυτοκινήτων > 40 θέσεων, Προστασία περιβάλλοντος, Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, Υπηρεσίες προηγμένης τεχνολογίας, Μεταφορές σε δυσπρόσιτες περιοχές, Ολοκληρωμένα πολυετή επιχειρηματικά σχέδια.

Κατηγορία 2: Εξόρυξη-επεξεργασία, Μεταλλευτικά, Γεωργικές Καλλιέργειες, Θερμοκήπια, Παραγωγή-Τυποποίηση, Βιοκαύσιμα, Μεταποίηση, Ίδρυση θεματικών πάρκων, Ιερές Μονές, Αυτοκινητοδρόμια, Ίδρυση ξενοδοχείων > β Τάξεως, Επιχειρήσεις υγρών καυσίμων, Κέντρα αποθεραπείας-αποκαταστάσεως, Βιοτεχνικά κέντρα.

VII. Ενισχυόμενες δαπάνες (επιγραμματικώς)

Υπαγόμενες (αφορούν πάγια στοιχεία, ενσώματα και άυλα).

- Κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμός κτηριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και δαπάνες διαμορφώσεως περιβάλλοντος χώρου.
- Πάγια στοιχεία ενεργητικού παραγωγικής μονάδας που έχει παύσει να λειτουργεί.
- Βιοτεχνικοί χώροι σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτήρια των ΒΙ.ΠΕ., ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ. και των Τεχνοπόλεων ή Τεχνολογικών πάρκων.
- Μηχανολογικός και λοιπός εξοπλισμός (Αγορά & Leasing).
- Συστήματα αυτοματοποίησης και λογισμικό.
- Μεταφορικά μέσα διακινήσεως υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της επιχείσεως, μέσα μαζικής μεταφοράς προσωπικού και αυτοκίνητα ψυγεία

- Κατασκευή και εξοπλισμός νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτηρίων ή εγκαταστάσεων, για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστίαση των εργαζομένων, καθώς και αιθουσών κατάρτισης προσωπικού, εφόσον αυτά υλοποιούνται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.
- Αγορά γηπέδων, έως 10% της ενισχυόμενης δαπάνης της επενδύσεως, αποκλειστικά για μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις.
- Μελετών και αμοιβές συμβούλων.

Δεν υπάγονται :

Λειτουργικές δαπάνες, αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων, αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, καθώς και η αγορά γης.

VIII. Αρμόδιες υπηρεσίες υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής

Αναλόγως του επενδυτικού σχεδίου και του ύψους της επενδυτικής δαπάνης, αρμόδιες υπηρεσίες είναι: Οι ΔΙΣΑ των Περιφερειών, η Γενική διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών ή το Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε., ή η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

IX. Μακροπρόθεσμο δάνειο συμμετοχής στο επενδυτικό σχήμα

Πρέπει να: Έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου. Είναι τετραετούς, τουλάχιστον, διάρκειας. Λαμβάνεται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και να προκύπτει από την οικεία Δανειακή Σύμβαση. Έχει εγκριθεί από την Τράπεζα κατά την υποβολή της αιτήσεως υπαγωγής.

X. Έγκριση επενδυτικού δανείου

Αποφασίζουν τα αρμόδια κλιμάκια της Τραπέζης, ως Εγκύκλιοι 72/17.4.2006, 146/19.8.2005 και 162/29.5.2001. Επενδυτικά σχέδια συνολικού ύψους έως Ευρώ 1,5 εκατ. δεν ελέγχονται ως προς τη βιωσιμότητα τους, από το Τμήμα Χρηματοοικονομικής Αναλύσεως, αλλά εξετάζονται από το αρμόδιο εγκριτικό κλιμάκιο αναλόγως του ποσού του αιτούμενου δανείου.

XI. Συναφή τραπεζικά προϊόντα

Κεφάλαιο Κινήσεως με εκχώρηση της επιχορηγήσεως.

Επιτρέπεται η εκχώρηση της επιχορηγήσεως για την εξασφάλιση βραχυπρόθεσμου δανεισμού και υπό την προϋπόθεση ότι το ύψος του δανείου θα είναι ισόποσο της εκχωρούμενης επιχορηγήσεως και θα χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση της επενδύσεως.

Εγγυητική Επιστολή (Ε/Ε) για τη λήψη προκαταβολής έναντι της επιχορηγήσεως.

Δύναται να προκαταβάλλεται έως το 50% της εγκεκριμένης επιχορηγήσεως, με την προσκόμιση ισόποσης τραπεζικής Εγγυητικής Επιστολής προσαυξημένης κατά 10%.

Χρηματοδοτική μίσθωση - Leasing μηχανολογικού εξοπλισμού.

Παρέχεται η δυνατότητα επιδοτήσεως των καθαρών μισθωμάτων Leasing, διάρκειας έως πέντε (5) ετών, για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

XII. Έναρξη υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων - επιλεξιμότητα δαπανών

Από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής. Ο φορέας της επενδύσεως μπορεί με την υποβολή του επενδυτικού φακέλου να ζητήσει και να λάβει, εντός 5 ημερών, από την αρμόδια υπηρεσία που παρέλαβε το φάκελο, έγγραφη «επιβεβαίωση επιλεξιμότητας», προκειμένου με δική του ευθύνη να ξεκινήσει την τιμολόγηση δαπανών του επενδυτικού έργου.

XIII. Καταβολή της επιχορηγήσεως

Πραγματοποιείται σε δύο δόσεις. Το 50% με την υλοποίηση του 50% της επενδύσεως, μετά από πιστοποίηση του αρμοδίου οργάνου ελέγχου, και το υπόλοιπο 50% καταβάλλεται αφού πιστοποιηθούν η ολοκλήρωση και η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επενδύσεως.

XIV. Νομική μορφή των υπαγόμενων επιχειρήσεων

Επιχειρήσεις με επενδυτικά σχέδια άνω των Ευρώ 200.000 υποχρεούνται, έως την εκταμίευση της α' δόσεως της ενισχύσεως, να λειτουργούν με μορφή εμπορικής εταιρίας ή συνεταιρισμού. Εξαιρούνται οι Ιερές Μονές.

(<http://www.specisoft.gr>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΝΕΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ/ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 2010(Ν.3908/2011)

6.1. Εισαγωγή

Μετά την τροποποίηση του 2006, και φυσικά την αλλαγή της κυβέρνησης η νέα κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, εισηγήθηκε τον Ιούλιο του 2010 ένα νέο σχέδιο νόμου στη βουλή με σκοπό την προσπάθεια ανάπτυξης της Ελλάδος και την έξοδο από την κρίση. Αυτό το σχέδιο νόμου, ψηφίστηκε και θεωρήθηκε από την Κυβέρνηση την 1 Φεβρουαρίου 2011 και ονομάστηκε Αναπτυξιακός / Επενδυτικός Νόμος 3908/2011.

Η υπουργός κα Κατσέλη παρουσίασε τις βασικές αρχές του νέου Αναπτυξιακού Νόμου.

Μεταξύ άλλων, η Υπουργός τόνισε στην ομιλία της,

«... ότι στρατηγικός στόχος του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου είναι η διαμόρφωση νέου επιχειρηματικού και παραγωγικού προτύπου, ώστε να καταστεί η χώρα μας και πάλι ανταγωνιστική και το οποίο θα συμβάλλει στον τεχνολογικό και γνωστικό της μετασχηματισμό, θα ενισχύσει την εξωστρέφεια και θα της προσδώσει ευελιξία ώστε να προσαρμόζεται άμεσα στις εκάστοτε απαιτήσεις των καιρών και θα προάγει τον υγιή ανταγωνισμό. Το νέο επιχειρηματικό και παραγωγικό πρότυπο θα ενισχύσει την απασχόληση και θα οδηγήσει σε μία δυναμική και βιώσιμη οικονομία, με βασικό γνώμονα την Πράσινη Ανάπτυξη... »

(Κατσέλη, 2010)

Σε ότι αφορά την επιλεξιμότητα επενδύσεων βάσει του νέου Αναπτυξιακού Νόμου, η κ. Κατσέλη επισήμανε ότι:

«... θα δοθεί προτεραιότητα σε επενδύσεις που συνεισφέρουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, μέσω:

- Του παραγωγικού, γνωστικού και τεχνολογικού μετασχηματισμού της Οικονομίας.
- Της δημιουργίας εγχώριας προστιθέμενης αξίας.
- Της βελτίωσης του ισοζυγίου πληρωμών.
- Καθώς και στην προώθηση της πράσινης επιχειρηματικότητας και την ενίσχυση της απασχόλησης... » (Κατσέλη, 2010)

Ειδικότερα, αναφερόμενη στις βασικές αρχές του νέου Αναπτυξιακού Νόμου, η κ. Κατσέλη τόνισε, «... ότι για κάθε επιχειρηματική πρόταση θα αθροίζονται μόρια με βάση συγκεκριμένα κριτήρια που θα αφορούν κυρίως την βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας, της Ποιότητας και της Εξωστρέφειας, την προώθηση της

Πράσινης Επιχειρηματικότητας, καθώς και την Αναδιάρθρωση, την Απασχόληση και την Ισορροπη Ανάπτυξη..»(Κατσέλη,2010).

Οι αδυναμίες του προηγούμενου Αναπτυξιακού Νόμου (Ν. 3299/04), επισήμανε η Υπουργός, εντοπίζονται στην έλλειψη αναπτυξιακής στόχευσης και στρατηγικής, την απουσία κινήτρων ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και τη μη συμβολή του στον τεχνολογικό και γνωστικό μετασχηματισμό του επιχειρηματικού τομέα.

Σε ότι αφορά τις θεσμικές δυσλειτουργίες που παρατηρήθηκαν στην εφαρμογή του Αναπτυξιακού Νόμου, η κ. Κατσέλη τόνισε ότι αυτές εντοπίζονται:

«...Στην πολυπλοκότητα του θεσμικού πλαισίου και την ύπαρξη μεγάλου πλήθους ρυθμίσεων, ως προς το είδος και το εύρος των δραστηριοτήτων που ενισχύονται. στην έλλειψη σαφούς ετήσιου χρονοδιαγράμματος και προϋπολογισμού και την υπέρμετρη επιβάρυνση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, σε 14 δις. ευρώ, ενώ το ποσό των εγκεκριμένων επιχορηγήσεων ανήλθε σε 5,8 δις. ευρώ. Τα επενδυτικά σχέδια προέβλεπαν τη δημιουργία 32.707 νέων θέσεων εργασίας.. » (Κατσέλη,2010).

6.2. Σκοπός και είδη παρεχόμενων ενισχύσεων

Σκοπός των παρεχόμενων ενισχύσεων είναι η υποστήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων, ώστε να προωθηθεί η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, η περιφερειακή σύγκλιση, η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η οικονομική και κοινωνική συνοχή της χώρας. Ο σκοπός αυτός θα επιτευχθεί μέσω της διαμόρφωσης ενός νέου επιχειρηματικού προτύπου, το οποίο θα βασίζεται στην ανταγωνιστικότητα, την ποιότητα, την εξωστρέφεια, την παραγωγή, μεταφορά και αξιοποίηση της νέας γνώσης, την καινοτομία, την παραγωγική αναδιάρθρωση, την πράσινη επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης στη χώρα..

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, υπολογίζονται ως Ακαθάριστα Ισοδύναμα Επιχορήγησης (ΑΙΕ) και έχουν την ακόλουθη μορφή :

- I. Επιχορήγηση κεφαλαίου** που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.
- II. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing)** που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου σύγχρονου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού. Η επιδότηση αυτή παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης. Ο όρος αυτός πρέπει να περιλαμβάνεται στη σχετική σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης. Η διάρκεια της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα επτά (7) έτη.
- III. Επιχορήγηση χρεολυσίου**, μακροπρόθεσμου δανείου που συνίσταται στην κάλυψη από το Ελληνικό Δημόσιο τμήματος των χρεολυτικών δόσεων για δάνεια διάρκειας μεγαλύτερης των τεσσάρων ετών, που λαμβάνονται για την υλοποίηση της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης. Το ποσό του δανείου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 65% του κόστους της επένδυσης, ενώ τα δάνεια αυτά θα πρέπει να έχουν εξαμηνιαία συχνότητα πληρωμής δόσεων κεφαλαίου.
- IV. Επιδότηση του κόστους** της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.
- V. Φορολογική απαλλαγή** που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος, επί των πραγματοποιούμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, εντός διαστήματος δέκα ετών από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Το ποσό του φόρου που απαλλάσσεται μεταφέρεται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού ή συνιστά αφορολόγητο αποθεματικό. Τα κέρδη που διανέμονται με τη μορφή μερισμάτων υποβάλλονται στη συνέχεια στην πληρωμή του αναλογούντος πρόσθετου φόρου. Το συνολικό όφελος από τη φορολογική απαλλαγή δεν δύναται να ξεπερνά το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης που αντιστοιχεί στον Νομό που πραγματοποιείται επένδυση και στο μέγεθος της επιχείρησης, σύμφωνα με το άρθρο 4.

(Κατσέλη, 2010)

6.3. Διάρθρωση της Επικράτειας

Η επικράτεια χωρίζεται σε τρεις ζώνες κινήτρων (Α, Β, Γ) με βάση το επίπεδο ανάπτυξης, σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας. Ειδικότερα :

Στην Α' Ζώνη ανήκουν οι Νομοί της Αττικής και της Βοιωτίας, οι οποίοι έχουν κατά κεφαλή ΑΕΠ υψηλότερο από το 120% του μέσου όρου της χώρας, και τα ποσοστά ενίσχυσης στους Νομούς αυτούς ανέρχονται καταρχήν σε 15% για Μεγάλες επιχειρήσεις, 20% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 25% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

Στη Β' Ζώνη ανήκουν οι Νομοί με κατά κεφαλή ΑΕΠ μεγαλύτερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας, και τα ποσοστά ενίσχυσης στους Νομούς αυτούς ανέρχονται καταρχήν σε 30% για Μεγάλες επιχειρήσεις, 35% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 40% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

Στη Γ' Ζώνη ανήκουν οι Νομοί με κατά κεφαλή ΑΕΠ μικρότερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τα νησιά των Περιφερειών Νοτίου και Βορείου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, τα νησιά που ανήκουν διοικητικά σε νομούς της ηπειρωτικής Ελλάδας, καθώς και οι παραμεθόριοι Νομοί της χώρας. Τα ποσοστά ενίσχυσης στην Γ' Ζώνη ανέρχονται καταρχήν σε 40% για Μεγάλες επιχειρήσεις, 45% για Μεσαίες επιχειρήσεις και 50% για Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις.

Επιπλέον, και σε κάθε περίπτωση, τηρούνται τα όρια του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007 - 2013 (2006/C 286/04, 23.11.2006). Τα ανωτέρω ποσοστά εντός των Ζωνών Α', Β' και Γ' υπόκεινται στους περιορισμούς του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και εάν κάποιος νομός, δικαιούται με βάση τις τρεις Ζώνες ενισχύσεων σε κάποια κατηγορία (μεγάλες, μεσαίες, μικρές επιχειρήσεις) ποσοστό υψηλότερο από αυτό που επιτρέπει ο Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων, τότε η ενίσχυση περιορίζεται στα όρια του Χάρτη. Βάσει των κριτηρίων των περιπτώσεων γ' έως ε' της παραγράφου 1 τα ποσοστά ενισχύσεων που παρέχονται ανά Νομό και μέγεθος επιχείρησης είναι τα εξής :

Αναπτυξιακοί νόμοι στην Ελλάδα

Περιφέρειες	Νομοί	ΑΕΠ κκ 2007	Ζώνες	Όρια Εγκεκριμένου ΧΠΕ	Μεγάλες επιχειρήσεις	Μεσαίες επιχειρήσεις	Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις	
		(Μέσος Όρος Χώρας)						
Νότιο Αιγαίο	Κυκλάδων	114,66	Γ	15%	15%	25%	35%	
	Δωδεκανήσου	102,69	Γ	15%	15%	25%	35%	
Στερεά Ελλάδα	Φθιώτιδος	84,05	Β	15%	15%	25%	35%	
	Φωκίδος	75,54	Β	20%	20%	30%	40%	
	Ευβοίας	81,79	Β	15%	15%	25%	35%	
	Βοιωτίας	148,17	Α	15%	15%	20%	25%	
	Ευρυτανίας	53,45	Γ	20%	20%	30%	40%	
	Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκης	85,56	Β	30%	30%	35%	40%
Δυτική Μακεδονία	Χαλκιδικής	78,66	Β	30%	30%	35%	40%	
	Κιλκίς	79,31	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Πέλλας	64,66	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Ημαθίας	71,55	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Περίας	64,44	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Σερρών	56,47	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Γρεβενών	64,44	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Κοζάνης	92,78	Β	30%	30%	35%	40%	
	Φλώρινας	73,6	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Καστοριάς	68	Γ	30%	30%	40%	50%	
Αττική	Αττική	134,48	Α	20%	15%	20%	25%	
Θεσσαλία	Λάρισα	76,51	Β	30%	30%	35%	40%	
	Μαγνησία	87,72	Β	30%	30%	35%	40%	
	Καρδίτσα	54,42	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Τρίκαλα	61,75	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Ιόνια	Κέρκυρα	74,78	Γ	30%	30%	40%	50%
Πελοπόννησος	Λευκάδα	74,68	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Κεφαλληνία	91,16	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Ζάκυνθος	101,62	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Κρήτη	Ηράκλειο	92,67	Β	30%	30%	35%	40%
	Χανιά	91,7	Β	30%	30%	35%	40%	
	Λασιθί	94,61	Β	30%	30%	35%	40%	
Β. Αιγαίο	Ρέθυμνο	82,22	Β	30%	30%	35%	40%	
	Λακωνία	65,63	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Μεσσηνία	67,67	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Κορινθία	106,36	Β	30%	30%	35%	40%	
	Αρκαδία	98,06	Β	30%	30%	35%	40%	
Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	Αργολίδα	78,99	Β	30%	30%	35%	40%	
	Β. Αιγαίο	Λέσβος	71,88	Γ	30%	30%	40%	50%
	Χίος	85,45	Γ	30%	30%	40%	50%	
Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	Σάμος	72,95	Γ	30%	30%	40%	50%	
	Καβάλα	76,19	Γ	40%	40%	45%	50%	
	Ξάνθη	64,98	Γ	40%	40%	45%	50%	

	Ροδόπη	57,54	Γ	40%	40%	45%	50%
	Δράμα	63,15	Γ	40%	40%	45%	50%
	Έβρος	69,18	Γ	40%	40%	45%	50%
Ήπειρος	Ιωάννινα	78,66	Γ	40%	40%	45%	50%
	Άρτα	61,64	Γ	40%	40%	45%	50%
	Πρέβεζα	71,23	Γ	40%	40%	45%	50%
	Θεσπρωτία	75,22	Γ	40%	40%	45%	50%
Δυτική Ελλάδα	Αχαΐα	77,48	Β	40%	30%	35%	40%
	Αιτ/νία	60,24	Γ	40%	40%	45%	50%
	Ηλεία	52,26	Γ	40%	40%	45%	50%

6.4. Περιεχόμενο επενδυτικών σχεδίων – Ενισχυόμενες και μη ενισχυόμενες δαπάνες

Περιεχόμενο Επενδυτικών Σχεδίων

I. Τα επενδυτικά σχέδια, στα οποία παρέχονται περιφερειακές ενισχύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα νόμου, και κατ' εφαρμογή του υπ' αριθ. 800/2008 της 6.8.2008 Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, πρέπει να αφορούν:

- τη δημιουργία νέας μονάδας,
- την επέκταση υπάρχουσας μονάδας,
- τη διαφοροποίηση της παραγωγής μίας μονάδας προς νέα, πρόσθετα προϊόντα,
- τη θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υπάρχουσας μονάδας.

Επενδυτικά σχέδια δεν ενισχύονται εφόσον δεν ικανοποιούν μία τουλάχιστον από τις ως άνω προϋποθέσεις.

II. Στα επενδυτικά σχέδια πρέπει να διασφαλίζεται η δυνατότητα πρόσβασης για άτομα με αναπηρίες, στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό από το είδος του επενδυτικού σχεδίου. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται ο τρόπος εφαρμογής της παρούσας περίπτωσης, οι προδιαγραφές και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Ενισχυόμενες δαπάνες

Τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος ενισχύονται για τις ακόλουθες δαπάνες:

I. Υλικά περιουσιακά στοιχεία, όπως:

i) Την κατασκευή, την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και τις δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

ii) την αγορά πάγιων στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με μία παραγωγική μονάδα και υπό την προϋπόθεση ότι:

- η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,
- αποκτάται από ανεξάρτητο επενδυτή,
- η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,
- αφαιρούνται ενισχύσεις που έχουν ήδη χορηγηθεί πριν την αγορά.

iii) Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση, εφόσον η χρηματοδοτική μίσθωση περιλαμβάνει την υποχρέωση αγοράς αυτών κατά τη λήξη της μίσθωσης.

II. Άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως:

Δαπάνες που συνδέονται με την μεταφορά τεχνολογίας μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων.

Το ποσοστό ενίσχυσης των άυλων πάγιων στοιχείων δεν μπορεί να υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Τα άυλα πάγια στοιχεία θα πρέπει να αποτελούν αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο στην ενισχυόμενη επένδυση και θα αποκτώνται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά. Επίσης θα πρέπει να εντάσσονται στα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και να παραμένουν στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης που λαμβάνει την περιφερειακή ενίσχυση για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών.

III. Οι δαπάνες πρέπει να αφορούν πάγια στοιχεία, ενσώματα και άυλα, όπως αυτά ορίζονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα 2007-2013. Λειτουργικές δαπάνες δεν ενισχύονται.

IV. Οι ενισχύσεις για δαπάνες αμοιβών μελετών συμβούλων παρέχονται μόνο στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου και δεν αφορούν συνήθεις λειτουργικές δαπάνες αυτών.

Μη ενισχυόμενες δαπάνες

Δεν υπάγονται στις ενισχύσεις του παρόντος Νόμου:

- Δαπάνες που αφορούν τη λειτουργία της επιχείρησης.
- Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.
- Η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.
- Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.

Επίσης, σε περιπτώσεις αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

6.5. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την χορήγηση των ενισχύσεων

I. Ελάχιστο ύψος επενδυτικού σχεδίου

α) Το ελάχιστο ύψος που πρέπει να έχουν τα επενδυτικά σχέδια για να υπαχθούν στις ενισχύσεις του παρόντος Νόμου ορίζεται, με βάση το μέγεθος του φορέα, σύμφωνα με την σχετική κατάταξη της Ε.Ε. (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008, Παράρτημα I), ως εξής :

- Για μεγάλες επιχειρήσεις, στο ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000,00) ευρώ.
- Για μεσαίες επιχειρήσεις, στο ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000,00) ευρώ.
- Για μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ.

- Για πολύ μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000,00) ευρώ.

β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορούν να αναπροσαρμόζονται τα ελάχιστα όρια της παρούσας παραγράφου, καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος ενισχυόμενων επενδύσεων για ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων ή για περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα ανάπτυξεως και απασχολήσεως.

II. Νομική μορφή των υπαγόμενων επιχειρήσεων

α) Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου υπάγονται επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ελληνική Επικράτεια και έχουν τη μορφή:

- Ατομικών επιχειρήσεων
- Εμπορικών εταιρειών που τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.)
- Συνεταιρισμών και ενώσεων αγροτικών συνεταιρισμών(ΕΑΣ)
- Ενώσεων ή ομάδων παραγωγών, που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ε.Ε..

β) Η Εκκλησία της Ελλάδος, η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κρήτης, οι Ιερές Μητροπόλεις της Χώρας, οι Ιερές μονές και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους μπορούν να ενισχυθούν για την πραγματοποίηση επενδυτικών σχεδίων που αφορούν την ανέγερση ή τον εκσυγχρονισμό ξενώνων τους ή τη μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες, καθώς και την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εργαστηρίων και χειροτεχνίας και δεν υποχρεούνται προς τούτο σε σύσταση εταιρίας.

γ) Οι επιχειρήσεις, των οποίων επενδυτικά σχέδια ύψους άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000,00) ευρώ υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος Νόμου, υποχρεούνται, το αργότερο μέχρι την εκταμίευση της πρώτης δόσης της ενίσχυσης, να λειτουργούν με μορφή εμπορικής εταιρίας ή συνεταιρισμού.

III. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή

(α) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης κεφαλαίου, της επιχορήγησης χρεολυσίου και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να είναι κατώτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των ενισχυόμενων δαπανών.

(β) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση, το οποίο έχει εγκριθεί με την απόφαση υπαγωγής, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί μετά την έκδοση της απόφασης αυτής. (Ν.3908/11)

6.6. Κριτήρια αξιολόγησης και υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων

I. Κάθε επενδυτικό σχέδιο αξιολογείται, για να υπαχθεί στο καθεστώς των ενισχύσεων του, σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια, τα οποία χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:

Κριτήρια Φερεγγυότητας

Κριτήρια, η πλήρωση των οποίων είναι απαραίτητη, για να μην αποκλειστεί το επενδυτικό σχέδιο από το καθεστώς των ενισχύσεων του παρόντος νόμου, και τα οποία είναι τα εξής :

i) Η φερεγγυότητα του επενδυτικού φορέα, για τη διαπίστωση της οποίας λαμβάνονται υπόψη :

- η ύπαρξη φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας,
- το ποινικό μητρώο,
- η μη ύπαρξη αποφάσεων ανάκλησης από προηγούμενους Αναπτυξιακούς Νόμους ή Κοινοτικά προγράμματα,
- τυχόν εγγραφές στα αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται από την «Τειρεσίας ΑΕ»,
- πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση και
- πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση.

ii) Η δυνατότητα του επενδυτικού φορέα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων, για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής του στην επένδυση, όπως αυτή τεκμηριώνεται από την

αξία των καταθέσεων του ή την αξία των κινητών του αξιών ή από τις τελευταίες διαθέσιμες λογιστικές του καταστάσεις.

iii) Η συμφωνία της αίτησης υπαγωγής με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τις λοιπές ρυθμίσεις του παρόντος νόμου.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας εξειδικεύονται τα ανωτέρω κριτήρια και μπορούν να καθορίζονται επιπλέον κριτήρια φερεγγυότητας, καθώς και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης α'.

Κριτήρια Αξιολόγησης του Αναπτυξιακού Αποτελέσματος

Κριτήρια, με βάση τα οποία κάθε επενδυτικό σχέδιο βαθμολογείται ως εξής :

Κριτήρια Ανταγωνιστικότητας, Ποιότητας και Εξωστρέφειας, τα οποία βαθμολογούνται με συντελεστή 50% επί του συνόλου της βαθμολογίας και εξειδικεύονται με τους ακόλουθους δείκτες:

Δείκτης 1: Συμβολή της επένδυσης στην αύξηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, που περιλαμβάνει

- το Ποσοστό Προστιθέμενης Αξίας και
- το Ύψος του Επενδυτικού Σχεδίου

Δείκτης 2: Συμβολή στην εξωστρέφεια, που περιλαμβάνει:

- την Εξαγωγική επίδοση της μονάδας και
- την Υποκατάσταση εισαγωγών στον κλάδο

6.7. Τομείς και μεταρρυθμίσεις του Αναπτυξιακού Νόμου 3908/11

- Βαθμολόγηση επενδυτικών προτάσεων βάσει συγκεκριμένων ποιοτικών χαρακτηριστικών
- Κάθε επιχειρηματική πρόταση αθροίζει μόρια βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων
- Ανταγωνιστικότητα, ποιότητα και εξωστρέφεια
- Πράσινη Επιχειρηματικότητα
- Αναδιάρθρωση, απασχόληση και ισόρροπη ανάπτυξη
- Νόμος - Πλαίσιο

- Επιλέξιμες όλες οι δραστηριότητες ανεξαρτήτως κλάδου πλην αυτών που ρητά εξαιρούνται από την Εθνική ή την Κοινοτική Νομοθεσία.
- Νέα, απλοποιημένη διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και έγκρισης επενδυτικών σχεδίων
- Σύσταση Επενδυτικού Συμβουλίου που εποπτεύει την εφαρμογή του νόμου και θα εισηγείται βελτιώσεις και αλλαγές για προσαρμογή στις εκάστοτε νέες προκλήσεις.

Πριν	Νέων Αναπτυξιακών Νόμων
Έλλειψη σαφούς χρονοδιαγράμματος και προϋπολογισμού	Υποβολή προτάσεων κάθε 6 μήνες. Σαφής προσδιορισμός πόρων
Πολύπλοκο σύστημα βαθμολογίας Χαμηλό ελάχιστο αποδεκτό όριο	Σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης Ιεράρχηση Επιλογή επενδυτικών σχεδίων μέχρι εξάντλησης πόρων
Καθυστερήσεις αξιολόγησης και χρηματοδότησης	Σύστημα απλοποίησης Επιτάχυνση - Διαφάνεια Αμεροληψία

Ο Αναπτυξιακός Νόμος εισάγει τρεις βασικές μεταρρυθμίσεις

• **Διαγωνιστική διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων** βάσει μίας σειράς ποιοτικών χαρακτηριστικών που προσδιορίζουν κατά πόσο η συγκεκριμένη επένδυση καταλήγει στην παραγωγή ενός προϊόντος ή στην παροχή μίας υπηρεσίας που είναι ανταγωνιστική, ποιοτική και συνεισφέρει στη βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών της χώρας κατά πόσο ενσωματώνει πράσινες δράσεις που συνιστούν και το νέο μοντέλο ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας και κατά πόσο συμβάλλει στην αναδιάρθρωση και την ισόρροπη ανάπτυξη.

Τα κριτήρια αυτά είναι ενιαία ανεξαρτήτως αν αφορούν στο μεταποιητικό τομέα ή την παροχή υπηρεσιών.

• **Ένταξη όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων**, με εξαίρεση αυτές οι οποίες ρητά απαγορεύονται είτε από το νόμο, είτε από αποφάσεις ή κανονισμούς της Εθνικής ή Κοινοτικής Νομοθεσίας. Με τον τρόπο αυτό εξαλείφεται μία βασική

αδυναμία του προηγούμενου νόμου ο οποίος περιλάμβανε πλήθος ρυθμίσεων ως προς το είδος και εύρος των δραστηριοτήτων που ενισχύονται.

• **Σύσταση Επενδυτικού Συμβουλίου** το οποίο θα εποπτεύει την εφαρμογή του νόμου και θα εισηγείται βελτιώσεις και αλλαγές για προσαρμογή στις εκάστοτε νέες προκλήσεις.(<http://www.ggea.gr>)

Τα παραπάνω είναι τα σημαντικότερα στοιχεία από το προσχέδιο του αναπτυξιακού νόμου που κατατέθηκε τον Ιούλιο, και αναφέρονται στην παρούσα διπλωματική εργασία για να παρουσιάσω εν μέρη την πρόθεση της νέας κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, και την άποψη της όσον αφορά την ανάπτυξη της χώρας. Όμως τα παραπάνω σίγουρα θα αλλάξουν αρκετές φορές με σκοπό την καλύτερη προσαρμογή τους στα νέα δεδομένα της οικονομίας. Χαρακτηριστικά τα λόγια της τότε υπουργού Κ. Κατσέλη :

«Είναι η ώρα πατάμε το γκάζι και η μηχανή της χώρας μας παίρνει μπροστά. Είναι η ώρα να τονώσουμε την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας. Ο τόπος χρειάζεται πραγματικά μεγάλες και τολμηρές τομές. Η Κυβέρνηση υλοποιεί χωρίς καθυστερήσεις πολιτικές και δράσεις, ώστε η χώρα όχι μόνο να επανέλθει σε τροχιά δημοσιονομικής σταθερότητας, αλλά κυρίως να μπορέσει να πετύχει βιώσιμους ρυθμούς ανάπτυξης. Τις πολιτικές αυτές υπηρετεί το Υπουργείο μας. Στις πολιτικές αυτές ανταποκρίνεται και ο Νέος Αναπτυξιακός Νόμος που συζητάμε σήμερα».(Κατσελη,2010)

6.8. Καθορισμός του ποσού της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της φορολογικής απαλλαγής

Στη συνέχεια βλέπουμε τον καθορισμός του ποσού της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της φορολογικής απαλλαγής για την ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων της τεχνολογικής ανάπτυξης, της περιφερειακής συνοχής, των μεγάλων επενδυτικών σχεδίων, της επιχειρηματικότητας των νέων και της συνέργειας και της δικτύωσης του νόμου 3908/2011 για το **έτος 2011**. Όπως αναρτήθηκαν από την ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ στις 19 Απριλίου του 2011.

- **Ποσό επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης των γενικών επενδυτικών σχεδίων**

I. Το ποσό της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά την πρώτη εξαμηνιαία περίοδο του έτους 2011 καθορίζεται σε εκατό εκατομμύρια ευρώ (100.000.000 €) για την ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων της κατηγορίας Τεχνολογικής Ανάπτυξης και σε πεντακόσια εκατομμύρια ευρώ (500.000.000 €) για την ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων της κατηγορίας Περιφερειακής Συνοχής.

II. Το ποσό της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά τη δεύτερη εξαμηνιαία περίοδο του έτους 2011 καθορίζεται σε τετρακόσια εκατομμύρια ευρώ (400.000.000 €) για την ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων της κατηγορίας Περιφερειακής Συνοχής.

III. Τα ποσά της παραγράφου 1 που δεν θα απορροφηθούν κατά την πρώτη εξαμηνιαία περίοδο μεταφέρονται στην δεύτερη εξαμηνιαία περίοδο.

- **Ποσό φορολογικής απαλλαγής**

Το συνολικό ποσό της φορολογικής απαλλαγής που προκύπτει από τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του ν. 3908/2011 για την ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων του εν λόγω νόμου ανέρχεται για το έτος 2011 σε τρία δισεκατομμύρια ευρώ (3.000.000.000 €), εκ των οποίων το ένα δισεκατομμύριο ευρώ (1.000.000.000 €) καθορίζεται για την ενίσχυση των μεγάλων επενδυτικών σχεδίων του άρθρου 13 παρ. 1 περ. β' του ν. 3908/2011.

- **Ποσό επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης των ειδικών επενδυτικών σχεδίων**

Το συνολικό ποσό επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά το έτος 2011 για την ενίσχυση των ειδικών επενδυτικών σχεδίων:

I. της Επιχειρηματικότητας των Νέων του άρθρου 13 παρ. 1 περ. α του ν. 3908/2011 καθορίζεται σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια ευρώ (150.000.000 €).

II. της Συνέργειας και Δικτύωσης του άρθρου 13 παρ. 1 περ. δ ν. 3908/2011 καθορίζεται σε πενήντα εκατομμύρια ευρώ (50.000.000 €).

- **Επιβάρυνση κρατικού προϋπολογισμού**

- I.** Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης εκτιμάται ότι για το έτος 2011 θα προκύψει δαπάνη εκατόν πενήντα (150) εκατομμυρίων ευρώ εις βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων και δεν θα προκύψει απώλεια φορολογικών εσόδων.
- II.** Για τα επόμενα τέσσερα οικονομικά έτη από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης εκτιμάται ότι θα προκύψει δαπάνη ύψους τριακοσίων πενήντα (350) εκατομμυρίων ευρώ για το πρώτο έτος, τετρακοσίων (400) εκατομμυρίων ευρώ για το δεύτερο έτος, διακοσίων (200) εκατομμυρίων ευρώ για το τρίτο έτος και εκατό (100) εκατομμυρίων ευρώ για το τέταρτο έτος σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων. Για τα έτη αυτά δεν θα προκύψει απώλεια φορολογικών εσόδων κατά το πρώτο έτος, ενώ θα προκύψει απώλεια φορολογικών εσόδων ύψους εκατό (100), διακοσίων (200) και τριακοσίων (300) εκατομμυρίων ευρώ, αντιστοίχως, για τα επόμενα τρία έτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΝΟΜΩΝ-ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ- ΔΙΑΦΟΡΕΣ-ΚΡΙΤΙΚΗ

7.1. Εισαγωγή

Παραθέτοντας μια ιστορική αναδρομή σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο ανάπτυξης της Ελλάδας, θα μπορούσαμε να πούμε πως μέχρι την δεκαετία του '60 δεν υπήρχε σχετική μέριμνα για την περιφερειακή ανάπτυξη περιοχών. Μέχρι το τέλος της δεκαετίας του '60, τα κίνητρα που δόθηκαν για την προσέλκυση επενδύσεων στις περιφέρειες ήταν γενικής μορφής και προσανατολιζόνταν στην ενίσχυση του συνόλου της επαρχιακής βιομηχανίας. Τα κίνητρα αυτά ήταν κυρίως φορολογικά. Στο τέλος της δεκαετίας του '70 άρχισε μια προσπάθεια εκλογίκευσης της πολιτικής κινήτρων με κύριους στόχους την αποφυγή περιττού κόστους και την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους. Η προσπάθεια αυτή ήταν μέρος των τάσεων εκσυγχρονισμού ορισμένων τουλάχιστον τομέων της οικονομικής πολιτικής.

7.2. Ο Νόμος 1262/82

Η προσπάθεια της πολιτείας να αποκεντρώσει την οικονομική δραστηριότητα και να προωθήσει την ανάπτυξη στην περιφέρεια κατέληξε στην σύνταξη του Ν. 1262/82. Έτσι, Με το Ν.1262/82 καταγράφεται μια συγκροτημένη προσπάθεια απόδοσης κινήτρων στην περιφέρεια, που σε πρώτη φάση αποτελείται από ολόκληρη την χώρα εκτός της Αθήνας. Με αυτόν τον Νόμο στην ουσία γίνεται προσπάθεια προσανατολισμού των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Οι κύριες διαφορές του Νόμου 1262/82 ως προς τους προηγούμενους

- Ορίζονται τέσσερις περιοχές κινήτρων και τέσσερις κατηγορίες κινήτρων.
- Θεσμοθετείται η αποκέντρωση των διαδικασιών προώθησης και ελέγχου των επενδυτικών προγραμμάτων.
- Αυξάνονται οι επιχορηγούμενες δραστηριότητες, ειδικά αυτές που οδηγούν σε εκσυγχρονισμό και αρτιότερη οργάνωση.
- Καθιερώνονται όρια για τις επιχορηγήσεις (από ένα σημείο και μετά, το δημόσιο γίνεται υποχρεωτικά μέτοχος στο επενδυτικό πρόγραμμα)..

Επενδυτικά σχέδια του Ν. 1262/82 ανά τομέα

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ :	ΕΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ (εκατ. δρχ.)	ΕΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΕ I (εκατ. δρχ.)	ΕΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ ΕΧΟΥΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΕΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΕΙ (εκατ. δρχ.)	Ε ΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΕ I (εκατ. δρχ.)
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	3.666	1.532	420	1.714
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	9.365	3.684	1.246	4.435
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	4.539	1.108	1.500	1.931
ΣΥΝΟΛΟ	17.570	6.324	3.166	8.080
ΠΟΣΟΣΤΟ (%)	100	36.0	18.0	46.0

Σχετικά με την αποτελεσματικότητα του Νόμου:

Η αποτελεσματικότητα του νόμου περιορίστηκε σε ποσοστό 36%.

7.3. Ο Νόμος 1892/90

Μετά το Νόμο 1262/82 ο οποίος αποτέλεσε νόμο σταθμό για τα ελληνικά δεδομένα και στις αρχές της δεκαετίας του '90, εμφανίζεται ένας άλλος αναπτυξιακός νόμος, ο Ν.1892/90 που προοριζόταν να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό και αποφασιστικό πλαίσιο κινήτρων για την ελληνική οικονομία και ειδικότερα για την βιομηχανία. Κύριο χαρακτηριστικό του 1892/90 ήταν η μεσοπρόθεσμη μακροοικονομική πολιτική που πήρε τη θέση της αντίστοιχης βραχυπρόθεσμης.

Κριτική και σχόλια στο Νόμο 1892/90

Ο Νόμος 1892/90 παρόλο που στην αρχή δημιουργήθηκε με μεγάλη αισιοδοξία ,γρήγορα φάνηκε πως δεν θα είναι και τόσο αποτελεσματικός διότι κληρονόμησε από τον προηγούμενο Νόμο εκκρεμότητες που έφταναν τα 106 δις δραχμές, πόσο μάλλον αν σκεφτούμε πως το συνολικό ποσό για την ανάπτυξη ήταν μόνο το 20 % αυτών των 106 δις. Δεν υπήρχε επομένως περιθώριο ούτε για νέες αιτήσεις, ούτε για νέες υπαγωγές αλλά ούτε και για αισιοδοξία .Βγαίνει λοιπόν το συμπέρασμα ότι ο Ν. 1892/90 ουσιαστικά ήταν **ανενεργός**.

7.4. Σύγκριση Νόμων 1262/82 και 1892/90

Μετά από προσεκτική μελέτη των δύο Νόμων, πηγάζουν κάποια συμπεράσματα τα οποία θεωρώ πως είναι αξιοσημείωτα. Αλλάζουν πλέον τα δεδομένα στη φιλοσοφία των παραγωγικών επενδύσεων, όπου το ζητούμενο πλέον είναι η ενίσχυση και επιδότηση μόνο εκείνων που προάγουν την εθνική οικονομία.

- Με το Ν. 1892/90 καταργείται ουσιαστικά η δυνατότητα συμμετοχής του δημοσίου σε επενδύσεις - επιχειρήσεις.
- Εντάσσονται στον νόμο νέες επιχειρήσεις (π.χ. εκδοτικές, τεχνικές, ανάπτυξης τεχνολογιών και λογισμικού κ.α.),
- Επίσης ο υποψήφιος επενδυτής θα πρέπει να συνεισφέρει πρώτα αυτός με ίδια κεφάλαια και μετά να ενισχυθεί..
- Όλες οι αποφάσεις παίρνονται από τον υπουργό εθνικής οικονομίας και όλες οι αιτήσεις εξετάζονται στο ΥΠ.ΕΘ.Ο. στην Αθήνα, ενώ σε περίπτωση απόρριψης της αιτήσεως, δεν παρέχεται το δικαίωμα επανεξέτασης.
- Τέλος, μια νέα ρύθμιση του Ν.1892/90 αναφέρεται στην αναπροσαρμογή του συστήματος επιδοτήσεων - επιχορηγήσεων, με στροφή και έμφαση προς τη φοροαπαλλαγή.

7.5. Ο Νόμος 2601/98

Έπειτα από όλους αυτούς τους αναπτυξιακούς νόμους που αποσκοπούσαν στην ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ελλάδα, από τον Σεπτέμβριο του 1998 ισχύει ο Ν. 2601/98. Με τις νέες ρυθμίσεις του, τα επενδυτικά κίνητρα, και τις παρεχόμενες ενισχύσεις του συμβάλλει στην ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας μας, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και την αύξηση της απασχόλησης.

Καινοτομίες – Διαφορές του Ν.2601/98 με τους προγενέστερους Αναπτυξιακούς Νόμους

Ο νέος αναπτυξιακός Ν. 2601/98 παρουσιάζει ορισμένες καινοτομίες ως προς τους προηγούμενους, ενώ διαφέρει σε σχέση με τον Ν. 1892/90 στα ακόλουθα σημεία:

- Γίνεται διαχωρισμός των φορέων σε νέους και παλαιούς,
- Μεγάλο ρόλο παίζει πια η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων διεθνώς, λόγω της νέας τάσης παγκοσμιοποίησης που επικρατεί ανά τον κόσμο.
- Το όργανο που παίρνει τις αποφάσεις για υπαγωγή, έχει πρόεδρο τον εκάστοτε περιφερειάρχη.
- Οι έλεγχοι ,οι κυρώσεις και η επιτήρηση των επιχειρήσεων γίνονται πιο εντατικοί για να μειωθεί η πιθανότητα σπατάλης.
- Επεκτείνεται η χρήση της ενίσχυσης leasing.
- Η επιχορήγηση καταβάλλεται σε τρεις (3) φάσεις ώστε να κατανέμεται σωστά το κεφάλαιο και να μπορούν να καλυφθούν τα λειτουργικά έξοδα: το 60% κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης σε δύο δόσεις, το 20% μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και το τελευταίο 20% μετά την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας.
- Για πρώτη φορά υπάρχει ειδική αναφορά για τις υποχρεώσεις των επενδυτών που προβλέπει πενταετή παρακολούθηση της διατήρησης των θέσεων απασχόλησης, με υποχρέωση υποβολής εξαμηνιαίων δελτίων προόδου.
- Δίνεται αυξημένη έμφαση στην αντιμετώπιση της ανεργίας .Παρέχονται 15 εκ. δρχ. για κάθε θέση εργασίας με προϋπόθεση την πενταετή διάρκεια της.
- Η ελάχιστη συμμετοχή του επενδυτή πρέπει να είναι 40 %..
- Η διαίρεση της Επικράτειας ως προς την εφαρμογή των ενισχύσεων άλλαξε στις περιοχές Γ' και Δ'. Ειδικά στην περιοχή Γ' περιλαμβάνονται περιφέρειες ή νομοί που εμφανίζουν πρόβλημα ανεργίας (σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία), ή/και μείωση του ενεργού πληθυσμού τους.
- Το ύψος επιχορήγησης αυξάνεται στην περιοχή Γ' από 25% σε 30% και στην Δ' από 35% σε 40%. Επίσης, η φορολογική απαλλαγή επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης μεταβάλλεται ως εξής: Δ' από 90 σε 100%, Γ' από 75 σε 70%, Β' από 60 σε 40%.

- Στον Ν. 2601/98, ανήκουν και Εταιρείες Διεθνούς Εμπορίου που ιδρύονται ή λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρείες υπό την προϋπόθεση ότι αποκλειστικός σκοπός τους είναι η διενέργεια οικονομικών-εμπορικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμπορίου και το μετοχικό τους κεφάλαιο ανέρχεται στο ποσό των τριακοσίων εκατ. δρχ. τουλάχιστον, ολοσχερώς καταβεβλημένο.
- Επίσης, τώρα πλέον υπάγονται κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του Ν. 2072/1992 και επιχειρήσεις με αντικείμενο την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης, σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου.
- Μία ακόμη διαφορά μεταξύ των δύο νόμων είναι, ότι ο 2601/98, ενισχύει δαπάνες για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την οικολογική αποσυναρμολόγηση προϊόντων συσκευασίας
- Επιπλέον, ενισχύονται οι δαπάνες επενδύσεων που αφορούν στη μείωση του κόστους παραγωγής και διάθεσης, όπως αυτές θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης,
- Ο νέος νόμος κάνει μια εμφανή προσέγγιση προς το περιβάλλον. "

Αυτό που πρέπει να επισημανθεί στο αναπτυξιακό Νόμο 2601 , είναι ότι μειώνεται το ποσοστό ενίσχυσης των επιχειρήσεων με λιγότερες επιδοτήσεις ,αλλά αυξάνονται οι φοροαπαλλαγές και η επιδότηση τόκου με σκοπό τον περιορισμό της σπατάλης του δημόσιου χρήματος, και την αποφυγή κακών χειρισμών του παρελθόντος που είχαν σαν αποτέλεσμα την μη αποδοτικότητα των αναπτυξιακών Νόμων.

7.6.Ο Νόμος 3299/04

Μετά την αλλαγή της κυβέρνησης το 2004 ,και την ανάληψη της εξουσίας από την Νέα Δημοκρατία, στην βουλή κατατίθεται ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος 3299/2004. ο 3299/04 που ισχύει αναθεωρημένος ως και σήμερα είχε σκοπό να δημιουργήσει ένα ισχυρό πλαίσιο πάνω στο οποίο θα βασιστούν οι επενδυτές προκειμένου να αυξήσουν τις ιδιωτικές επενδύσεις ,με την ανάλογη βοήθεια και στήριξη από την πολιτεία. Με αυτόν τον τρόπο γίνεται προσπάθεια ισορροπημένης ανάπτυξης ,μεγαλύτερης κοινωνικής συνοχής και μείωσης της ανεργίας.

Οι διαφορές του Νόμου 3299/04 με τον 2601/98

- Έχουμε άρση της διάκρισης μεταξύ νέων και παλαιών φορέων. Όλες οι επιχειρήσεις έχουν το δικαίωμα πρόσβασης ,εναλλακτικά σε όλα τα είδη των χορηγούμενων κινήτρων.
 - επιχορήγηση η και επένδυση χρηματοδοτικής μίσθωσης.
 - φορολογική απαλλαγή.
 - επιδότηση του κόστους απασχόλησης

Ενώ στον Ν. 2601/98 υπήρχε διάκριση μόνο σε νέους και παλαιούς φορείς, μόνο οι νέες επιχειρήσεις είχαν δικαίωμα να ενισχυθούν με το κίνητρο της επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).

- Αυξάνονται τα ποσοστά ενίσχυσης
- Εντάσσεται στις παρεχόμενες ενισχύσεις και η επιχορήγηση της δημιουργουμένης από την επένδυση απασχόλησης.
- Στους παραμεθόριους νομούς καθώς και στους νομούς με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μικρότερο του 65% θα παρέχεται πρόσθετο ποσοστό ενίσχυσης 15 % στις μικρότερες επιχειρήσεις .ενώ στον Ν. 2601 δεν υπήρχε αντίστοιχη δυνατότητα.
- Στον Ν. 3299/04 προβλέπεται η δυνατότητα ενίσχυσης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων:
- Επίσης στον Ν. 3299/04 ,έχουμε παροχή πρόσθετου ποσοστού ενίσχυσης 5% σε:
 - Επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σε βιομηχανικές περιοχές
 - Επενδύσεις ίδρυσης ξενοδοχειακών μονάδων 4 η 5 αστέρων
 - Επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών η διατηρητέων
 - Νεοϊδρυόμενους φορείς

Στον Ν. 2601/98 **δεν υπήρχε τέτοια διάταξη.**

- Στον Ν. 3299/2004 το προβλεπόμενο ποσοστό ενίσχυσης της κάθε επιχείρησης θα παρέχεται χωρίς τη σύνδεση της με τις δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης. Ενώ στον Ν. 2601/98 η προβλεπόμενη ενίσχυση ήταν : ποσοστό επιχορήγησης =αριθμός θέσεων X 45000 ευρώ, με αποτέλεσμα να λειτουργεί αποτρεπτικά στις επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας και νέων προϊόντων κτλ.
- Αναπροσαρμογή του ύψους των επενδυτικών προγραμμάτων που εξετάζει η περιφέρεια κεντρικής Μακεδονίας ως 4000000,ενώ στον Ν. **2601** ανερχόταν σε

2100000. Για τις υπόλοιπες περιφέρειες το αντίστοιχο ύψος είναι 2000000, ενώ στον Ν. **2601** ήταν 2100000, και για την περιφέρεια Μακεδονίας -Θράκης ήταν 3500000.

- Διεύρυνση της δυνατότητας αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων εκτός των αρμόδιων υπηρεσιών και από τα στελέχη άλλων υπηρεσιών του δημοσίου και από ειδικούς αξιολογητές. Ενώ στον Ν. **2601/98** η αξιολόγηση γινόταν από την αρμόδια υπηρεσία .η αξιολόγηση από ειδικούς εμπειρογνώμονες αφορούσε αιτήσεις υπαγωγής στα κίνητρα της α' δέσμης άνω των 15000000 ευρώ, τα επιχειρηματικά σχέδια του υπουργείου ανάπτυξης και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης του άρθρου 10 παρ. 2.
- Η επιδότηση γίνεται σε 2 δόσεις ,και συνεπώς μειώνονται οι απαιτούμενοι έλεγχοι.
- Παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής ως 30 % της προβλεπόμενης επιχορήγησης κατόπιν κατάθεσης εγγυητικής τραπεζικής επιστολής, παλαιότερα δεν υπήρχε τέτοια πρόβλεψη παρά μόνο στο νόμο του 1999.

7.7. Ο Νέος Αναπτυξιακός Νόμος 3908/11

Μετά την τροποποίηση του 2006 και φυσικά την αλλαγή της κυβέρνησης η νέα κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, εισηγήθηκε τον Ιούλιο του 2010 ένα νέο σχέδιο νόμου στη βουλή με σκοπό την προσπάθεια ανάπτυξης της Ελλάδος, καθώς και την έξοδο από την κρίση.

Τομείς και μεταρρυθμίσεις του Αναπτυξιακού Νόμου 3908/11

- Βαθμολόγηση επενδυτικών προτάσεων βάσει συγκεκριμένων ποιοτικών χαρακτηριστικών
- Κάθε επιχειρηματική πρόταση αθροίζει μόρια βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων:
 - Ανταγωνιστικότητα, ποιότητα και εξωστρέφεια
 - Πράσινη Επιχειρηματικότητα
 - Αναδιάρθρωση, απασχόληση και ισόρροπη ανάπτυξη
- Νόμος – Πλαίσιο

- Επιλέξιμες όλες οι δραστηριότητες ανεξαρτήτως κλάδου πλην αυτών που ρητά εξαιρούνται από την Εθνική ή την Κοινοτική Νομοθεσία.
- Νέα, απλοποιημένη διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και έγκρισης επενδυτικών σχεδίων
- Σύσταση Επενδυτικού Συμβουλίου που εποπτεύει την εφαρμογή του νόμου και θα εισηγείται βελτιώσεις και αλλαγές για προσαρμογή στις εκάστοτε νέες προκλήσεις.

Πριν	Νέων Αναπτυξιακών Νόμων
Έλλειψη σαφούς χρονοδιαγράμματος και προϋπολογισμού	Υποβολή προτάσεων κάθε 6 μήνες. Σαφής προσδιορισμός πόρων
Πολύπλοκο σύστημα βαθμολογίας Χαμηλό ελάχιστο αποδεκτό όριο	Σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης Ιεράρχηση Επιλογή επενδυτικών σχεδίων μέχρι εξάντλησης πόρων
Καθυστερήσεις αξιολόγησης και χρηματοδότησης	Σύστημα απλοποίησης Επιτάχυνση - Διαφάνεια Αμεροληψία

Ο Αναπτυξιακός Νόμος εισάγει τρεις βασικές μεταρρυθμίσεις

- Κύριο ρόλο παίζει η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Διαγωνιστική διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων βάσει μίας σειράς ποιοτικών χαρακτηριστικών που προσδιορίζουν κατά πόσο η συγκεκριμένη επένδυση καταλήγει στην παραγωγή ενός προϊόντος ή στην παροχή μίας υπηρεσίας που είναι ανταγωνιστική, ποιοτική. Τα κριτήρια αυτά είναι ενιαία ανεξαρτήτως αν αφορούν στο μεταποιητικό τομέα ή την παροχή υπηρεσιών.
- Ένταξη όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων, με εξαίρεση αυτές οι οποίες ρητά απαγορεύονται είτε από το νόμο, Με τον τρόπο αυτό εξαλείφεται μία βασική αδυναμία του προηγούμενου νόμου ο οποίος περιλάμβανε πλήθος ρυθμίσεων ως προς το είδος και εύρος των δραστηριοτήτων που ενισχύονται.
- Δημιουργία συμβουλίου το οποίο θα εποπτεύει την εφαρμογή του νόμου και θα εισηγείται βελτιώσεις και αλλαγές.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην παρούσα διπλωματική εργασία ασχολήθηκα με την περιφερειακή πολιτική στην Ελλάδα, και συγκεκριμένα με τους αναπτυξιακούς Νόμους που εφαρμόστηκαν στην χώρα μας από την δεκαετία του '50 ως και σήμερα, μέσα στο γενικό πλαίσιο κινήτρων ανάπτυξης της χώρας. Αρχικά αποδόθηκε η έννοια, ο ορισμός και ο σκοπός της περιφερειακής πολιτικής. Στη συνέχεια, γίνεται μια ιστορική αναδρομή στο θεσμικό πλαίσιο των κινήτρων ανάπτυξης που τέθηκαν σε ισχύ στην Ελλάδα, από τις αρχές της δεκαετίας του '50 μέχρι και το Ν. 1892/90 με ενδιαμέσο σταθμό τον πολύ σημαντικό Νόμο του 1982. Στη συνέχεια, και ανά κεφάλαιο παρουσιάζεται το κύριο θέμα της διπλωματικής που είναι η παρουσίαση των αναπτυξιακών νόμων. Του Ν. 2601/98, του Ν. 3299/04 και του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου 3908/11.

Στην εργασία εκτός από λεπτομερή αναφορά και καταγραφή των χαρακτηριστικών, των κινήτρων, των επενδυτικών σχεδίων και των κριτηρίων υπαγωγής των Νόμων, γίνεται μια εκτενής ανάλυση των Νόμων και παρουσιάζονται οι διαφορές αυτών με τους προγενέστερους τους. Γίνεται άμεση σύγκριση αυτών, κριτική, σχόλια, και παράθεση απόψεων, συνδέσμων, παραγόντων εμπορίου και παραγωγικών φορέων. Η ανάλυση τους γίνεται σε εφικτά πλαίσια διότι είναι πολύ δύσκολη η κατανόηση των όρων και των εννοιών των νόμων, έτσι ώστε να εμβαθύνουμε σε μεγάλο βαθμό στο θέμα αυτό με προσωπικές απόψεις. Αυτό αντισταθμίζεται ως ένα βαθμό με τις απόψεις των παραγωγικών φορέων, του ΕΒΕΑ, του ΣΕΒ και του ΓΣΕΒΒΕ που παρατίθενται. Βέβαια όλοι οι παραπάνω φορείς θέλουν να προασπίσουν το συμφέροντα του δικού τους κλάδου εισηγούμενοι κάποιες προτάσεις με σκοπό την αύξηση των ενισχύσεων προς αυτούς. Το κράτος εδώ απαντάει με φειδωλό διάλογο, και αυτό οφείλεται στην κατασπατάληση του δημόσιου χρήματος όλα αυτά τα χρόνια, αλλά και στους περιορισμούς πλέον από την Ε.Ε.

Ξεκινώντας την αναδρομή από το '50 και μετά, βλέπουμε πως για την δημιουργία ενός νέου αναπτυξιακού Νόμου, ευθύνεται η αλλαγή κυβέρνησης, αλλά και κάποια δυσλειτουργία του προηγούμενου Νόμου. Συγκεκριμένα έπειτα από την σπάταλη των δημόσιων πόρων με τους Νόμους του '82 και του '90 βλέπουμε πως ο Ν.2601/98 έρχεται να περικόψει το ποσοστό των ενισχύσεων και να αυξήσει τα κίνητρα

για φορολογικές απαλλαγές ,και επιδοτήσεις τόκων. Σκοπός ήταν να μειωθεί η σπάταλη και η κατάχρηση, δίνοντας έμφαση στην επιχείρηση.

Έπειτα ο Ν.3299/04 έρχεται να βάλει στο περιθώριο την "επιχείρηση" και να δώσει έμφαση στο 'σχέδιο', εμφανίζει δηλαδή ένα πιο μακρόπνοο χαρακτήρα θέλοντας να ενισχύσει αυτούς που έχουν ένα μακράς διάρκειας σχέδιο για την ανάπτυξη.

Με την αλλαγή της κυβέρνησης το 2009 και την δύσκολη κατάσταση που βρίσκεται η χώρα σήμερα το νέο σχέδιο Νόμου που κατατέθηκε στη βουλή το καλοκαίρι, εμφάνισε έντονα τον όρο ανταγωνιστικότητα και περιβάλλον, πράγμα που επιτάσσει η χρονική περίοδος ,οι συνθήκες ,η τρόικα αλλά και το Δ.Ν.Τ

Κλείνοντας θα ήθελα να αναφέρω πως οι αναπτυξιακοί Νόμοι είναι αναμφισβήτητα το μέσο ανάπτυξης μιας χώρας, βέβαια με την σωστή και δίκαιη εφαρμογή, πράγμα που δεν έγινε σχεδόν ποτέ στη Ελλάδα για πολλούς λόγους, με σημαντικότερο την πελατειακή σχέση πολίτη και πολιτικού και αυτό αποδεικνύεται από τα αποτελέσματα της ανάπτυξης.

Ας ελπίσουμε όλοι μας πως μέσα από την δύσκολη δοκιμασία που περνά η χώρα, πολίτες και πολιτικοί θα συμμορφωθούν και μέσα από την καλύτερη αξιοποίηση και εφαρμογή του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου 3908/11, οι υπεύθυνοι έχοντας διδαχθεί από τα λάθη και τις παραλήψεις του παρελθόντος, θα φέρουν το απαιτούμενο και αναμενόμενο αποτέλεσμα ώστε η χώρα να ορθοποδήσει και να βγει από την τόσο δύσκολη κατάσταση στην οποία βρίσκεται .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) **Ασημακόπουλος, Δ.** (2004). «Εθνικό Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας & Ανάπτυξης», Τοποθέτηση του Προέδρου της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΒΕ), Ιούλιος 2004.
- 2) **ΒΗΜΑ** (το), Ημερήσια Εφημερίδα, (3-10-1999), Άρθρα «*Το μεγάλο φαγοπότι*», (Ι. Μάνδρου), «*Υπό Έλεγχο οι Επιδοτήσεις που Επιδοτήθηκαν*» (Θ. Μπολέτης), «*Φέρτε πίσω τις Επιχορηγήσεις...*» (Δ. Καδδά).
- 3) **Γεροθανάσης, Α., Κωστούλας, Δ.** (Μάρτιος, 2001), «*Θεσμικό Πλαίσιο Κινήτρων Ανάπτυξης στην Ελλάδα*», Διπλωματική εργασία, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, Τομέας Μεταφορών, Συγκοινωνιακής Υποδομής, Διαχείρισης Έργων και Ανάπτυξης.
- 4) **Γετίμης, Π.** (1987), «*Χωρικά προβλήματα και χωρικές ρυθμίσεις στην Ελλάδα μετά το 1981, Πόλη και Περιφέρεια*», Τεύχος 13, Σελ. 85-98.
- 5) **Γιαννακού, Α.** (1993), «*Περιφερειακός Προγραμματισμός, Συστήματα Τοπικής και Περιφερειακής Διοίκησης και η Πρακτική του Προγραμματισμού*», Εισήγηση σε Πρόγραμμα Κατάρτισης *Χωροταξία και Περιφερειακή Ανάπτυξη*, Τ.Ε.Ε./Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας, Γραφείο Ε.Ο.Κ., Θεσσαλονίκη, Τόμος 2.
- 6) **Δασκαλόπουλος, Δ.** (2004), «*Επιχειρηματική Ηθική*», Ομιλία στο Συνέδριο του Σ.Ε.Β, «*Δημόσιος Τομέας: Ανάπτυξη κι Ανταγωνιστικότητα σε ένα Παγκοσμιοποιημένο Περιβάλλον*», Αθήνα, Δεκέμβριος 2004.
- 7) **Θωίδου Ελ.** Αρχιτέκτων Μηχ. - Περιφερειολόγος, (1993): «*Πολιτικές Περιφερειακής Ανάπτυξης στην Ελλάδα - Εξέλιξη και Διαγραφόμενες Προοπτικές*».

- 8) Ιωακειμίδου - Παπαπούλου Τζέλα**, Αρχιτέκτων Μηχανικός - Οικονομολόγος, (12-2000), «*Μελέτες και Έργα Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τοπικά και Περιφερειακά Αναπτυξιακά Προγράμματα*», Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα, Θεσσαλονίκη.
- 9) Ιωακειμίδου - Παπαπούλου Τζέλα**, «*Προγραμματισμός και Σχεδιασμός της Οργάνωσης και Ανάπτυξης του Αστικού και Περιφερειακού Χώρου*», Ενότητα: Περιφερειακή - Χωροταξική Πολιτική και Τουριστική Ανάπτυξη, Μεταπτυχιακό Μάθημα, Θεσσαλονίκη.
- 10) Καλφακάκου Ρία, Παπαπούλου - Ιωακειμίδου Τζέλα**, (4,7-10-1995): «*Αξιολόγηση Επενδύσεων σε σχέση με Περιφερειακά Οδικά Δίκτυα*», Πρακτικά 1^ο Πανελληνίου Συνεδρίου Οδοποιίας, Τ.Ε.Ε.(Τμήμα Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας), Λάρισα.
- 11) Καλφακάκου, Ρία** (1998) «*Αξιολόγηση Επενδύσεων*», Διδακτικές Σημειώσεις, Αθήνα.
- 12) Κατσέλη, Α.** (2010), «*Παρουσίαση του Σχεδίου του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου 2010*», Ομιλία της Υπουργού, Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Δελτίο Τύπου, Απρίλιος 2004.
- 13) Νεγρεπόντη - Δελιβάνη Μαρία**, (1986): «*Η περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα στα Πλαίσια της Ε.Ο.Κ.*», Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη.
- 14) Νόμος 1262/1982**, «*Παροχή κινήτρων ενίσχυσης της Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης της Χώρας και τροποποίηση συναφών διατάξεων*», Φ.Ε.Κ. 70/16.6.1982.
- 15) Νόμος 1892/1990**, «*Κίνητρα για επενδύσεις στην Ελλάδα*», Ε.Τ.Β.Α., Αθήνα, 1992.
- 16) Νόμος 2601/1998**, «*Ενισχύσεις Ιδιωτικών Επενδύσεων*». Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας», ΦΕΚ 81/Α/15-4-98.

- 17) Νόμος 2601/1998**, «*Με μια ματιά τι πρέπει να γνωρίζετε*», Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.
- 18) Νόμος 3299/2004**, «*Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεις για την Οικονομική Ανάπτυξη*», ΦΕΚ 261/Α/2004.
- 19) Νόμος 3908/2011**, «*Νέος επενδυτικός Νόμος*», ΦΕΚ 8/ 1-02-2011
- 20) Πολυζωγόπουλος, Δ. (2004)**, «*Η Ανάπτυξη των Περιφερειακών Συστημάτων Ανάπτυξης*», ΙΝΕ - ΓΣΕΕ, Ομιλία του Προέδρου στους Παραγωγικούς Φορείς της Περιφέρειας Αττικής, Δεκέμβριος 2004.
- 21) Σιούφας, Δ. (2004)**, «*Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος, Κίνητρα Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Περιφερειακή Σύγκλιση*», Ομιλία του Υπουργού Ανάπτυξης στη συζήτηση στη Βουλή για τον Νέο Αναπτυξιακό Νόμο, Νοέμβριος 2004.
- 22) Σύνδεσμος Βιομηχάνων Βορείου Ελλάδος**, «*Δελτίο Σ.Β.Ε.Ε.*», Διμηνιαίο Ενημερωτικό Περιοδικό, Τεύχος 15, (5,6 -1999), Συνεδρίαση Διοικητικού Συμβουλίου Σ.Β.Ε.Ε. στην Κομοτηνή, Κατάθεση Ψηφίσματος για τον Αναπτυξιακό Νόμο.
- 23) Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος**, «*Δελτίο Σ.Β.Ε.Ε.*», Διμηνιαίο Ενημερωτικό Περιοδικό, Τεύχος 12, (11,12-1998), Ημερίδα με Θέμα: «*Νέος Αναπτυξιακός Νόμος 2601/98*».
- 24) Τάτσος, Ν. (1990)**, «*Η θεωρία και η πολιτική των φορολογικών κινήτρων*», ΤΟΠΟΣ, 1/90, 21-45.
- 25) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας**, Μόνιμη Επιτροπή Θεμάτων Χωροταξικού Σχεδιασμού (1981), «*Προβληματικές περιοχές, περιφερειακή πολιτική και δημόσιες επενδύσεις*», Αθήνα.

26) Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, «*Τεχνικά Χρονικά*», Μηνιαία Έκδοση, (3-90), «Κίνητρα και Βιομηχανική Ανάπτυξη», Ομάδα Τ.Ε.Ε.: Γεωργακέλλος Ν., Μαλλιαρός Χ., Μάντζης Π., Ορφανού - Δενιόζου Α..

27) Φουντουκάκος, Δ. (2004), «*Ημερίδες του Γραφείου Ενημέρωσης Ε.Β.Ε.Α*», Ομιλία ως Πρόεδρος σε συνεδρίαση του Εμπορικού και Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθηνών, Νοέμβριος 2004.

28) Φούρκας, Β., Κωνσταντός Δ. (6-1993), «*Οργανωτικό και θεσμικό πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης στην Ελλάδα - Διερεύνηση της σχέσης δομικής βιομηχανίας/παραγωγής με το ζήτημα της περιφερειακής ανάπτυξης*», Διπλωματική Εργασία στην Πολυτεχνική Σχολή Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη.

29) Διαδικτυακές Βιβλιογραφικές Πηγές

- <http://www.et.gr>
- <http://www.noisis.gr> (Μελέτες Περιφερειακής Ανάπτυξης, 2004)
- <http://pbs.gr> (Νέος Αναπτυξιακός Νόμος)
- <http://ependyseis.gr> (Χρηματοδοτήσεις ΕΣΠΑ)
- <http://yyea.gr> (Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης)
- <http://minfin.gr> (Υπουργείο Οικονομικών/ Αποφάσεων)
- <http://specisoft.gr> (Άρθρο Αναπτυξιακός Νόμος/3299/2004, όπως ισχύει σήμερα)